

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Απριλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1553

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έτους 2023
(άρθρο 14 ν. 4624/2019).**

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση προλογίζω την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για το 2023. Στην ανά χείρας έκθεση παρουσιάζονται οι δράσεις της Ανεξάρτητης Αρχής στο πλαίσιο της αποστολής που της έχει ανατεθεί από την Πολιτεία.

Κατά τα πέντε χρόνια εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ), που συμπληρώθηκαν το 2023, αναδείχθηκε η συμβολή του στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των πολιτών, ως προς τα οποία αποτελεί παγκόσμιο πρότυπο. Ο ΓΚΠΔ αποβλέπει στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις και βρίσκεται στο επίκεντρο των πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι βασικές αρχές του -δίκαιη, ασφαλής και διαφανής επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και διασφάλιση ότι τα φυσικά πρόσωπα διατηρούν τον έλεγχο των δεδομένων τους- αποτελούν ουσιαστική στοιχία μιας δημοκρατικής πολιτείας. Ο Κανονισμός έχει ενισχύσει το κυρωτικό οπλοστάσιο αυξάνοντας σημαντικά τα όρια προστίμων που είχαν οριστεί με την προϊσχύουσα Οδηγία 95/46/ΕΚ, προκειμένου οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβίαση των διατάξεών του να είναι αποτελεσματικές και αποτρεπτικές. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού στις 25/5/2018 έως τον Δεκέμβριο του 2023, το συνολικό ύψος προστίμων που επέβαλαν οι αρχές προστασίας δεδομένων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ανέρχεται στα 4.4 δισ. ευρώ.

Και κατά το έτος το οποίο αφορά η παρούσα έκθεση, η Αρχή αντιμετώπισε τα διαχρονικά προβλήματα που απορρέουν από την υποστελέχωση και την έλλειψη επαρκών πόρων. Παρά τα προσκόμματα που τίθενται από τα προβλήματα αυτά, τα οποία ενισχύονται από έτος σε έτος λόγω της αύξησης του όγκου εργασιών σε όλους τους τομείς των καθηκόντων και των υποχρεώσεών της, η Αρχή ανταποκρίθηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό στις αρμοδιότητές της που ορίζονται στον ΓΚΠΔ και άλλα νομοθετή-

ματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία.

Μεταξύ των πολλών και σύνθετων δραστηριοτήτων της το 2023, η Αρχή εξέτασε σημαντικά ζητήματα και εξέδωσε 43 αποφάσεις. Ενδεικτικά αναφέρω την απόφαση υπ' αρ. 2, με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο σε εταιρεία για μη συνεργασία με την Αρχή κατά τη διαδικασία διοικητικού ελέγχου της. Σε άλλη απόφαση, την υπ' αρ. 25, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο σε τράπεζα για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης. Πρόστιμο σε τράπεζα επιβλήθηκε επίσης για παράνομη διαβίβαση στοιχείων συναλλαγών και μη γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων (απόφαση υπ' αρ. 4). Πρόστιμα επιβλήθηκαν και σε τηλεπικοινωνιακούς παρόχους για παραβίαση δικαιωμάτων πρόσβασης και εναντίωσης (απόφαση υπ' αρ. 20), για μη γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων (απόφαση υπ' αρ. 7) και για επεξεργασία δεδομένων για προωθητικό σκοπό (απόφαση υπ' αρ. 5). Σημειώνεται ότι το 2023 υποβλήθηκαν στην Αρχή συνολικά 1.414 προσφυγές/καταγγελίες και επιβλήθηκαν, με 13 αποφάσεις, πρόστιμα ύψους 637.000 ευρώ.

Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι η Αρχή, λειτουργώντας σύμφωνα και με το γενικότερο πνεύμα της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, δεν έχει ως στόχο την επιβολή κυρώσεων, η οποία εφαρμόζεται ως κατασταλτικό μέτρο με αποτρεπτικό σκοπό. Περαιτέρω, το ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν δεν προβάλεται ως στοιχείο θετικής αποτίμησης του έργου της Αρχής, αλλά ως ένδειξη ότι στο τέλος της πρώτης πενταετίας εφαρμογής του ΓΚΠΔ εξακολουθούν να διαπιστώνονται σημαντικές παραβάσεις των κανόνων οι οποίες δεν δικαιολογούνται πλέον. Ως ένα γενικό συμπέρασμα που προέκυψε από τα 5 χρόνια εφαρμογής του Κανονισμού είναι ότι η συμμόρφωση προς τους κανόνες του και, κυρίως, η εγκόλπωση του πνεύματος που διέπει τις αρχές προστασίας δεδομένων είναι μια συνεχής άσκηση για οργανισμούς και επιχειρήσεις αλλά και ότι, πάντως, ο ευρωπαϊκός Κανονισμός, παρά την ύπαρξη ορισμένων προκλήσεων, έχει επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα για φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, όπως άλλωστε διαπιστώνεται στη δεύτερη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή του ΓΚΠΔ.¹

¹ Η έκθεση είναι διαθέσιμη στο https://commission.europa.eu/document/be38d4d5-9a69-4e07-b1fd-59849e9c1edb_en.

Η Αρχή αναπτύσσει αυτεπάγγελτη ελεγκτική δραστηριότητα, όπως και δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του προληπτικού της έργου. Έχει επίσης σημαντική συμβολή σε ερευνητικές πρωτοβουλίες στον τομέα της προστασίας δεδομένων και ασφάλειας πληροφοριών, καθώς και στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και επιχειρηματικών μοντέλων από την οπτική της προστασίας δεδομένων.

Στα αξιοσημείωτα του 2023 συμπεριλαμβάνεται η συμμετοχή της Αρχής στη δεύτερη συντονισμένη δράση των εποπτικών αρχών για τον ρόλο των Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων που ξεκίνησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) στις 15 Μαρτίου.² Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, 25 εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (EDPS), συμμετείχαν σε αυτή τη συντονισμένη δράση σχετικά με τον ορισμό και τον ρόλο των υπευθύνων προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ). Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων, μετά την επιτυχημένη συμμετοχή της το 2022 στην πρώτη συντονισμένη δράση για τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στον δημόσιο τομέα, συμμετείχε και σε αυτή τη δράση ασκώντας επιπλέον τις εξουσίες επίσημης έρευνας που διαθέτει, προκειμένου να ελέγξει τον ορισμό και τον ρόλο του ΥΠΔ στον δημόσιο τομέα λαμβάνοντας υπόψη την εκ του νόμου υφιστάμενη υποχρέωση των δημόσιων φορέων να ορίζουν ΥΠΔ καθώς και την παρεπόμενη ανάγκη τήρησης όλων των σχετικών προβλεπόμενων όρων και υποχρεώσεων.³

Στο κρίσιμο πεδίο της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, μεταξύ άλλων, η Αρχή συνέχισε τον εμπλουτισμό της ιστοσελίδας της.⁴ Επισημαίνεται ότι η Αρχή καταβάλλει συνεχώς συστηματικές προσπάθειες για την ενημέρωση σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την παροχή κατάλληλων εργαλείων για τη διευκόλυνση της τήρησης των σχετικών κανόνων προστασίας. Δεδομένων των περιορισμένων οικονομικών πόρων, η Αρχή αξιοποιεί χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω σχετικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την παροχή κατάλληλων εργαλείων για τη διευκόλυνση της τήρησης των σχετικών κανόνων προστασίας. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντική στιγμή αποτελεί η απονομή στην Αρχή του βραβείου κατηγορίας People's Choice Award της 45ης Παγκόσμιας Συνέλευσης Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly) που πραγματοποιήθηκε στις Βερμούδες από 15 έως 20 Οκτωβρίου 2023. Το βραβείο απονεμήθηκε στην Αρχή για την εργαλειοθήκη συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ που ανέπτυξε στο πλαίσιο του έργου «byDesign».

² Με την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) της σχετικής έκθεσης ολοκληρώθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2024 η συντονισμένη δράση των εποπτικών Αρχών Προστασίας Δεδομένων για τον ρόλο των Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) (Coordinated Enforcement 2023), η οποία είχε ξεκινήσει στις 15 Μαρτίου.

³ Η έρευνα συνεχίζεται και κατά το έτος 2024, οπότε και αναμένεται η έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

⁴ Τον Ιανουάριο 2024 η Αρχή παρουσίασε το νέο microsite για παιδιά και εφήβους καθώς και δύο συστήματα υποβοήθησης πολιτών και φορέων στην άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους.

Το έργο είχε ως στόχο τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της παροχής εξειδικευμένης καθοδήγησης με τη μορφή εργαλειοθήκης συμμόρφωσης και την εξειδικευμένη ενημέρωση των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών πληροφορικής σε θέματα προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού. Για όλους εμάς στην Αρχή, η βράβευση αυτή ήταν ιδιαίτερα σημαντική διότι προέρχεται από ομόλογες εποπτικές Αρχές που πραγματοποιούν την ίδια αποστολή, αυτή της προστασίας δεδομένων και της ιδιωτικότητας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου «byDesign» που υλοποίησε η Αρχή σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία ABOVO, υλοποιείται νέο έργο, που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο 2022, με τον διακριτικό τίτλο «byDefault», με το οποίο προβλέπεται η δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παροχής εξειδικευμένης ενημέρωσης προς υπευθύνους προστασίας δεδομένων (DPOs) και επαγγελματίες του χώρου της προστασίας δεδομένων και η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα προστασίας δεδομένων για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στις αξιοσημείωτες δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του 2023 συγκαταλέγεται η ενημερωτική ημερίδα με θέμα: «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις» που πραγματοποίησε η Αρχή με αφορμή τον εορτασμό της 17ης Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, τη Δευτέρα 30/1/2023 στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Επιπλέον, στο πλαίσιο κοινών ενημερωτικών δράσεων με άλλες Αρχές, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, το ΑΣΕΠ, το ΕΣΡ, η ΑΔΑΕ και ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσαν με επιτυχία διήμερο συνέδριο με τίτλο «Συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές: Η συμβολή τους σε ένα ευρωπαϊκό δημοκρατικό κράτος δικαίου» την Τετάρτη 1/11 και Πέμπτη 2/11 στο αμφιθέατρο Cotsen Hall της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών.

Σε ένα άλλο πεδίο δράσης, η Αρχή προχώρησε στη σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας, που διευκολύνει το έργο της και συμβάλλει στην πληρέστερη αντιμετώπιση υποθέσεων σε τομείς στους οποίους οι αρμοδιότητές της διασταυρώνονται με το έργο άλλων φορέων. Κατά το έτος 2023 υπέγραψε Μνημόνια Συνεργασίας με τη Νομική Σχολή και την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, με σκοπό την ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των μερών κατά την εξέταση θεμάτων που εμπίπτουν στο ενδιαφέρον ή και στις αρμοδιότητές τους.

Επιπρόσθετα, η Αρχή ήταν ενεργώς παρούσα στο ΕΣΠΔ, καθώς και στις ομάδες εργασίας, τα δίκτυα και τις επιτροπές που λειτουργούν με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία προστασίας των προσωπικών δεδομένων και, γενικώς, ανταποκρίθηκε σε όλες τις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της.

Όπως καταγράφεται στις επόμενες σελίδες, η Αρχή συνέχισε και κατά το 2023 την πολυδιάστατη δράση της και τις εντατικές προσπάθειες για να ανταποκριθεί στις υψηλές προσδοκίες της κοινωνίας και των πολιτών. Πρέπει, όμως, να τονιστεί για ακόμη μία φορά ότι τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας πρέπει να εξασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες και τα μέσα για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία της, όπως άλλωστε επιβάλλεται από τον ευρωπαϊκό Κανονισμό.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια Αρχή (άρθρο 9Α του Συντάγματος) που ιδρύθηκε με τον νόμο 2472/1997, ο οποίος είχε ενσωματώσει στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Εξυπηρετείται από δική της Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και έχει δικό της προϋπολογισμό.

Με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων – ΓΚΠΔ), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25/5/2018 σε όλες τις χώρες της ΕΕ, η Οδηγία 95/46/ΕΚ καταργήθηκε. Πλέον, από 29/8/2019, ισχύει ο νόμος 4624/2019 («Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»). Στον ανωτέρω αναφερόμενο νόμο, τα άρθρα 9 έως και 20 αναφέρονται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εποπτική αρχή). Ο δε νόμος 2472/1997 έχει καταργηθεί εκτός ορισμένων διατάξεων που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 84 του νόμου 4624/2019. Ο νόμος 4624/2019 περιλαμβάνει και την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Επίσης, όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Αρχή εφαρμόζει τον νόμο 3471/2006 που αντίστοιχα ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/58/ΕΚ.

Η Αρχή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ (άρθρο 51 παρ. 1, αιτ. σκ. 123), του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9 του ν. 4624/2019).

Συμβάλλει στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ σε ολόκληρη την Ένωση και για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ και με την Επιτροπή (άρθρο 51 παρ. 2, αιτ. σκ. 123 του ΓΚΠΔ· άρθρο 10 του ν. 4624/2019). Η Αρχή εκπροσωπεί την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και σε άλλες επιτροπές ή όργανα με αντικείμενο την προστασία δεδομένων και συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές τρίτων χωρών και διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 50 του ΓΚΠΔ, άρθρο 10 του ν. 4624/2019).

Η Αρχή είναι αρμόδια να εκτελεί τα καθήκοντά της (άρθρα 57 του ΓΚΠΔ και 13 του ν. 4624/2019) και να ασκεί τις εξουσίες που της ανατίθενται (άρθρα 58 του ΓΚΠΔ και 15 του ν. 4624/2019) στο έδαφός της (άρθρο 55 παρ. 1, αιτ. σκ. 122, 129 του ΓΚΠΔ· άρθρο 9 του ν. 4624/2019) με πλήρη ανεξαρτησία (άρθρο 52, αιτ. σκ. 117-118, 121 του ΓΚΠΔ· άρθρο 11 του ν. 4624/2019).

Ειδικότερα, η Αρχή είναι, μεταξύ άλλων, επιφορτισμένη με τα ακόλουθα (άρθρο 57 ΓΚΠΔ, άρθρο 13 του ν. 4624/2019):

- Να παρακολουθεί και να επιβάλλει την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.
- Να προωθεί την ευαισθητοποίηση του κοινού στα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και των υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους. Ειδική προσοχή αποδίδεται σε δραστηριότητες που απευθύνονται σε παιδιά.
- Να παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων.
- Να εκδίδει οδηγίες και να απευθύνει συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων, με την επιφύλαξη των καθηκόντων του ΕΣΠΔ.
- Να παρέχει κατόπιν αιτήματος πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους.
- Να χειρίζεται τις υποβληθείσες για παράβαση διατάξεων του ΓΚΠΔ καταγγελίες.
- Να διενεργεί έρευνες ή ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Να καταρτίζει και να διατηρεί κατάλογο σε σχέση με την απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου (άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ) και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις πράξεις επεξεργασίας του άρθρου 36 παρ. 2 του ΓΚΠΔ.
- Να ενθαρρύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και να εγκρίνει κώδικες δεοντολογίας που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις.
- Να ενθαρρύνει τη θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων και σφραγίδων και σημάτων προστασίας των δεδομένων και να εγκρίνει τα κριτήρια πιστοποίησης.
- Να σχεδιάζει και να δημοσιεύει απαιτήσεις διαπίστευσης φορέα για την παρακολούθηση κωδίκων δεοντολογίας και φορέα πιστοποίησης.
- Να συνεργάζεται με άλλες εποπτικές αρχές μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και να παρέχει αμοιβαία συνδρομή σε αυτές με σκοπό τη διασφάλιση της συνεκτικότερης εφαρμογής του ΓΚΠΔ.
- Να συμβάλλει στις δραστηριότητες του ΕΣΠΔ.

Επιπλέον, η Αρχή διαθέτει εξουσίες ελέγχου, καθώς και διορθωτικές, συμβουλευτικές και αδειοδοτικές εξουσίες, όπως αυτές εξειδικεύονται και αναλύονται στο άρθρο 58 του ΓΚΠΔ και στο άρθρο 15 του ν. 4624/2019.

Όταν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων γίνεται από δημόσιες αρχές ή από ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν βάσει του άρθρου 6 παρ. 1 στ, γ ή ε του ΓΚΠΔ (άρθρο 55 παρ. 2, αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ), επιλαμβάνεται μόνον η Αρχή ως αποκλειστικά αρμόδια και δεν εφαρμόζονται οι αναφερόμενοι παρακάτω κανόνες συνεργασίας και συνεκτικότητας σχετικά με την Επικεφαλής Εποπτική Αρχή – ΕΕΑ (Lead Supervisory Authority) και τον «μηχανισμό μίας στάσης» («one-stop-shop mechanism») (αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ).

Ακόμα, η Αρχή καταρτίζει ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων της, την οποία υποβάλλει στο εθνικό κοινοβούλιο, την κυβέρνηση και άλλες αρχές και την καθιστά διαθέσιμη στο κοινό, την Επιτροπή και το ΕΣΠΔ (άρθρο 59 του ΓΚΠΔ, άρθρο 14 του ν. 4624/2019).

Συνεργασία και συνεκτικότητα

Στις περιπτώσεις που διενεργείται διασυνοριακή επεξεργασία δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 23 του ΓΚΠΔ) εφαρμόζεται, κατά γενικό κανόνα, ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ της ΕΕΑ και των ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών, την πρωταρχική ευθύνη για την εποπτεία της οποίας έχει η ΕΕΑ (άρθρο 60, αιτ. σκ. 124-126 του ΓΚΠΔ WP244rev.01).

Η Αρχή είναι αρμόδια να ενεργεί ως ΕΕΑ για τη διασυνοριακή επεξεργασία που διεξάγεται από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, ο οποίος έχει την κύρια ή τη μόνη εγκατάστασή του στο έδαφός της, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 60 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 1, αιτ. σκ. 124 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις που συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4παρ. 22 του ΓΚΠΔ, η Αρχή ενεργεί ως ενδιαφερομένη εποπτική αρχή (άρθρα 60, 66, αιτ. σκ. 124-125, 130-131, 143 του ΓΚΠΔ). Ακόμη, συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ παρέχοντας αμοιβαία συνδρομή και πραγματοποιώντας κοινές επιχειρήσεις, σε διμερή ή πολυμερή βάση, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ και η λήψη κοινών μέτρων ελέγχου (άρθρα 61-62, αιτ. σκ. 133-134, 138 του ΓΚΠΔ).

Κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα, η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει υποβληθείσα καταγγελία ή να αντιμετωπίσει πιθανή παραβίαση του ΓΚΠΔ στις περιπτώσεις που γίνεται διασυνοριακή επεξεργασία με τοπικές μόνον επιπτώσεις στο έδαφός της (cross-border processing with local impact), εάν η ΕΕΑ αποφασίσει να μην επιληφθεί της υπόθεσης κατόπιν ενημέρωσής της από την Αρχή (άρθρο 56 παρ. 2-5, αιτ. σκ. 127 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή επιλαμβάνεται της υπόθεσης σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 5 του ΓΚΠΔ).

Επίσης, η Αρχή εφαρμόζει τον μηχανισμό συνεκτικότητας (αιτ. σκ. 135 του ΓΚΠΔ), όταν προτίθεται να θεσπίσει οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 64 παρ. 1 του ΓΚΠΔ (αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) ή κατόπιν αιτήματος γνωμοδότησης προς το ΕΣΠΔ σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα γενικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ ή ζήτημα που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο 64 παρ. 2 του ΓΚΠΔ) ή στο πλαίσιο της επίλυσης διαφορών μεταξύ εποπτικών αρχών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 65, αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) και της επείγουσας διαδικασίας (άρθρο 66, αιτ. σκ. 137 του ΓΚΠΔ).

12 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος της Αρχής, κατά το 2023, διετέλεσε ο **Κωνσταντίνος Μενουδάκος**, Επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αναπληρωτή του τον **Γεώργιο Μπατζαλέξη**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ήταν οι εξής:

Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Παπαθεοδώρου**, Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιώς, με αναπληρωτή του τον **Δημοσθένη Βουγιούκα**, Καθηγητή Τμήματος Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ΕΜΠ.

Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Καθηγητής Δικαίου και Διοίκησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον **Νικόλαο Λίβο**, Επίκουρο Καθηγητή Ποινικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Χρήστος Καλλονιάτης, Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με

αναπληρωτή του τον **Γεώργιο Κόντη**, Διδάκτορα Πολιτικής Δικονομίας στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αικατερίνη Ηλιάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με αναπληρωτή της τον **Νικόλαο Φαλδαμή**, Πρόεδρο του Ελληνικού Δικτύου Επαγγελματιών Πληροφορικής και εκπρόσωπο για την Ελλάδα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Επαγγελματιών Πληροφορικής.

Γρηγόριος Τσόλιας, Δικηγόρος, Διδάκτορας του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Ποινικό Δίκαιο, με αναπληρώτρια αυτού τη **Μαρία Ψάλλα**, Νομικό.

13 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του ιδρυτικού της νόμου 2472/1997 και το π.δ. 207/1998 «Οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σύσταση οργανικών θέσεων» που διατηρείται σε ισχύ κατά το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 4624/2019, εξυπηρετείται από Γραμματεία η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και αποτελείται από τέσσερα Τμήματα: 1) το Τμήμα Ελεγκτών, 2) το Τμήμα Επικοινωνίας, 3) το Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων και 4) το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών, που συστάθηκε σύμφωνα με την υπ. αριθμ. Γ/ΕΞ/1435/21-2-2017 ΚΥΑ «Μεταφορά και κατανομή των αρμοδιοτήτων του άρθ. 69Γ του ν. 4270/2014 στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Γραμματείας της Αρχής. Σύσταση τμήματος αμιγώς οικονομικού ενδιαφέροντος σε αυτήν».

1. Τμήμα Ελεγκτών

Έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά, στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, η σύνταξη σχεδίων οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής νομοθεσίας για το άτομο, η εξέταση καταγγελιών και η προπαρασκευή εισηγήσεων. Επιπλέον, το Τμήμα Ελεγκτών ασχολείται με τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της Αρχής υπό τον συντονισμό του Διευθυντή Γραμματείας. Επιπλέον, οι Ελεγκτές υποβοηθούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και υποστηρίζουν την ενημέρωσή τους σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες. Εκπροσωπούν την Αρχή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης και σε διεθνείς ομάδες εργασίας και συνέδρια. Συμμετέχουν στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων και των υποομάδων εμπειρογνομόνων του. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος υπάγονται η προετοιμασία φακέλων, η εκπόνηση μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Το Τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης, μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τον ν. 4055/2012.

Ο αριθμός των πληρωμένων οργανικών θέσεων στο Τμήμα Ελεγκτών το 2023 ήταν 29 εκ των οποίων 17 νομικοί και 12 πληροφορικοί, περιλαμβανομένου του Διευθυντή της Γραμματείας της Αρχής.

Σημειώνεται ότι μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ βρίσκεται σε μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών καθώς εργάζεται σε ευρωπαϊκό οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, ένας νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ παραμένει αποσπασμένος στο Υπουργείο Υγείας από πενταετίας και μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ είναι σε απόσπαση σε ευρωπαϊκό οργανισμό.

Συνεπώς, ο αριθμός των υπηρετούντων στο Τμήμα Ελεγκτών το 2023 ήταν 25 (14 νομικοί και 11 πληροφορικοί).

2. Τμήμα Επικοινωνίας

Έχει εξόχως σημαντικές αρμοδιότητες για την επίτευξη της αποστολής της Αρχής. Σε γενικές γραμμές, κύρια αρμοδιότητα του Τμήματος είναι η συνδρομή της Αρχής στη διαμόρφωση και υλοποίηση της επικοινωνιακής πολιτικής της, η σύνταξη μελετών καθώς και η υποβολή σχετικών εισηγήσεων. Ειδικότερα, το Τμήμα Επικοινωνίας είναι επιφορτισμένο με τη διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το πεδίο αρμοδιοτήτων της Αρχής, τη μέριμνα των δημοσίων σχέσεων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, ιδιώτες και υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έκδοση ανακοινώσεων και δελτίων Τύπου, ενημερωτικών δελτίων (newsletters), φυλλαδίων και καταχωρίσεων στον Τύπο, καθώς και τη δημιουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή. Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητες του Τμήματος περιλαμβάνονται η δημιουργία και επιμέλεια περιεχομένου για την ιστοσελίδα της Αρχής, η παρακολούθηση και αποδελτίωση των Μέσων Ενημέρωσης για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, η διοργάνωση συνεντεύξεων Τύπου, η διαχείριση των δημοσιογραφικών ερωτημάτων και αιτημάτων για δηλώσεις ή συνεντεύξεις, η επιμέλεια, έκδοση και δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της Αρχής, η σύνταξη της ενότητας για την επικοινωνιακή πολιτική υπό τον συντονισμό του Διευθυντή Γραμματείας, η μετάφραση και επιμέλεια μετάφρασης κειμένων και τέλος η διαχείριση της βιβλιοθήκης της Αρχής. Το Τμήμα Επικοινωνίας εκπροσωπεί επίσης την Αρχή στο Δίκτυο Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (EDPB Communication Network).

Το Τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες επικοινωνίας και μετάφρασης μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης του κλάδου επικοινωνίας της Αρχής σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 8 του ν. 4624/2019.

Στο Τμήμα Επικοινωνίας υπηρέτησαν, σε όλη τη διάρκεια του 2023, δύο ειδικοί επιστήμονες, συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου. Επιπλέον, σημειώνεται ότι μία ΕΕΠ-ΙΔΑΧ τελούσε έως τα τέλη Οκτωβρίου σε άδεια άνευ αποδοχών.

3. Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων

Το Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό πανεπιστημιακής, τεχνολογικής, δευτεροβάθμιας και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το εξειδικευμένο προσωπικό πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης του Τμήματος κατέχει πτυχία και μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη δημόσια διοίκηση και την πληροφορική. Οι υπάλληλοι του Τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής (ηλεκτρονική τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων, δακτυλογράφηση κειμένων, ταξινόμηση και ενημέρωση αρχείων και διαχείριση θεμάτων προσωπικού, τήρηση ατομικών φακέλων του προσωπικού και ενημέρωση αυτών και τήρηση των κάθε είδους αδειών αυτού). Στα καθήκοντα του Τμήματος υπάγεται, επίσης, η σύνταξη, ανάρτηση και κοινοποίηση προκηρύξεων για πρόσληψη προσωπικού (μονίμων και ΕΕΠ-ΙΔΑΧ), η συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού, η συμμετοχή και η τήρηση των προϋποθέσεων για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, η προώθηση και υλοποίηση των εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών, η σύνταξη των δελτίων ΔΑΥΚ. Ακόμη, η χορήγηση βεβαιώσεων προϋπηρεσίας, εργασίας και κάθε είδους εν γένει βεβαιώσεων που αιτούνται οι υπάλληλοι της Αρχής, ανεξαρτήτως Τμήματος, προς κάθε νόμιμη χρήση. Στα καθήκοντα του Τμήματος περιλαμβάνεται και η κάθε είδους διαχείριση της υπολογιστικής και δικτυακής υποδομής της Αρχής.

Οι οργανικές θέσεις του Τμήματος Διοικητικών Υποθέσεων ανέρχονται σε 15 συμπεριλαμβανομένης της θέσης της Προϊσταμένης αυτού. Στο Τμήμα υπηρέτησαν το έτος 2023 13 υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένης της Προϊσταμένης αυτού.

Σημειώνεται ότι μία υπάλληλος ΠΕ Πληροφορικής του Διοικητικού Τμήματος απουσιάζει με μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών και εργάζεται σε ευρωπαϊκό Οργανισμό και ένας υπάλληλος ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού του Διοικητικού Τμήματος απουσίασε με άδεια εννεάμηνου για την ανατροφή του ανήλικου τέκνου του.

Συνεπώς, το 2023 το σύνολο των υπηρετούντων στο τμήμα ήταν 13.

4. Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

Το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών αποτελείται από δύο γραφεία: α) το Γραφείο εκτέλεσης προϋπολογισμού και β) το Γραφείο κατάρτισης προϋπολογισμού και πληρωμών και στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό πανεπιστημιακής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι υπηρετούντες στις οργανικές θέσεις του Τμήματος ανέρχονται σε τέσσερις, συμπεριλαμβανομένης της Προϊσταμένης.

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος ανήκουν η κατάρτιση, εκτέλεση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού της Αρχής, η διαχείριση της μισθοδοσίας μελών και προσωπικού, η προμήθεια των απαραίτητων αγαθών και υπηρεσιών για την ομαλή λειτουργία της Αρχής, η μέριμνα για τις μετακινήσεις μελών και προσωπικού, η τήρηση των απαραίτητων λογιστικών και άλλων βιβλίων, ο

έλεγχος και η εκκαθάριση των δαπανών στις οποίες προβαίνει η Αρχή, η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής και η πληρωμή τους μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ), η βεβαίωση των προστίμων στις αρμόδιες ΔΟΥ και η παροχή οικονομικών στοιχείων μηνιαίως και όταν απαιτούνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στους ελεγκτικούς φορείς.

Καμία μεταβολή δεν επήλθε στους υπηρετούντες του τμήματος το 2023.

Προσλήψεις προσωπικού

Όσον αφορά τις προσλήψεις προσωπικού, το 2023 έγινε από το ΑΣΕΠ η ανάρτηση των τελικών πινάκων κατάταξης προσληπτέων για την πλήρωση δύο θέσεων ΕΕΠ-ΙΔΑΧ Επικοινωνίας.

Σημειώνεται, επίσης, ότι εντός του 2023 ολοκληρώθηκε η διαδικασία ανακοίνωσης από το ΑΣΕΠ των προσληπτέων για τη 1 θέση ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ενημερώθηκε η Αρχή και πραγματοποιήθηκαν οι ενέργειες για την έκδοση της πράξης κατανομής από το Υπουργείο Εσωτερικών έτσι ώστε να προχωρήσουν οι διορισμοί ή η μη αποδοχή διορισμού από τους ήδη επιτυχόντες και η αντικατάστασή τους με τους επόμενους στον πίνακα.

14 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4624/2019, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό που συντάσσεται με ευθύνη του Προέδρου της και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Δημόσιο Λογιστικό. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Αρχής ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτέλειάς της και διατάκτης των δαπανών είναι ο Πρόεδρος της.

Κατά το οικονομικό έτος 2023, ο προϋπολογισμός της Αρχής διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.219.000 €. Ο δε εγκεκριμένος προϋπολογισμός για το 2024 ανέρχεται στο ποσό των 2.628.000 €.

15 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το 2023, όπως και προηγούμενα έτη, η Αρχή αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα, ορισμένα εκ των οποίων επιμένουν από ιδρύσεώς της. Σε αυτά συγκαταλέγονται η επιτακτική ανάγκη ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού και των πόρων της Αρχής, η σχετιζόμενη με αυτή εξαίρεση της Αρχής από τις διαδικασίες ΑΣΕΠ, η συνεχιζόμενη κατά το έτος αυτό εκκρεμότητα έγκρισης του νέου Οργανισμού της Γραμματείας της¹ και η θεσμική ενίσχυση της Αρχής με τροποποίηση διατάξεων του ν. 4624/2019. Κατά το έτος αυτό εξακολούθησε να υπάρχει, και μάλιστα με μεγαλύτερη ένταση, το πρόβλημα της στέγασης. Τα προβλήματα αυτά περιγράφονται αναλυτικότερα στη συνέχεια και

1 Ο νέος Οργανισμός της Αρχής εγκρίθηκε τελικώς στις 13 Ιουνίου 2024 με το π.δ. 30 (ΦΕΚ Α' 89).

παρατίθενται ενέργειες, στόχοι και προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση του πλαισίου λειτουργίας της.

Ήδη από το 2019, η Αρχή διέβλεψε ότι το ζήτημα της στέγασής της εξελισσόταν σε ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα. Η Αρχή έκανε γνωστό προς την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών και το Υπουργείο Οικονομικών την ανάγκη αναπροσαρμογής του μισθώματος των γραφειακών χώρων της σε τιμές αγοράς, χωρίς όμως ανταπόκριση. Το 2020, η Αρχή αναθεώρησε το κτιριολογικό της πρόγραμμα και διατύπωσε σχετικό αίτημα στέγασης στην Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών και έκτοτε, μέχρι τέλους 2023, έχουν δημοσιευτεί 6 διακηρύξεις μειοδοτικής δημοπρασίας μίσθωσης ακινήτου, οι οποίες απέβησαν άγονες, καθώς και 6 προσκλήσεις απευθείας μίσθωσης χωρίς επιτυχία. Κατά την τελευταία πρόσκληση απευθείας μίσθωσης υποβλήθηκαν δύο προσφορές, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν από την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών.² Σημειώνεται επίσης ότι το 2023 παρουσιάστηκε η δυνατότητα υπεκμίσθωσης στην Αρχή κατάλληλα διαμορφωμένων για τις ανάγκες της γραφειακών χώρων στον Δήμο Χολαργού, ωστόσο τόσο το γεγονός υπεκμίσθωσης του κτιρίου από εταιρία διαχείρισης και όχι από τον ιδιοκτήτη του όσο και η θέση του εκτός του Δήμου Αθηναίων, που είναι η έδρα της Αρχής, κρίθηκαν από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής και την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών ως μη συμβατές με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Επειδή υπάρχει αμφιβολία αν τα γραφεία της Αρχής πρέπει να βρίσκονται στην πόλη που ορίζεται ως έδρα της, δηλαδή στον Δήμο Αθηναίων, η Αρχή απέστειλε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία έχει επίσης εγκριτική αρμοδιότητα, έγγραφο, με το οποίο υποστηρίζει ότι δεν τίθεται από τον νόμο τέτοια προϋπόθεση. Παρά ταύτα, συνιστάται νομοθετική ρύθμιση, με την οποία ως έδρα της Αρχής θα ορίζεται η Περιφέρεια Αττικής.³ Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι το όριο στο ποσό του μισθώματος ανά μονάδα επιφανείας που ισχύει για το Δημόσιο είναι χαμηλό, το οποίο απέχει κατά πολύ από τις διαμορφούμενες τιμές των μισθωμάτων στην αγορά ακινήτων τα τελευταία έτη, καθιστώντας το όλο εγχείρημα της εύρεσης στέγης για την Αρχή ακόμη πιο δύσκολο.⁴

Υπενθυμίζεται συναφώς ότι τον Μάρτιο του 2023, η Αρχή αναγκάστηκε να εκκενώσει τον έναν από τους δύο ορόφους, στους οποίους στεγάζονταν, ως αποτέλεσμα προσωρινώς εκτελεστής δικαστικής απόφασης επί εξωστικής αγωγής του ιδιοκτήτη του ορόφου αυτού, με επακόλουθη αδυναμία στέγασης μεγάλου μέρους των υπηρεσιών

2 Ακολούθησε και νέα πρόσκληση απευθείας μίσθωσης, της 24-4-2024, υποβλήθηκε δε προσφορά ακινήτου στο Δήμο Χαλανδρίου Αττικής, για την καταλληλότητα των χώρων του οποίου η Επιτροπή Στέγασης της Κτηματικής Υπηρεσίας γνωμοδότησε εντέλει θετικά, υπό μία σειρά όρων. Ωστόσο, ακολούθως η ιδιοκτήτρια εταιρία υπαναχώρησε της προσφοράς.

3 Το θέμα αυτό συμπεριλήφθηκε στις προτάσεις της Αρχής για την τροποποίηση του ν. 4624/2019, τον Μάιο 2024, δηλαδή συμπεριλήφθηκε πρόταση αλλαγής της έδρας της Αρχής από τον Δήμο Αθηναίων στην Περιφέρεια Αττικής.

4 Ως προς την, υπό υποσημείωση 2, προσφορά, την οποία αποδέχθηκε η αρμόδια Επιτροπή, το προβλεπόμενο μίσθωμα υπερέβαινε σημαντικά το αποδεκτό μέχρι τότε ύψος (περίπου 20 ευρώ ανά τ.μ. και συνολικά 507.000 ευρώ, ετησίως), διαπιστώνοντας τον υψηλό κίνδυνο να βρεθεί η Αρχή στην κυριολεξία χωρίς γραφειακούς χώρους. Το πρόβλημα της στέγασης της Αρχής θα είχε επιλυθεί πολύ πιο νωρίς, χωρίς τα προαναφερόμενα προβλήματα και με χαμηλότερο μίσθωμα, αν οι αρμόδιες υπηρεσίες είχαν την ευχέρεια να ανταποκριθούν σε κάποιο βαθμό στις συνθήκες της αγοράς ακινήτων έγκαιρα.

της. Άμεσος κίνδυνος υφίσταται και για τους γραφειακούς χώρους του ορόφου στον οποίο έχει περιοριστεί η Αρχή, αφού ο ιδιοκτήτης του ορόφου αυτού ζήτησε αύξηση του μισθώματος, την οποία δεν αποδέχονται η Κτηματική Υπηρεσία και το Υπουργείο Οικονομικών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, και ήδη έχει ασκήσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών αγωγή έξωσης, η εκδίκαση της οποίας κατά την αρχική δικάσιμο της 06-10-2023 αναβλήθηκε για τις 16-2-2024.⁵

Τέλος, είναι αναγκαίο να αναζητηθούν δραστικά μέτρα επίλυσης του προβλήματος, με τη λήψη, ενδεχομένως, των κατάλληλων νομοθετικών ή άλλων μέτρων, όπως η διάθεση στην Αρχή κατάλληλου κτιρίου του υπό ευρύτερη έννοια Δημοσίου για τη στέγασή της ή η διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων σε ύψος που αντανάκλα τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς.

Όπως τονίζεται με κάθε ευκαιρία και επισημαίνεται στις ετήσιες εκθέσεις της, η Αρχή χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα ελλιπή στελέχωση. Ουδέποτε κατέστη δυνατή η εναρμόνιση της στελέχωσής της με το ευρύ σύνολο αρμοδιοτήτων της που απορρέει από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και τον όγκο εργασιών που αυτές συνεπάγονται. Ο διαρκώς αυξανόμενος όγκος εισερχόμενων υποθέσεων αποτελεί ουσιαστική ανασταλτική παράγοντα στις προσπάθειες της Αρχής να ανταποκριθεί πλήρως στην αποστολή της. Η αρνητική επίπτωση της υποστελέχωσης, σε συνδυασμό με τον χαμηλό προϋπολογισμό της Αρχής, είναι μεγαλύτερη στην ανάπτυξη του προληπτικού έργου, όπως συστηματική πραγματοποίηση ελέγχων, και την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση υποκειμένων των δεδομένων, υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία. Η τρέχουσα ενεργός δύναμη του προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής ανέρχεται σε περίπου 50, από τις 75 προβλεπόμενες πλέον οργανικές θέσεις,⁶ κατανεμημένη σε ειδικό επιστημονικό προσωπικό νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης και επικοινωνίας, καθώς και υπαλλήλους διοικητικού και οικονομικού κλάδου. Η στελέχωση της Αρχής υπολείπεται σημαντικά αυτής ομόλογων εποπτικών αρχών άλλων κρατών μελών. Για παράδειγμα, στην Ουγγαρία η αντίστοιχη Αρχή έχει δύναμη 128 στελεχών, ενώ στην Ολλανδία, δύναμη μεγαλύτερη των 270 στελεχών. Η πλήρωση 13 θέσεων Ελεγκτών (νομικών και πληροφορικών), που ζητήθηκε από την Αρχή και προκηρύχθηκε μέσω ΑΣΕΠ το έτος 2018, ολοκληρώθηκε, παρά τον επείγοντα χαρακτήρα της, μετά από τρία έτη, αποτελεί δε κυρίως αναπλήρωση κενών οργανικών θέσεων λόγω αποχωρήσεων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και περιλαμβάνεται στις ανωτέρω 50 πληρωμένες ενεργές θέσεις. Σύμφωνα με σχετική μελέτη, το έργο που καλείται να επιτελέσει η Αρχή προϋποθέτει ελάχιστη συνολική δύναμη 135 οργανικών θέσεων, η οποία κατά την εκτίμησή της ήταν αναγκαία για να ανταποκριθεί στις βασικές υποχρεώσεις της. Για τον λόγο αυτό, στο αρχικό σχέδιο του Οργανισμού της προβλεπόταν αντίστοιχος αριθμός οργανικών θέσεων, αλλά ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 91, μετά από σχετική υπόδειξη του Υπουργείου Εσωτερικών. Η έγκριση του νέου Οργανισμού παρέμεινε σε εκκρεμότητα το 2023.⁷ Απαιτείται η ταχύτερη δυνατή πλήρωση των κενών οργανικών

5 Ανεβλήθη εκ νέου για τις 14-11-2024, οπότε ματαιώθηκε η συζήτησή της.

6 Πλέον, με τον νέο Οργανισμό, οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις ανέρχονται σε 91.

7 Ο νέος Οργανισμός εγκρίθηκε τον Ιούνιο 2024 (βλ. υποσημείωση 1).

θέσεων, κυρίως με ανοικτή διακήρυξη, κατά παρέκκλιση των χρονοβόρων διαδικασιών του ΑΣΕΠ, για τους λόγους που παρατίθενται στην ακόλουθη παράγραφο.

Από ιδρύσεώς της και μέχρι τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης, η Αρχή εξαιρούνταν από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη του προσωπικού της, το οποίο συμβάδιζε με την ανεξαρτησία της, αφού, παρά το γεγονός ότι το ΑΣΕΠ είναι επίσης ανεξάρτητη αρχή, η σύμπραξη του αποστερεί από την Αρχή τη δυνατότητα να ορίζει επακριβώς τον χρόνο της προκήρυξης πλήρωσης των θέσεων, τη διάρκεια της διαδικασίας και την τελική επιλογή του προσωπικού, παραβιάζοντας έτσι την ανεξαρτησία της. Είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική η ακόλουθη εμπειρία της Αρχής από τη μέχρι τώρα υποχρεωτική εμπλοκή του ΑΣΕΠ στην πρόσληψη προσωπικού της. Το έτος 2018, αμέσως μετά τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ και όταν η Αρχή είχε ως επιτακτική ανάγκη την ενίσχυσή της σε ανθρώπινο δυναμικό, λόγω και αποχωρήσεων τα προηγούμενα έτη της οικονομικής κρίσης, εγκρίθηκε η πλήρωση 20 οργανικών θέσεων, 13 θέσεων ελεγκτών, 2 θέσεων επικοινωνίας και 5 θέσεων διοικητικού – οικονομικού. Το ΑΣΕΠ δέχθηκε να προκηρύξει μόνο τις 13 θέσεις ελεγκτών, η πλήρωση των οποίων ολοκληρώθηκε σε 3 έτη, η προκήρυξη των υπόλοιπων 7 θέσεων έγινε με καθυστέρηση 4 ετών και η πλήρωσή τους εκκρεμεί ακόμη, 5 έτη μετά. Παρά την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής με προσωπικό, η εκ του εθνικού νόμου πρόβλεψη για προσλήψεις μόνο μέσω ΑΣΕΠ, στερεί από την Αρχή τη δυνατότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής διαχείρισης των αναγκών της σε ανθρώπινο δυναμικό, αφού, όπως συνάγεται και από τα προαναφερόμενα, οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ είναι ιδιαίτερα δύσκαμπτες και χρονοβόρες, κατάλληλες μεν για μεγάλους οργανισμούς με μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς και χαμηλή ευαισθησία σε απότομες μειώσεις του προσωπικού τους, εντελώς ακατάλληλες όμως για μικρού μεγέθους αρχές και άλλους φορείς, όπως η Αρχή, που πρέπει με ευελιξία να αντιμετωπίζει απότομες αποχωρήσεις ακόμη και 1 ή 2 στελεχών της. Για τον λόγο αυτό, με δεδομένη και επιτακτική την ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό, είναι απολύτως αναγκαία η νομοθετική πρόβλεψη πλήρους διαχείρισης του προσωπικού της από την ίδια την Αρχή, συμπεριλαμβανομένης της πλήρωσης εγκεκριμένων κενών θέσεων, όπως άλλωστε επιβάλλεται από τον ΓΚΠΔ. Υπενθυμίζεται σχετικά η παράγραφος 5 άρθρου 52 του ΓΚΠΔ, σύμφωνα με την οποία «Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε εποπτική αρχή επιλέγει και διαθέτει δικούς της υπαλλήλους οι οποίοι διοικούνται αποκλειστικά από το μέλος ή τα μέλη της ...».

Πέραν των ανωτέρω, υπενθυμίζεται σχετικά ότι, παρά την προαναφερόμενη πρόβλεψη του ΓΚΠΔ και τα συνεχή αιτήματα της Αρχής για εξαίρεσή της από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ, νομοθετικά προωθήθηκε και ψηφίστηκε η εξαίρεση άλλων ανεξάρτητων αρχών και επιτροπών από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ, όπως ΕΕΤΤ, Επιτροπής Ανταγωνισμού, Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Βλ. σχετικά με προσλήψεις άρθρα 56 και 57 και σχετικά με αποσπάσεις και μετατάξεις άρθρο 58 ν. 5043/2023 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 91/13.04.2023). Μετά και την πρόσφατη αυτή νομοθετική ρύθμιση απαιτείται τουλάχιστον να ενταχθεί και η Αρχή στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 56 και 57 και 58 ν. 5043/2023. Η ένταξη της Αρχής στο πεδίο εφαρμογής των προαναφερόμενων άρθρων αποτελεί ορθολογική ρύθμιση και δεν ανατρέπει τον κανόνα της πλήρωσης των θέσεων των υπηρεσιών του Δημοσίου με εφαρμογή των διαδικασιών ΑΣΕΠ λόγω του

μικρού μεγέθους της και της επομένως μεγαλύτερης ευαισθησίας σε απότομες μειώσεις του προσωπικού της, συγκρινόμενη με τις πολυπληθέστερες επιτροπές ή αρχές (π.χ. ΕΕΤΤ και Επιτροπή Ανταγωνισμού) που καταλαμβάνονται ήδη από τις ρυθμίσεις αυτές. Επιπρόσθετα, η ένταξη της Αρχής στις ρυθμίσεις αυτές θα αποτελούσε και ανταπόκριση της Πολιτείας στις προβλέψεις της παρ. 5 του άρθρου 52 του ΓΚΠΔ που προαναφέρθηκε.

Παραλλήλως, καθίσταται αναγκαία η αύξηση των οικονομικών πόρων που διατίθενται στην Αρχή για τα λειτουργικά έξοδά της, πέρα των κονδυλίων που προορίζονται για τη μισθοδοσία του προσωπικού.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι ο ΓΚΠΔ, στην παρ. 4 του άρθρου 52, προβλέπει ως υποχρέωση κάθε κράτους μέλους να διαθέσει στην εθνική εποπτική αρχή «...τους απαραίτητους ανθρώπινους, τεχνικούς και οικονομικούς πόρους και τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και υποδομές για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων και άσκηση των εξουσιών της, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ασκούνται στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνδρομής, της συνεργασίας και της συμμετοχής στο Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων». Η ανταπόκριση της χώρας στην υποχρέωση αυτή παραμένει ακόμη σε εκκρεμότητα.

Επαναλαμβάνεται η πρόταση νομοθετικής ενίσχυσης των προβλεπόμενων διαδικασιών ενώπιον της Αρχής.⁸ Κατά πρώτον, προτείνεται να θεσπιστεί διαδικασία φιλικού διακανονισμού για την ταχεία διεκπεραίωση καταγγελιών σε υποθέσεις ελάσσονος σημασίας για τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και, κατά δεύτερον, να δοθεί η δυνατότητα της Αρχής να αντλεί αναγκαία στοιχεία για τους ελέγχους που εκτελεί από κάθε άλλη δημόσια αρχή που ενδεχομένως τα κατέχει, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, προτείνονται και τροποποιήσεις του ν. 4624/2019 για την άρση αντιφατικών διατάξεων. Ειδικότερα, ως προς τα δύο πρώτα, προτείνονται τα εξής:

1. Η προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 13 του ν. 4624/2019 με το ακόλουθο περιεχόμενο: «Με απόφαση της Αρχής μπορεί να εφαρμόζονται διαδικασίες φιλικού διακανονισμού σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό που εκδίδεται κατά το άρθρο 17 του νόμου αυτού, για την επίλυση καταγγελιών, που αφορούν σε πιθανολογούμενες παραβάσεις, οι οποίες εκτιμάται ότι: (α) επηρεάζουν περιορισμένο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων, ή (β) έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων». Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις καταγγελιών οι οποίες εκτιμάται από την Αρχή ότι έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα υποκείμενα των δεδομένων, ενώ έχει ως στόχο την ικανοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και παράλληλα τη συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με τη νομοθεσία. Εάν η διαδικασία αποδειχθεί ανεπιτυχής ή είναι χρονοβόρα, η Αρχή ασκεί το πλήρες εύρος των εξουσιών της, ενώ σε κάθε περίπτωση διατηρεί την ευχέρεια να εξετάσει κάθε ζήτημα που αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυτεπάγγελα. Επισημαίνεται ότι, με βάση το άρθρο 58 παρ. 6 του ΓΚΠΔ, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα

8 Σχετικές προτάσεις υποβλήθηκαν εκ νέου αρμοδίως τον Μάιο 2024.

να προβλέψουν διά νόμου ότι η εποπτική αρχή έχει πρόσθετες εξουσίες.

2. Η αντικατάσταση του άρθρου 15 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο ν. 4624/2019 ως εξής: «Κατά την διενέργεια των ερευνών και ελέγχων η Αρχή έχει την εξουσία να αποκτά από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και κάθε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του σχετικού ελέγχου και την εκτέλεση των καθηκόντων της, χωρίς να μπορεί να της αντισταχθεί κανενός είδους απόρρητο». Επίσης, η προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 39 ν. 4624/2019 με το εξής περιεχόμενο: «Σε περίπτωση αρνήσεως παροχής πληροφοριών, στοιχείων, εγγράφων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρεμπόδισης ή δυσχέρανσης των ερευνών και ελέγχων της Αρχής στην περίπτωση του άρθρου 15 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο, περιλαμβανομένης της περίπτωσης παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιβάλλεται στα τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, διοικητικό πρόστιμο έως 1.000.000 ευρώ. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στο μέτρο που αυτά προσιδιάζουν».

Ένα ακόμη ζήτημα που σχετίζεται με τη διασφάλιση επαρκούς στελέχωσης της Αρχής είναι και η παροχή κινήτρων για την παραμονή του προσωπικού της. Όπως προαναφέρθηκε, ιδίως τα έτη της οικονομικής κρίσης, μεγάλο ποσοστό του ειδικού επιστημονικού προσωπικού αποχώρησε, κυρίως σε αναζήτηση καλύτερων συνθηκών εργασίας. Επίσης, όπως διαπιστώθηκε και κατά τη διαδικασία επιλογής των 13 ελεγκτών που αναφέρθηκε παραπάνω, οι περισσότεροι από τους αρχικώς επιλεγέντες δεν αποδέχθηκαν λόγω υπερβολικά χαμηλών αμοιβών για τα προσόντα τους. Για τη διατήρηση του προσωπικού της Αρχής, ιδίως του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, το οποίο ανέρχεται περίπου σε 2/3 του συνόλου, απαιτείται η σημαντική βελτίωση των αποδοχών του, σε συνάρτηση και με τη συνεισφορά του στο έργο της Αρχής. Εξάλλου, με το άρθρο 59 του ν. 5043/2023 θεσπίστηκαν ειδικές ρυθμίσεις για το προσωπικό επτά νομοθετικά (και όχι συνταγματικά) προβλεπόμενων ανεξάρτητων αρχών. Συγκεκριμένα, με τις παρ. 1 έως 6 του άρθρου αυτού καθιερώνεται σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, με την παρ. 7 προβλέπεται η συγκρότηση επιτροπών και ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης ή άμεσης επίλυσης, και καθορίζεται ανώτατο ποσοστό του προσωπικού που μπορεί να μετέχει στις επιτροπές αυτές και ανώτατο όριο πρόσθετης αμοιβής και με την παρ. 8 καθορίζεται το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο υπερωριών. Θεωρείται εύλογο ή και αναγκαίο να ενταχθεί και το προσωπικό της Αρχής στις ανωτέρω ρυθμίσεις ώστε να ενισχυθεί η πιθανότητα παραμονής του στην Αρχή και να απαλειφθεί η σε βάρος του διάκριση στο ζήτημα αυτό.⁹ Περαιτέρω, προτείνεται η ανάλογη εφαρμογή στο προσωπικό της Αρχής και των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022 που αφορά τις οικονομικές

⁹ Σημειώνεται σχετικά η θετική εξέλιξη ένταξης του προσωπικού της Αρχής στο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής δημοσίων υπαλλήλων του πρόσφατου ν. 5149/2024 που αποσκοπεί στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του προσωπικού του δημοσίου.

υπηρεσίες φορέων του δημοσίου. Περαιτέρω, θα πρέπει να διερευνηθεί η ανάγκη ειδικού μισθολογίου ή άλλων προβλέψεων (όπως ειδικής πρόσθετης αμοιβής), πέραν του προαναφερόμενου συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής, έτσι ώστε οι αμοιβές του προσωπικού της Αρχής να είναι αντίστοιχες των προσόντων τους, όπως και σε άλλες αρχές ή φορείς του δημοσίου.

Για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής, εκτός της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού και επαρκών οικονομικών πόρων, είναι αναγκαία και η δημιουργία προηγμένων υπολογιστικών και δικτυακών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για χρήση από τους υπευθύνους και τους εκτελούντες την επεξεργασία και τα υποκείμενα των δεδομένων. Στην κατεύθυνση αυτή, μετά τις αναβαθμίσεις ΟΠΣ και δικτυακής πύλης της Αρχής τα προηγούμενα έτη, ολοκληρώθηκε το 2023 το έργο επέκτασης του ΟΠΣ της Αρχής με νέες, σε μεγαλύτερο βαθμό, αυτοματοποιημένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως διαχείρισης περιστατικών παραβίασης δεδομένων, (αυτο-) αποτίμησης ασφάλειας και προστασίας δεδομένων και διαχείρισης ελέγχων, καθώς και η δημιουργία ενημερωτικού περιεχομένου για την ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα προστασίας δεδομένων. Υπενθυμίζεται ότι το έργο αυτό έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα' του ΕΣΠΑ και αξιοποιεί χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, το 2023 συνεχίστηκε η υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου από πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έργου byDefault, με κύριους στόχους αφενός τη δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο αντικείμενο της προστασίας δεδομένων και επιμορφωτικού προγράμματος για εκπαιδευτικούς των ίδιων βαθμίδων, αφετέρου τη δημιουργία ενός συνεργατικού ηλεκτρονικού χώρου (πλατφόρμα) για χρήση από υπευθύνους προστασίας δεδομένων και εν γένει επαγγελματίες στον χώρο της προστασίας δεδομένων. Ως προς τα οικονομικά στοιχεία, οι διαθέσιμες πιστώσεις για το έτος 2023 μειώθηκαν και πάλι σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά περίπου 15%, κυρίως στη μείζονα κατηγορία «Παροχές σε εργαζόμενους». Οι διαθέσιμες πιστώσεις για τις λειτουργικές δαπάνες παρέμειναν σταθερές, παρά τα συνεχή αιτήματα για σημαντική αύξησή τους. Έτσι, οι αναγκαίες πιστώσεις για τη διαρκή αναβάθμιση της τεχνολογικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και διάθεσης στους ενδιαφερομένους εργαλείων προστασίας δεδομένων, αναζητούνται σε άλλες πηγές χρηματοδότησης, όπως σε σχέση με την επέκταση του ΟΠΣ της Αρχής το 2023 και το έργο byDefault.

Τέλος, εκκρεμεί η διαμόρφωση πλαισίου πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης στην Αρχή και η κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη και το προσωπικό της.

Επισημαίνονται, επίσης, όπως και στις εκθέσεις περασμένων ετών, τα ακόλουθα:

- Σχετικά με τον Οργανισμό της Αρχής, με το άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4622/2019 για το επιτελικό κράτος προβλέπεται ότι οι Οργανισμοί των ανεξάρτητων αρχών καταρτίζονται με απόφαση των οργάνων διοίκησής τους, αλλά με τον μεταγενέστερο ν. 4624/2019 ορίστηκε, στο άρθρο 18 παρ. 3, ότι ο Οργανισμός της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, χωρίς να προκύπτει λόγος για τη διαφοροποίηση. Με τον τρόπο αυτό

η Αρχή είναι η μόνη από τις ανεξάρτητες αρχές που δεν έχει τη δυνατότητα να θεσπίσει η ίδια τον Οργανισμό της. Καθίσταται επομένως αναγκαίο να τροποποιηθεί και η διάταξη αυτή του ν. 4624/2019 ώστε να εναρμονιστεί ο τρόπος θέσπισης του Οργανισμού της Αρχής προς τη γενικότερη ρύθμιση που ισχύει για τις ανεξάρτητες αρχές.

- Οι προσπάθειες της Αρχής έχουν ως γνώμονα την καλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα στο έργο της, το οποίο γενικά αποσκοπεί στη διαμόρφωση συνολικού περιβάλλοντος φιλικού στην προστασία δεδομένων στη χώρα μας. Για την επίτευξη της αποστολής της, η Αρχή πρέπει απαραίτητως να διαθέτει επαρκή στελέχωση, επαρκείς οικονομικούς πόρους και τα αναγκαία τεχνικά μέσα και εγκαταστάσεις, προσδοκά δε από την Πολιτεία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις αυτές, σε συμμόρφωση άλλωστε και με τις προαναφερθείσες σχετικές προβλέψεις του ΓΚΠΔ.

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Το 2023, ο αριθμός των εισερχόμενων υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών ανήλθε σε 1.414, αυξημένος κατά περίπου 13% σε σύγκριση με το 2022 (από 1.250), ενώ 883 υποθέσεις προσφυγών/καταγγελιών διεκπεραιώθηκαν, εμφανίζοντας μικρή αύξηση, περίπου 1%, ως προς το προηγούμενο έτος (από 876). Ο αριθμός των περιστατικών παραβίασης δεδομένων που γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ ανήλθε σε 177, αυξημένος κατά περίπου 2% σε σύγκριση με το περασμένο έτος (από 174 το 2022), ενώ υποβλήθηκαν και 31 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων, από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με βάση τον ν. 3471/2006, εμφανίζοντας μείωση, περίπου 11% (από 35 το 2021), καθώς και 2 περιστατικά σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4624/2019, δηλαδή τα συνολικά περιστατικά παραβίασης ανήλθαν σε 210, ακριβώς όσα και το έτος 2022. Σε 43 περιπτώσεις η εξέταση των υποθέσεων ολοκληρώθηκε με την έκδοση απόφασης από την Ολομέλεια ή το Τμήμα.

Σημειώνεται ότι από το 2018 τα παρατιθέμενα στατιστικά στοιχεία διαφοροποιούνται σε σύγκριση με αυτά προηγούμενων ετών, αντανakλώντας τις αλλαγές στις αρμοδιότητες της Αρχής που επήλθαν κυρίως με τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, δεν παρατίθενται πλέον στατιστικά στοιχεία για ερωτήματα υπευθύνων επεξεργασίας, αφού η Αρχή δεν έχει πλέον αυτό το καθήκον, ούτε για γνωστοποιήσεις αρχείων επεξεργασιών ή διεθνών διαβιβάσεων και χορηγήσεις αδειών, αφού δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση για τους υπευθύνους επεξεργασίας ή αρμοδιότητα της Αρχής, αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, όμως, προβλέπεται πλέον η συνεργασία της Αρχής με ομόλογες εποπτικές αρχές κρατών μελών για διασυνοριακού χαρακτήρα υποθέσεις (μηχανισμός μίας στάσης) και στο πλαίσιο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (μηχανισμός συνεκτικότητας), η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή για επεξεργασίες υψηλού εναπομείναντος κινδύνου μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων, η εξέταση και έγκριση από την Αρχή κωδίκων δεοντολογίας και κριτηρίων πιστοποίησης σχετικών σχημάτων κ.ά., οι σχετικές δε δραστηριότητες περιγράφονται στο Κεφάλαιο 3. Πέραν αυτών, προβλέπεται και η παροχή πληροφοριών, σε υποκείμενα των δεδομένων, μετά από αίτημα, για την άσκηση των δικαιωμάτων τους, η οποία γίνεται είτε προφορικά είτε με απαντητικό έγγραφο.

Το σύνολο των εισερχομένων εγγράφων στην Αρχή, το έτος 2023, ανήλθε σε 9.216, μειωμένο κατά περίπου 29% σε σύγκριση με το έτος 2022 (από 12.917), αλλά αυξημένο κατά περίπου 11% σε σύγκριση με το έτος 2021 (από 8.320). Αν και δεν παρατηρήθηκε περαιτέρω αύξηση των εισερχομένων εγγράφων, ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, ο αριθμός των εισερχομένων υποθέσεων αυξήθηκε σημαντικά, το οποίο υποδηλώνει μικρότερο αριθμό εγγράφων ανά υπόθεση. Εξ αυτού, παραμένει σε ισχύ η επιτακτική ανάγκη αύξησης του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής και των διατιθέμενων σε αυτή πόρων. Ως προς τον τρόπο υποβολής των εισερχομένων εγγράφων στην Αρχή, το πολύ υψηλό ποσοστό υποβολής με ηλεκτρονικό τρόπο των ετών 2020, 2021 και 2022 διατηρήθηκε και το 2023, αφού αφορούσε σε ποσοστό περίπου 96% (από περίπου 90% το 2020, 96,8% το 2021 και 96% το 2022) και ειδικότερα η υποβολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έγινε σε ποσοστό περίπου 61% (από 70% το 2022 και 64,82% το 2021) και μέσω της δικτυακής πύλης σε ποσοστό περίπου 35% (από 26,2% το 2022, 32%

το 2021 και 5% το 2020). Παρατηρούμε σταθεροποίηση μάλλον στον συνολικό βαθμό χρήσης του ηλεκτρονικού τρόπου υποβολής, μείωση της χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αύξηση της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Αρχής που προσφέρονται μέσω της διαδικτυακής πύλης. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι η Αρχή επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της, οι οποίες προσφέρουν μεγαλύτερο περιθώριο αυτοματοποίησης των εργασιών διαχείρισης εγγράφων και για τον λόγο αυτό καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την αξιοποίηση τεχνολογικών δυνατοτήτων και την εν γένει βελτίωση της υπολογιστικής υποδομής της.

Ως προς τις προαναφερθείσες γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης δεδομένων που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ, εκ των 177 οι 12 αφορούσαν σε διασυννοριακές επεξεργασίες και σε 56 περιπτώσεις έγινε ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, ενώ από τις σχετικές με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες όλες αφορούσαν επεξεργασίες χωρίς διασυννοριακό χαρακτήρα και σε 7 περιπτώσεις ενημερώθηκαν τα υποκείμενα των δεδομένων. Σχετικά με τα περιστατικά παραβίασης δεδομένων, εκτός των στατιστικών αυτού του κεφαλαίου, δείτε και την ενότητα 3.4.

Σε 27 από τις αποφάσεις της Αρχής επιβάλλονται κυρώσεις σε υπευθύνους επεξεργασίας. Σε 13 περιπτώσεις επιβλήθηκε η κύρωση της επίπληξης - προειδοποίησης για συμμόρφωση ή δόθηκε εντολή συμμόρφωσης μετά από καταγγελία και ακρόαση και σε 13 περιπτώσεις επιβλήθηκε πρόστιμο το ύψος του οποίου κυμάνθηκε από 500 έως 100.000 ευρώ. Διευκρινίζεται ότι σε 9 από τις 13 αυτές αποφάσεις της Αρχής επιβλήθηκε εκτός του χρηματικού προστίμου και η κύρωση της επίπληξης, ενώ δόθηκε και σχετική εντολή συμμόρφωσης και σύστασης. Συνολικά, επιβλήθηκαν πρόστιμα ύψους 637.000 ευρώ. Σε 1 απόφαση δόθηκε η εντολή της προσωρινής διαταγής.

Η Αρχή επέβαλε τις κυρώσεις **για παραβίαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ**, Άρθρο 4.1: Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός), Άρθρο 5.1: Αρχές επεξεργασίας δεδομένων, Άρθρο 5.1.α: Αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, Άρθρο 5.1.β: Αρχή του περιορισμού του σκοπού, Άρθρο 5.1.γ: Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, Άρθρο 5.1.δ: Αρχή της ακρίβειας, Άρθρο 5.1.ε: Αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης, Άρθρο 5.1.στ: Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας, Άρθρο 5.2: Αρχή της λογοδοσίας, Άρθρο 6.1.α: Νομική βάση συγκατάθεσης, Άρθρο 6.1.γ: Νομική βάση συμμόρφωσης με έννομη υποχρέωση, Άρθρο 6.1.ε: Νομική βάση εκπλήρωσης δημόσιου καθήκοντος, Άρθρο 6.4: Συμβατότητα επεξεργασίας για άλλο σκοπό, Άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση, Άρθρο 12.2: Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων, Άρθρο 12.3: Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα, Άρθρο 12.4: Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα, Άρθρο 13: Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων, Άρθρο 15: Δικαίωμα πρόσβασης, Άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής, Άρθρο 18: Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, Άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης, Άρθρο 25.1: Προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό, Άρθρο 30: Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας, Άρθρο 31 - ν.4624/2019 άρθρο 66: Συνεργασία με την εποπτική αρχή, Άρθρο 32: Ασφάλεια επεξεργασίας, Άρθρο 33: Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, Άρθρο 34: Ανακοίνωση παραβίασης, Άρθρο 35: Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, Άρθρο 55: Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής και **των διατάξεων του ν. 3471/2006** Άρθρο 11.3: Χρήση στοιχείων προηγούμενης επαφής για ηλεκτρονική επικοινωνία, Άρθρο 11.4: Προϋποθέσεις αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος.

Οι ανωτέρω αποφάσεις της Αρχής κατηγοριοποιούνται στους κύριους θεματικούς τομείς ως εξής: 1 στον τομέα της Υγείας, 1 στον τομέα Παιδεία και Έρευνα, 2 στον τομέα Ιδιωτικής Οικονομίας, 3 στον τομέα Χρηματοπιστωτικά, 4 στον τομέα Προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, spam, τηλεφωνικές οχλήσεις), 1 Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια, 2 στον τομέα Εργασιακές Σχέσεις, 1 στον τομέα Κλειστά Κυκλώματα Τηλεόρασης, 4 στον τομέα Δημόσιας Διοίκησης - Αυτοδιοίκησης - Κρατικής δράσης, 1 στον τομέα Υπηρεσίες Διαδικτύου, 4 στον τομέα Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας και 3 στα Λοιπά.

Το 2023 η Αρχή ενημερώθηκε για την υποβολή στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) 17 αιτήσεων ακυρώσεως, εκ των οποίων οι 7 αφορούσαν αποφάσεις της Αρχής του έτους 2023 και οι 10 αποφάσεις της Αρχής του έτους 2022. Συζητήθηκαν 7 αιτήσεις ακυρώσεως κατά αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών, ενώ σε δύο περιπτώσεις παραιτήθηκε ο αιτών από το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως και εκδόθηκαν 3 αποφάσεις του ΣτΕ επί αιτήσεων ακυρώσεως προηγούμενων ετών, οι οποίες απέρριψαν τις υποβληθείσες αιτήσεις ακυρώσεως.

Στο κεφάλαιο αυτό ακολουθούν στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στα εισερχόμενα έγγραφα, την κατηγοριοποίηση και τον τρόπο υποβολής τους, στην ανάλυση των εισερχομένων, διεκπεραιωμένων και εκκρεμών υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών σε θεματικούς τομείς, στα εισερχόμενα και διεκπεραιωμένα αιτήματα πληροφόρησης υποκειμένων των δεδομένων και αιτήματα φορέων, καθώς και συγκριτικοί πίνακες των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής και των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13, για το διάστημα 1999 ή 2000 έως 2023. Επίσης, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με περιστατικά παραβίασης δεδομένων, τα οποία γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή και τα οποία αποτυπώνουν τη μηνιαία ροή τους και τους στόχους ασφάλειας που αφορούν, καθώς και τον διασυννοριακό ή μη χαρακτήρα τους. Ακόμη, περιέχονται και ειδικότερα στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εισερχομένων και των διεκπεραιωμένων το έτος 2023 αιτήσεων που σχετίζονται με καταχωρίσεις αλλοδαπών στο Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν και για τη χώρα προέλευσης των αιτούντων. Τέλος, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συνεργασία των εποπτικών αρχών των κρατών μελών και την εφαρμογή του μηχανισμού συνεκτικότητας (βλ. ενότητα 3.8), καθώς και κατηγοριοποίηση των αποφάσεων της Αρχής ανά θεματική ενότητα και ανά εφαρμοζόμενη διάταξη.

Καταγγελίες

Διεκπεραιώθηκαν **883**
προσφυγές - καταγγελίες

Πρόστιμα

Με **27** αποφάσεις επιβλήθηκαν
πρόστιμα ύψους **637.000** ευρώ

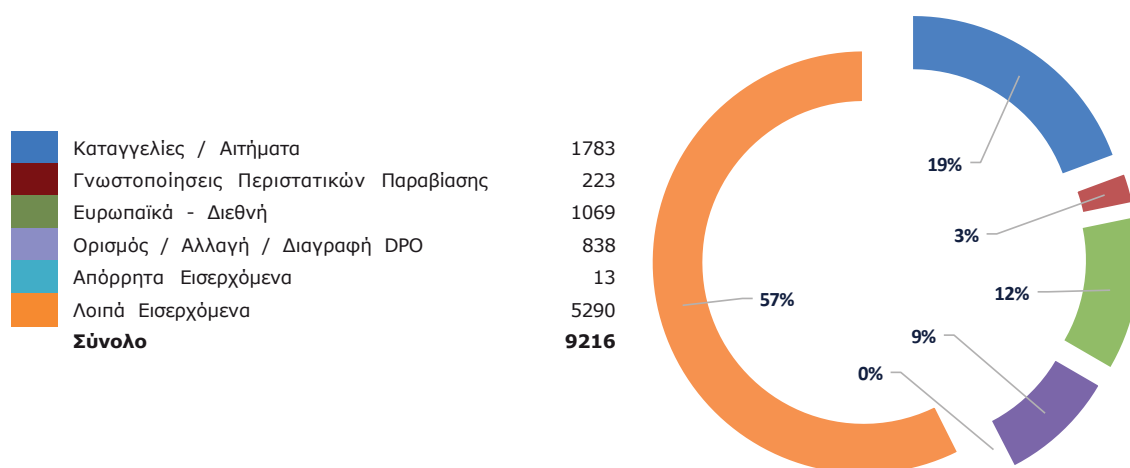
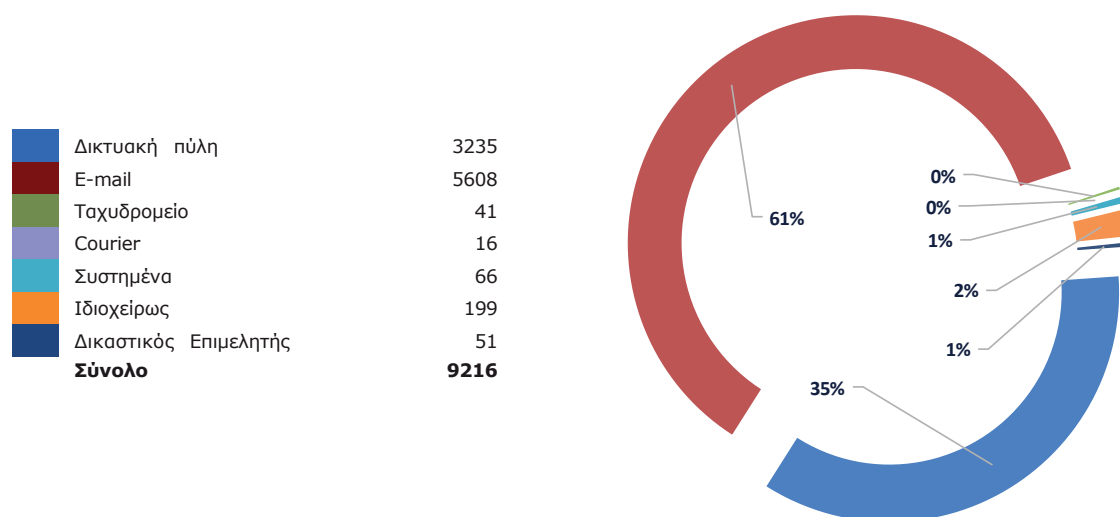

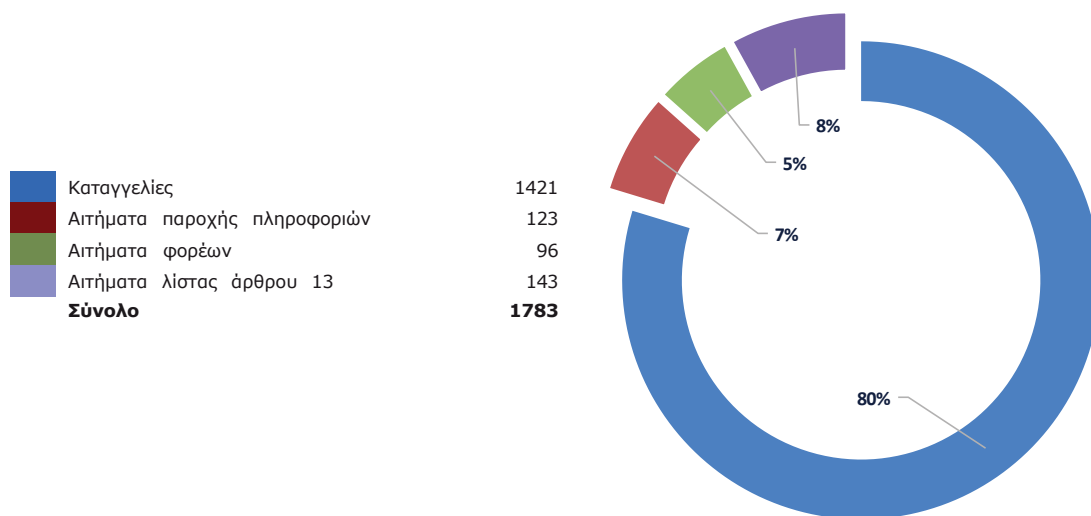
Αποφάσεις

Εκδόθηκαν **43** αποφάσεις

Περιστατικά παραβίασης

Γνωστοποιήθηκαν **177**
περιστατικά παραβίασης βάσει
ΓΚΠΔ και **31** βάσει ν. 3471/2006

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ**Διάγραμμα 1** - Εισερχόμενα έγγραφα**Διάγραμμα 2** - Τρόπος υποβολής

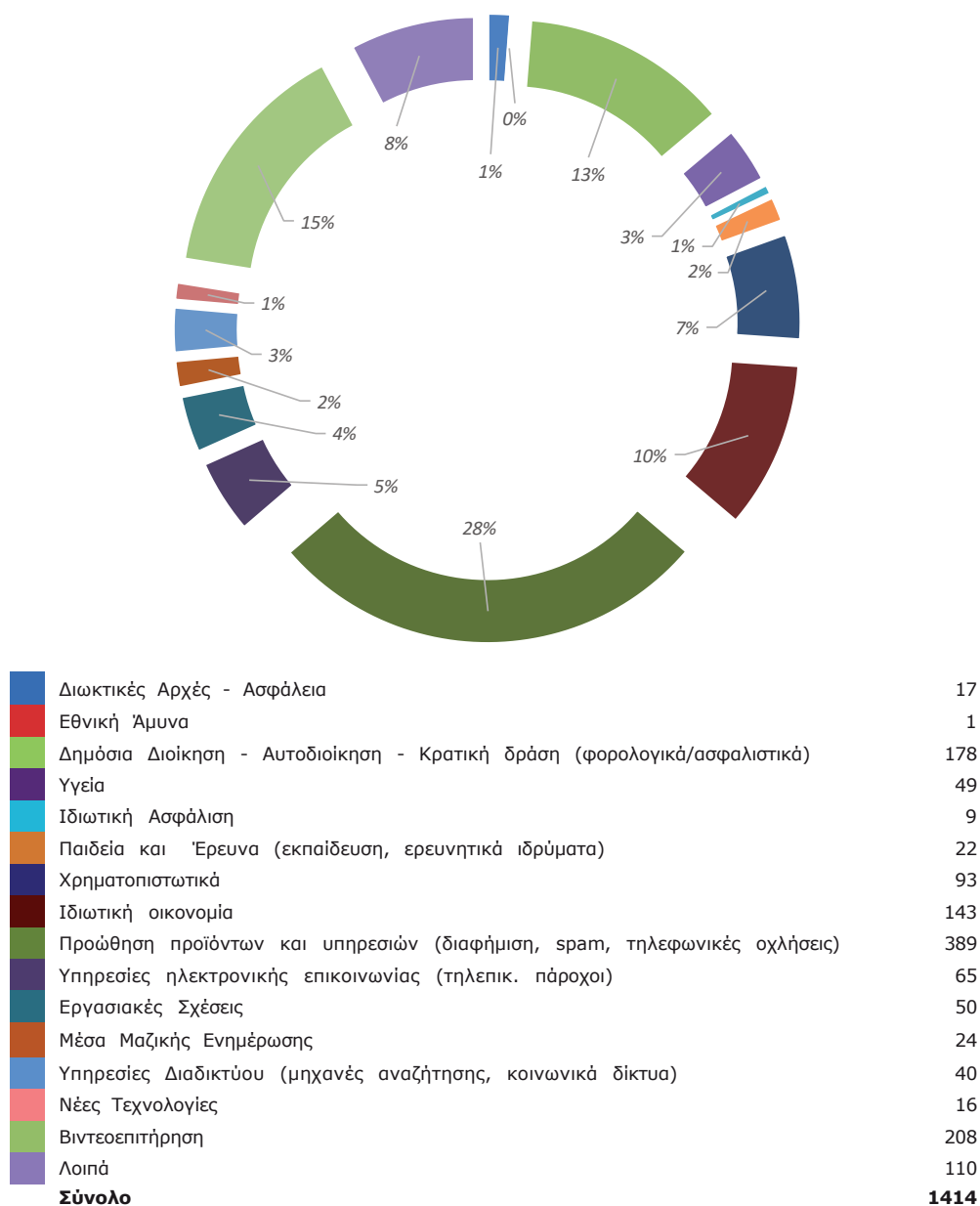
Διάγραμμα 3 - Κατηγοριοποίηση εισερχομένων εγγράφων επί προσφυγών/καταγγελιών, ερωτημάτων και αιτήσεων για το μητρώο του άρθρου 13

Παρατηρήσεις:

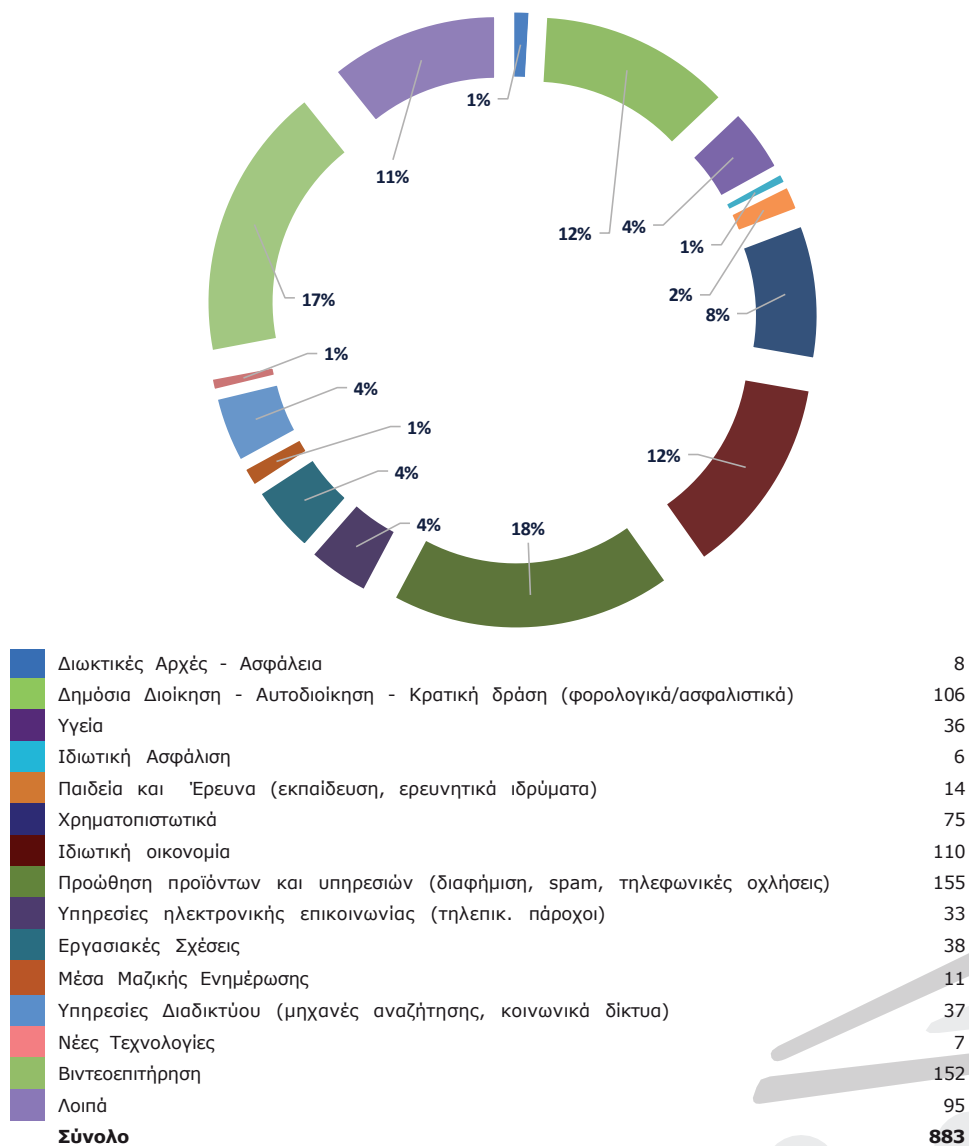
1. Στο παραπάνω σύνολο προσφυγών/καταγγελιών προσμετρούνται και οι απόρρητες προσφυγές/καταγγελίες.
2. Ο αριθμός των εισερχομένων κατά κατηγορία εγγράφων δεν συμπίπτει με τον αριθμό των υποθέσεων που εμφανίζονται στους επόμενους πίνακες, διότι ορισμένα έγγραφα αφορούν την ίδια υπόθεση.

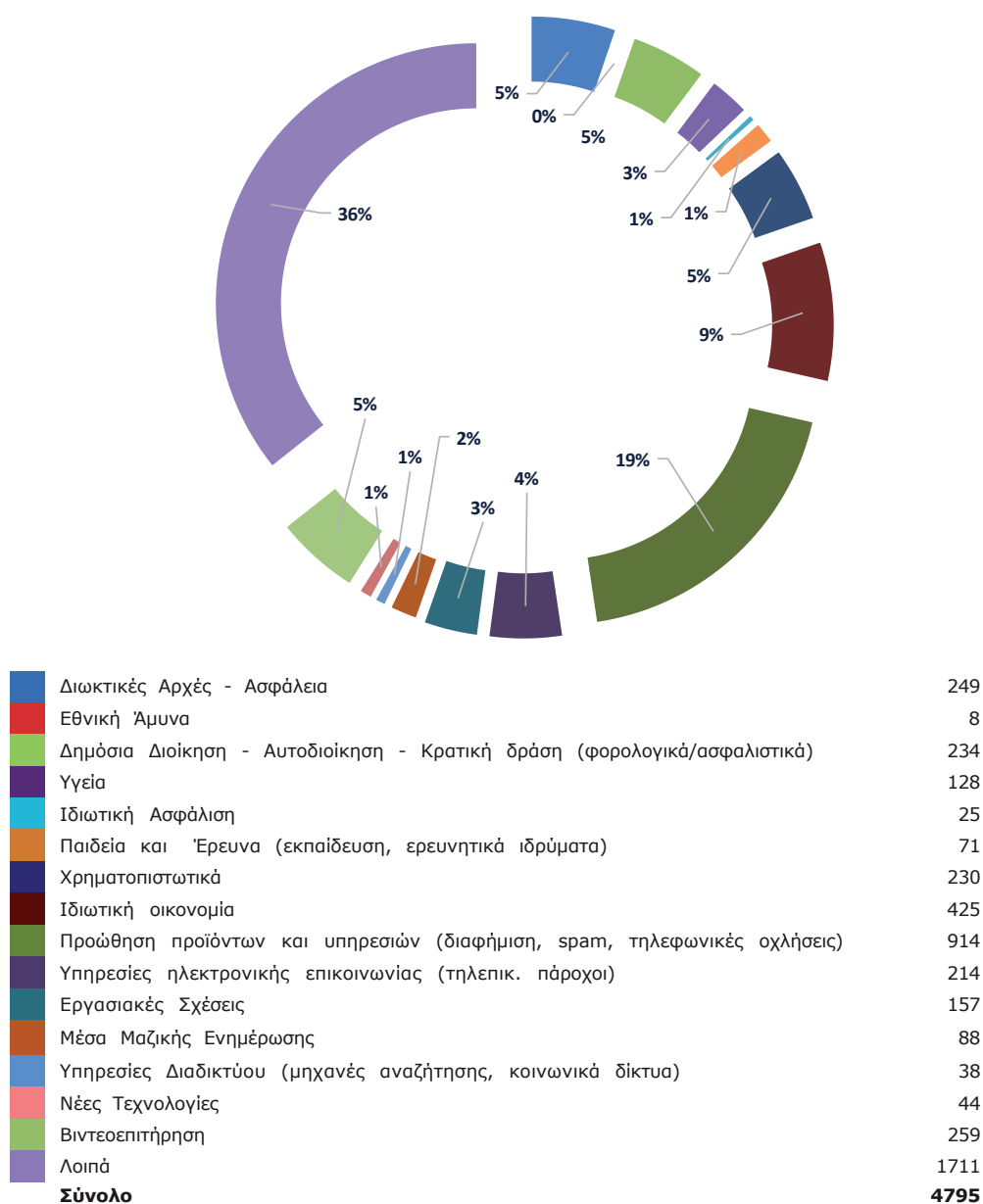
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ, ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Διάγραμμα 4 - Εισερχόμενες υποθέσεις καταγγελιών

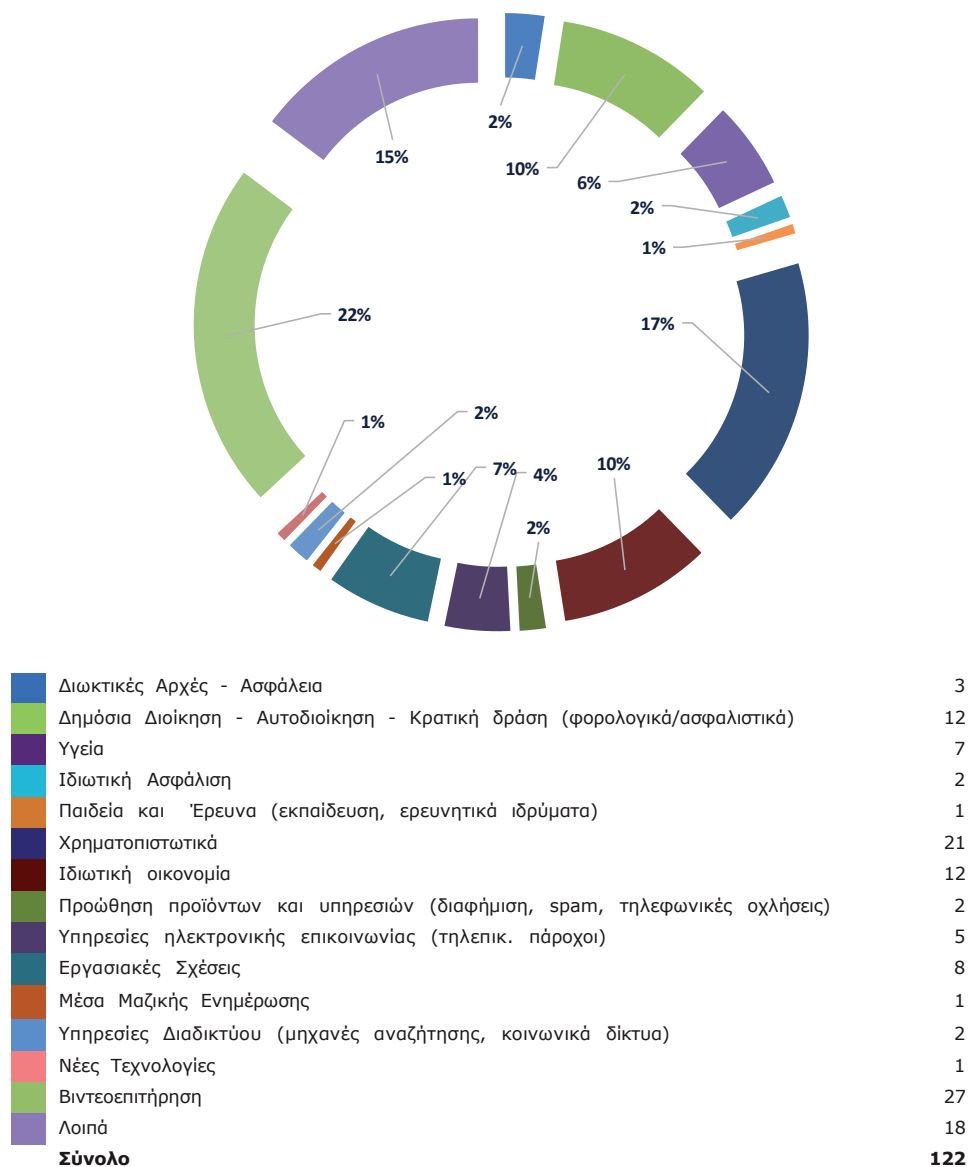
Διάγραμμα 5 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις καταγγελιών

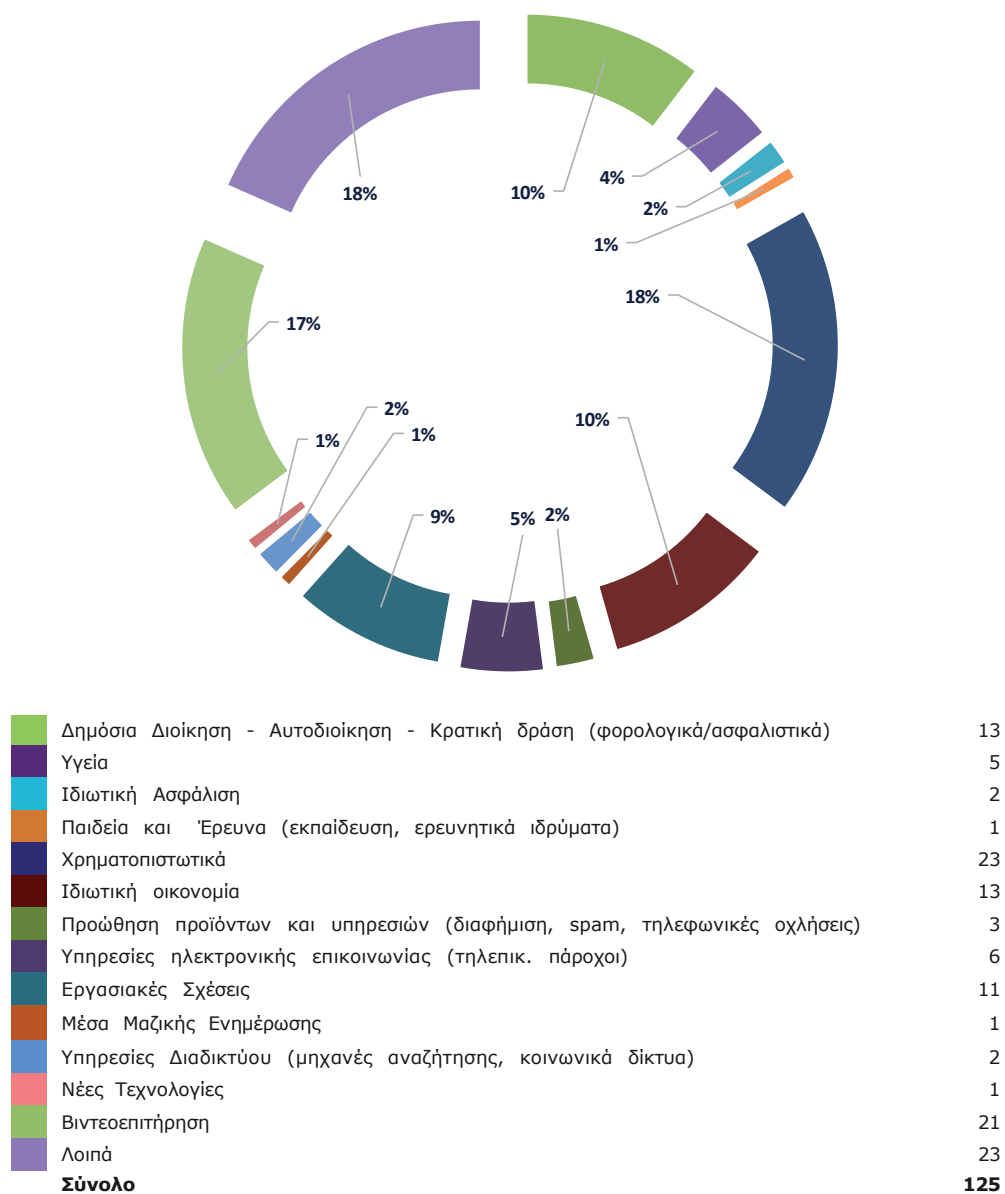
Διάγραμμα 6 - Εκκρεμείς υποθέσεις καταγγελιών

Παρατήρηση: Από την Έκθεση 2014 προσμετρούνται στη θεματική ενότητα «Τομέας διωκτικών αρχών και δημόσιας τάξης» και οι νεοεισερχόμενες, διεκπεραιωμένες και εκκρεμείς προσφυγές Σένγκεν, οι οποίες τα προηγούμενα έτη καταχωρούνταν χωριστά.

**ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ**

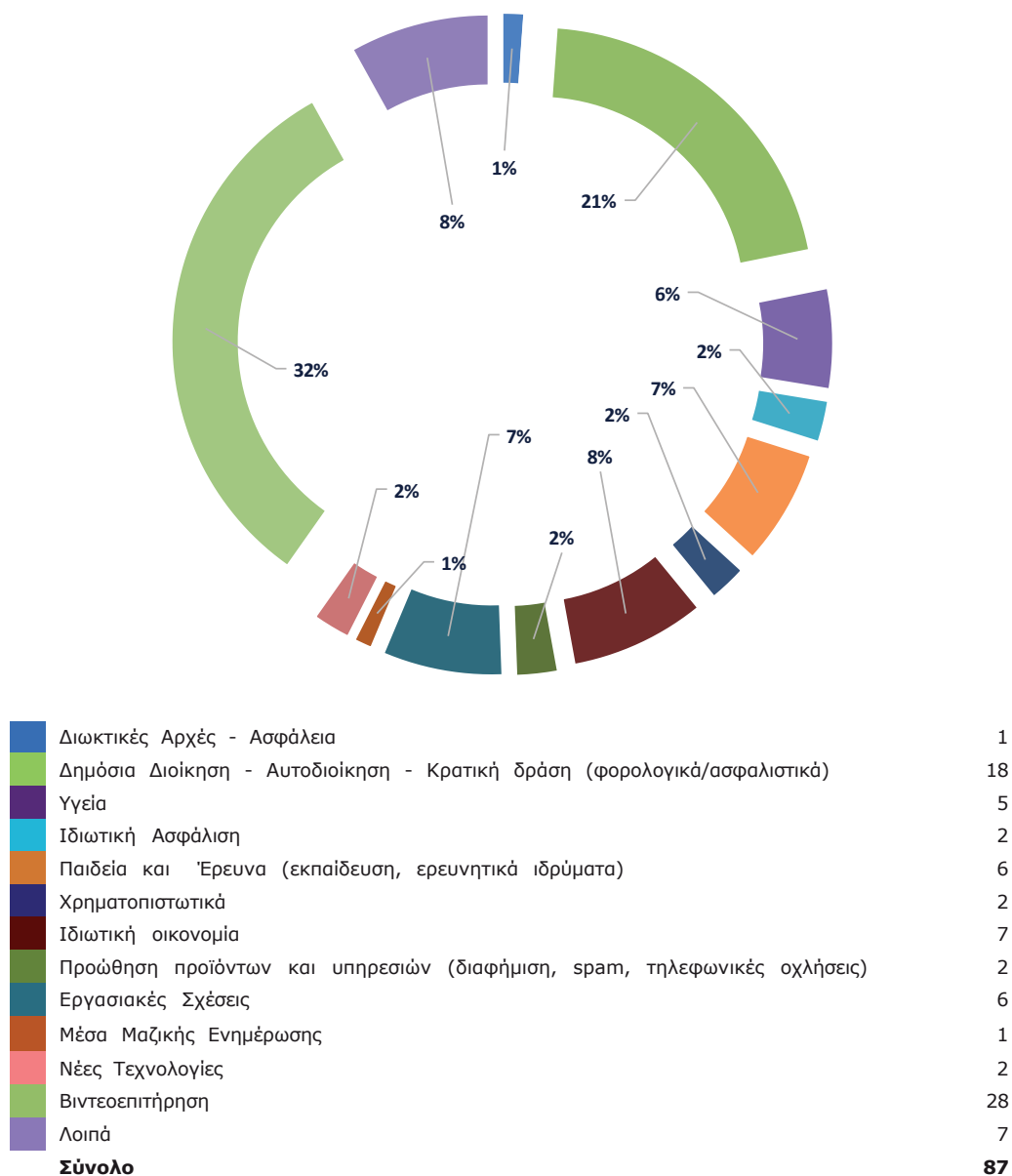

Διάγραμμα 7 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

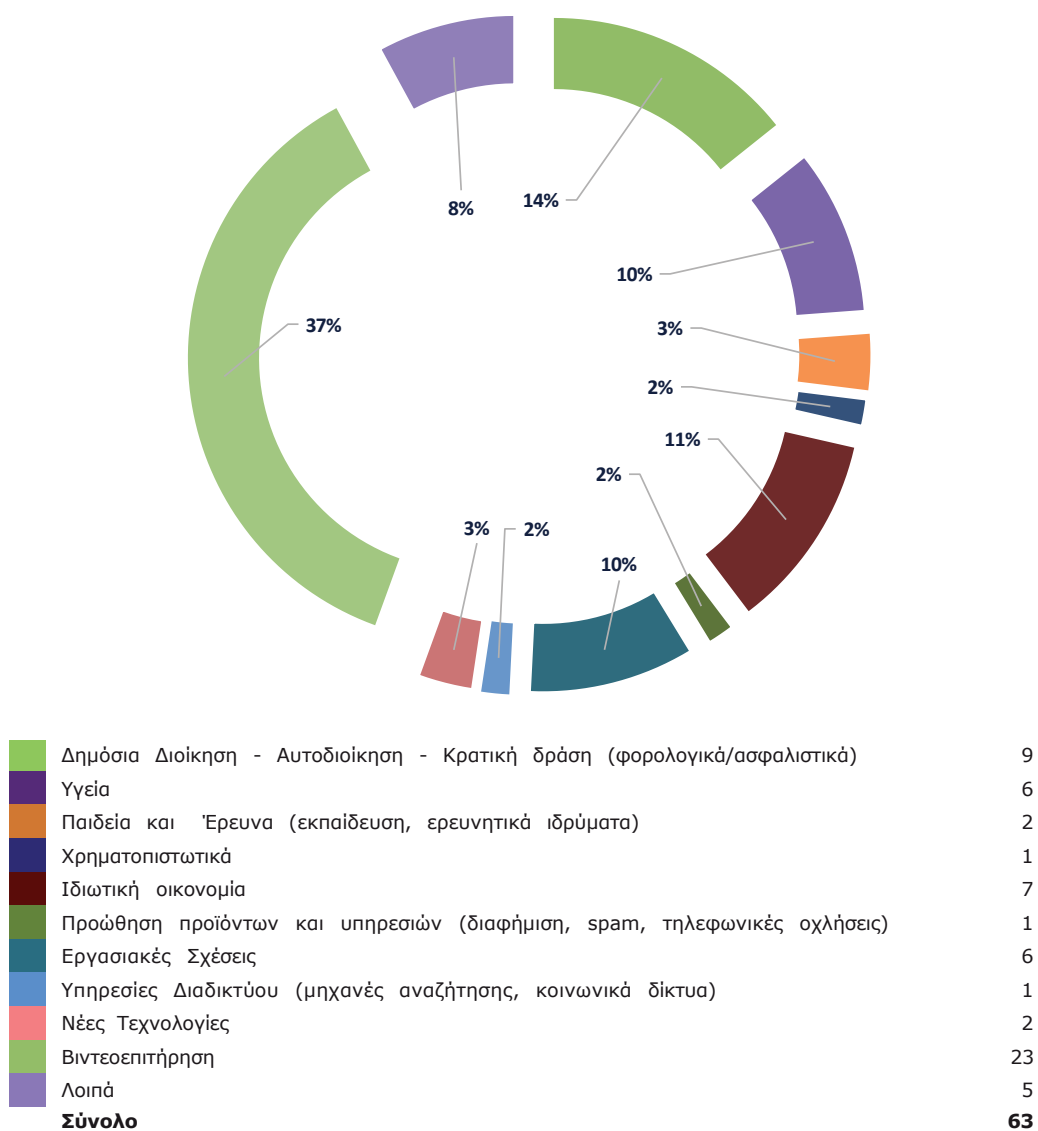

Διάγραμμα 8 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

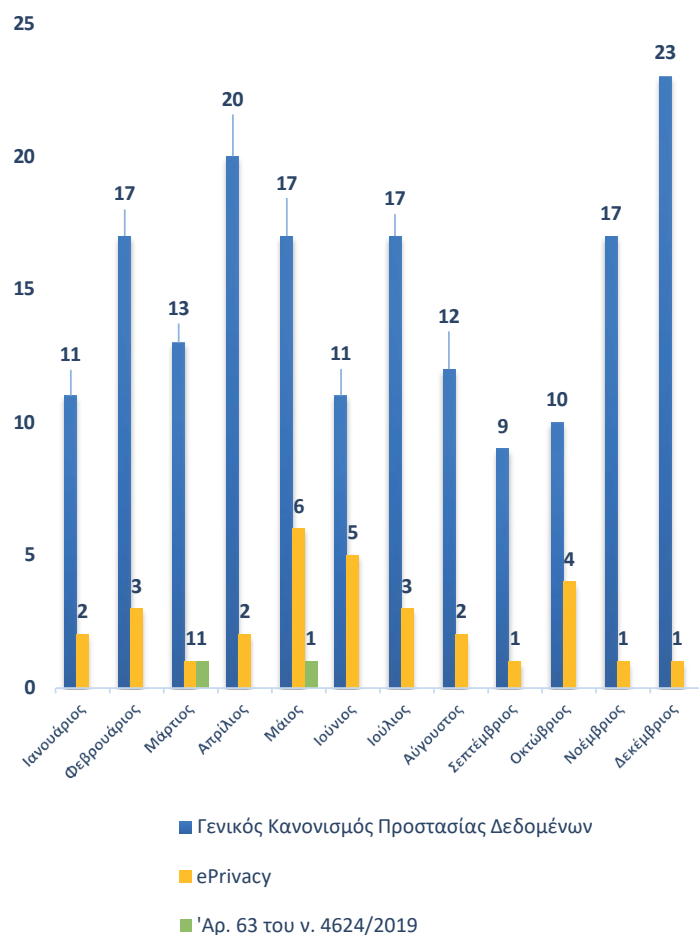
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

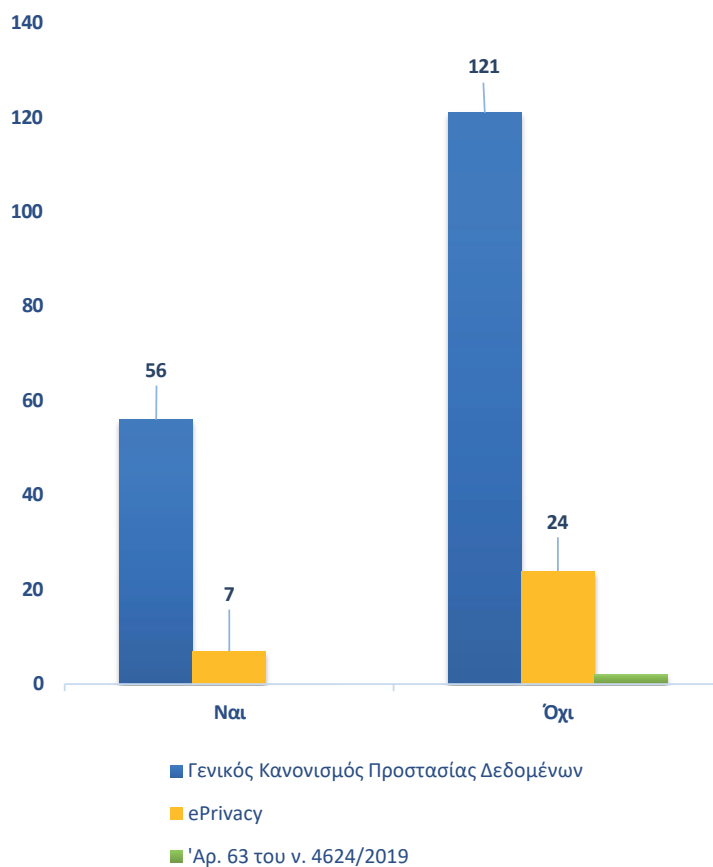

Διάγραμμα 9 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

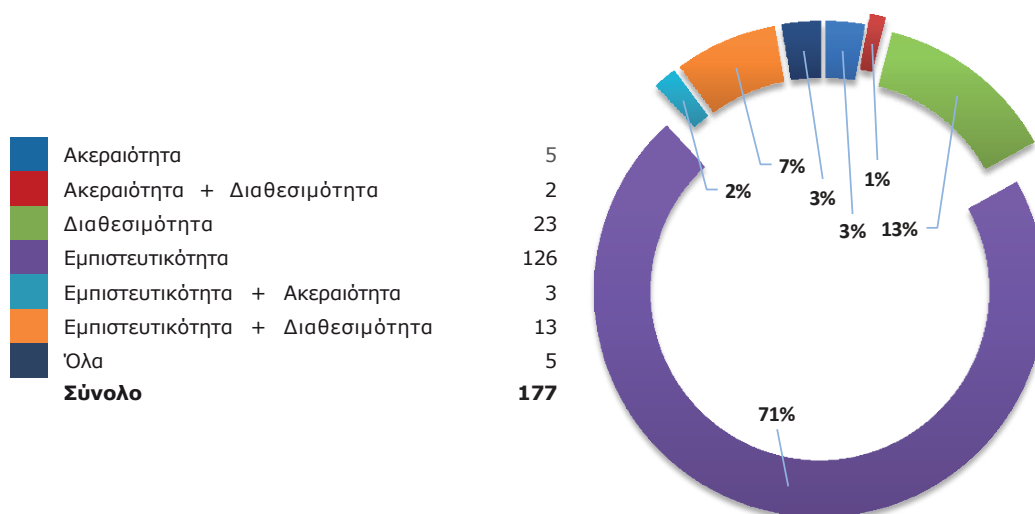

Διάγραμμα 10 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

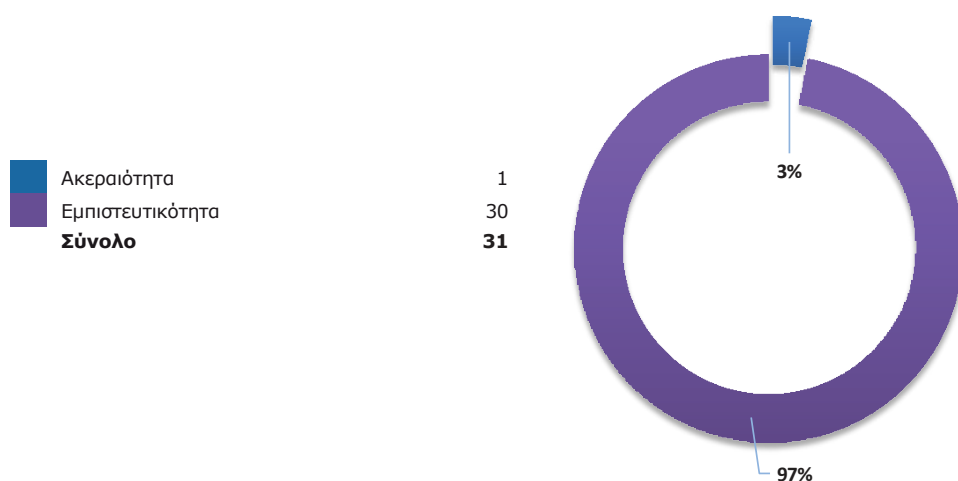
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ**Διάγραμμα 11** - Γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης 2023 ανά μήνα

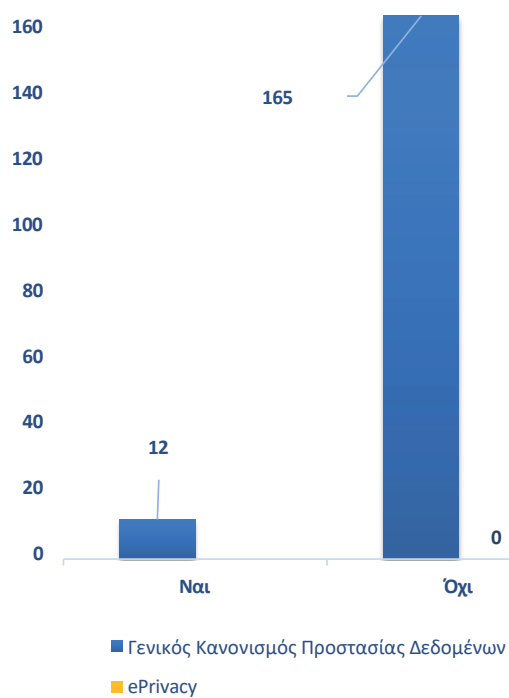
Διάγραμμα 12 - Ενημέρωση υποκειμένων περιστατικών παραβίασης 2023

Διάγραμμα 13 - Περιστατικά παραβίασης ΓΚΠΔ ως προς τους στόχους ασφάλειας που αφορούν

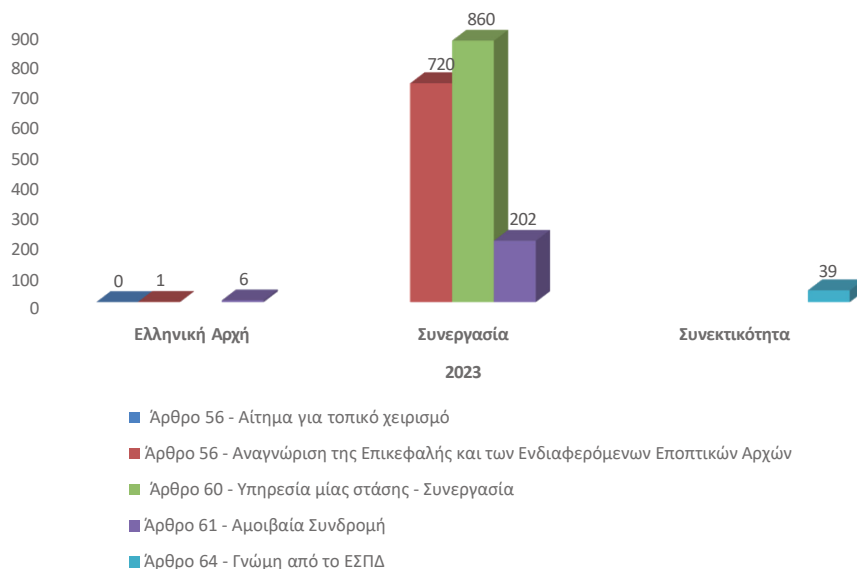

Διάγραμμα 14 - Περιστατικά παραβίασης ePrivacy ως προς τους στόχους ασφάλειας που αφορούν

Διάγραμμα 15 - Διασυννοριακά περιστατικά παραβίασης 2023

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

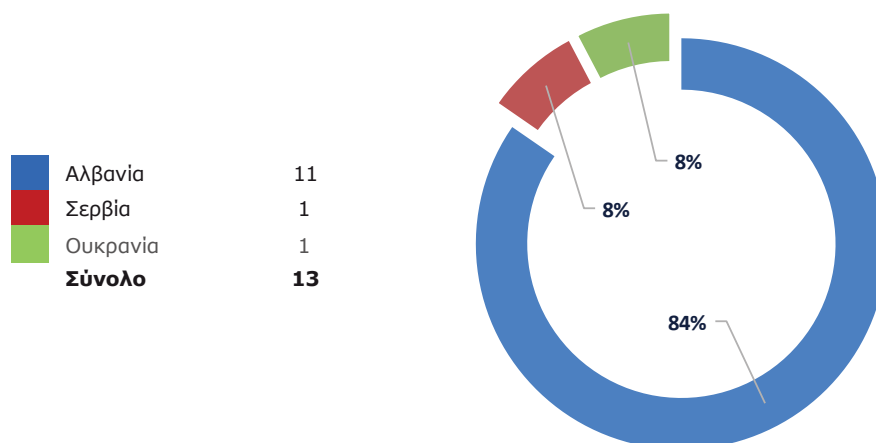

Διάγραμμα 16 - Γνωστοποιήσεις - αιτήματα διασυνοριακής συνεργασίας

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

Αιτήσεις διαγραφής από το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν το 2023

Κατατεθείσες αιτήσεις	13
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	5

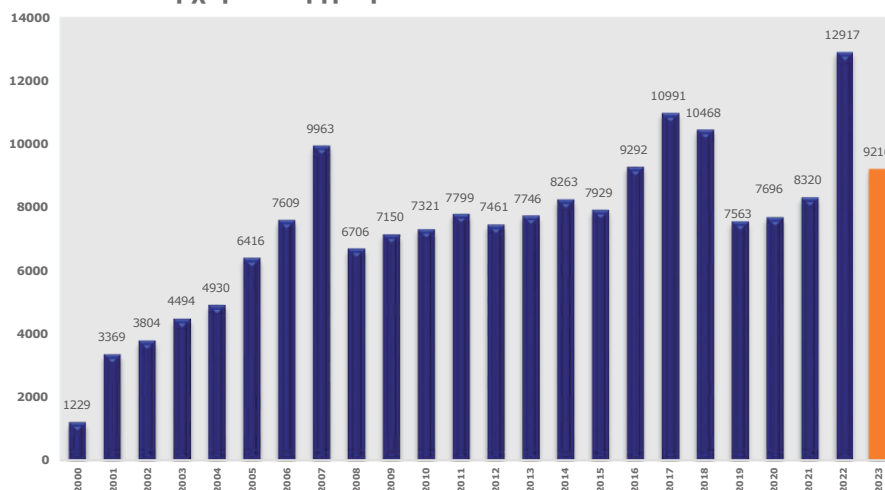

Διάγραμμα 17 - Αιτήσεις διαγραφής από το ΣΠΣ

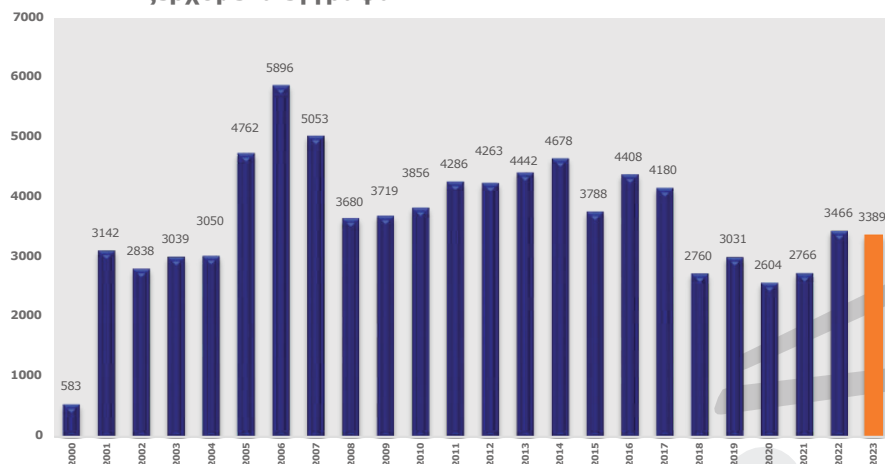
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τους ετήσιους αριθμούς των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, των υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής, των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13 για το διάστημα 2000 - 2023, καθώς και τους ετήσιους αριθμούς εισερχομένων εγγράφων μέσω δικτυακής πύλης και email (από το έτος 2007).

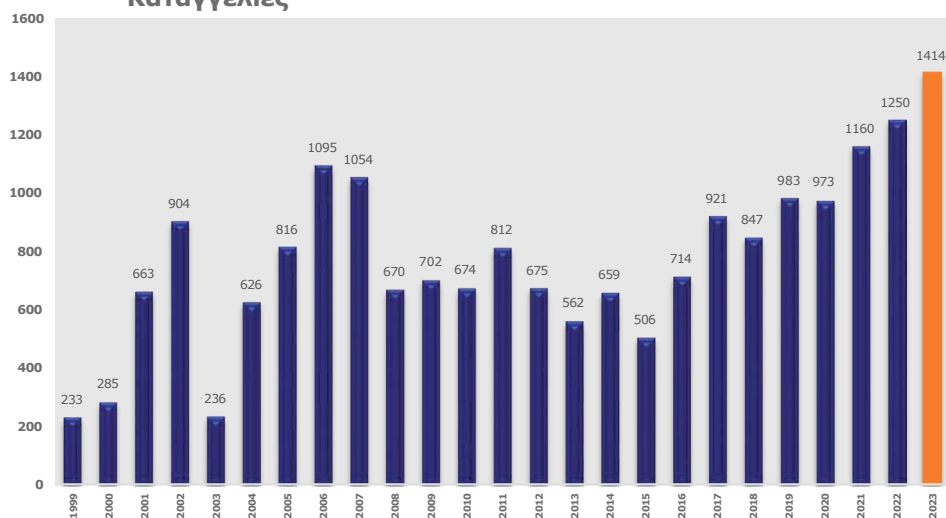
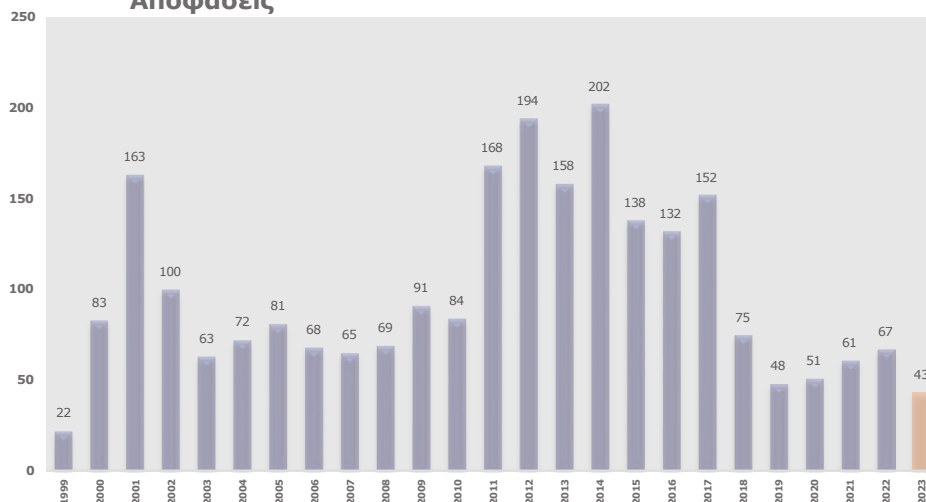
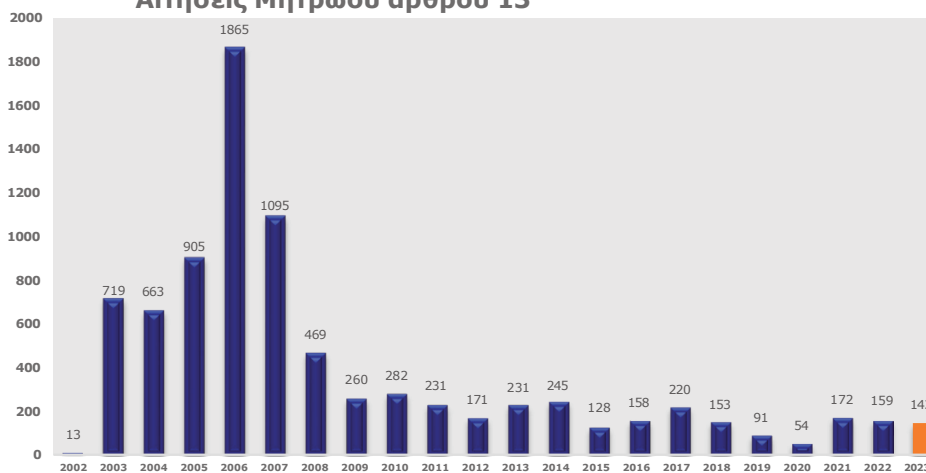
Εισερχόμενα έγγραφα

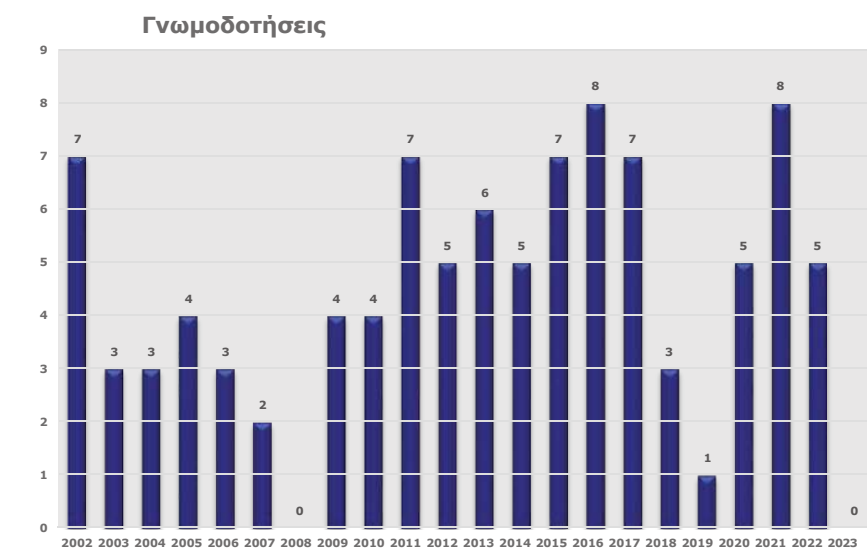

Εξερχόμενα έγγραφα

Παρατήρηση: Από το 2008, τα στατιστικά στοιχεία των προσφυγών/καταγγελιών αντλούνται από το νέο πληροφοριακό σύστημα της Αρχής, το οποίο επιτρέπει την καταχώριση των εισερχομένων εγγράφων κατά υποθέσεις.

Καταγγελίες**Αποφάσεις****Αιτήσεις Μητρώου άρθρου 13**

Διάγραμμα 18 - Συγκριτικά στατιστικά στοιχεία

ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2023 ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 2 και 14	
Εθνική Άμυνα	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 3 και 6	
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση	6
Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 16, 28, 33, 48 και 3143	
Υγεία	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 2 και 27	
Παιδεία - Έρευνα	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 26 και 49	
Χρηματοπιστωτικά	3
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 25, 35 και 36	
Ιδιωτική οικονομία	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 22 και 34	
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας	5
Αποφάσεις υπ' αρ. 7, 11, 12, 13 και 21	
Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, sram, τηλεφωνικές οχλήσεις)	5
Αποφάσεις υπ' αρ. 5, 15, 20, 23 και 24	
Εργασιακές Σχέσεις	3
Αποφάσεις υπ' αρ. 17, 29 και 31	
Υπηρεσίες Διαδικτύου	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 38, 41 και 43	
Βιντεοεπιτήρηση	3
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 8 και 19	
Λοιπά	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 9, 30 και 47	
Σύνολο	43

ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2023 & ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**v.3471/2006**

Άρθρο 11.3 : Χρήση στοιχείων προηγούμενης επαφής για ηλεκτρονική επικοινωνία
Αποφάσεις υπ' αρ. 24

Άρθρο 11.4 : Προϋποθέσεις αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος
Αποφάσεις υπ' αρ. 24

Άρθρο 12.1 : Ασφάλεια Επεξεργασίας (ePrivacy)
Αριθμός απόφασης: 21

ΓΚΠΔ

Άρθρο 2.2.γ : Αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα
Αριθμός απόφασης: 8 και 19

Άρθρο 4.1 : Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός)
Αριθμός απόφασης: 33

Άρθρο 5.1 : Αρχές επεξεργασίας δεδομένων
Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 25 και 36

Άρθρο 5.1.α : Αρχή της νομιμότητας αντικειμενικότητας και διαφάνειας
Αποφάσεις υπ' αρ. 2, 4, 5, 7, 24, 27, 33, 35 και 48

Άρθρο 5.1.β : Αρχή του περιορισμού του σκοπού
Αποφάσεις υπ' αρ. 3, 5, 6 και 7

Άρθρο 5.1.γ : Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων
Αποφάσεις υπ' αρ. 17, 29, 31, 33 και 34

Άρθρο 5.1.δ : Αρχή της ακρίβειας
Αποφάσεις υπ' αρ. 11, 12 και 13

Άρθρο 5.1.ε : Αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης
Αποφάσεις υπ' αρ. 27 και 30

Άρθρο 5.1.στ : Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 16 και 35

Άρθρο 5.2 : Αρχή της λογοδοσίας
Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 23, 33 και 48

Άρθρο 6.1.α : Νομική βάση συγκατάθεσης
Αποφάσεις υπ' αρ. 5, 7, 9 και 48

Άρθρο 6.1.γ : Νομική βάση συμμόρφωσης με έννομη υποχρέωση
Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 33 και 49

Άρθρο 6.1.ε : Νομική βάση εκπλήρωσης δημόσιου καθήκοντος
Αριθμός απόφασης: 16

Άρθρο 6.1.στ : Νομική βάση υπέρτερου έννομου συμφέροντος
Αποφάσεις υπ' αρ. 8, 9 και 19

Άρθρο 6.4 : Συμβατότητα επεξεργασίας για άλλο σκοπό
Αποφάσεις υπ' αρ. 5, 7 και 9

Άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση

Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 11, 12, 13 και 47

Άρθρο 12.2 : Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων

Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 20, 22 και 47

Άρθρο 12.3: Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα

Αποφάσεις υπ' αρ. 20, 22, 29, 36, 48 και 49

Άρθρο 12.4 : Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα

Αποφάσεις υπ' αρ. 20, 48 και 49

Άρθρο 13 : Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 2, 5, 7, 8 και 19

Άρθρο 15 : Δικαίωμα πρόσβασης

Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 20, 22, 25, 29, 34, 36, 47 και 48

Άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής

Αποφάσεις υπ' αρ. 33, 38, 41 και 43

Άρθρο 18 : Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας

Αριθμός απόφασης: 49

Άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης

Αποφάσεις υπ' αρ. 20 και 49

Άρθρο 25.1: Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό

Αποφάσεις υπ' αρ. 20, 25 και 30

Άρθρο 30 : Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας

Αριθμός απόφασης: 30

Άρθρο 31- ν.4624/2019 άρθρο 66: Συνεργασία με την εποπτική αρχή

Αποφάσεις υπ' αρ. 2 και 23

Άρθρο 32 : Ασφάλεια επεξεργασίας

Αριθμός απόφασης: 16

Άρθρο 33 : Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αποφάσεις υπ' αρ. 4 και 35

Άρθρο 34 : Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 35 : Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

Αριθμός απόφασης: 30

Άρθρο 55 : Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής

Αποφάσεις υπ' αρ. 23 και 26

3. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

3.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Το έτος 2023 υποβλήθηκαν στην Αρχή 1.414 καταγγελίες και εκδόθηκαν 43 αποφάσεις. Ενδεικτικά, υποβλήθηκαν 440 καταγγελίες για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, 411 καταγγελίες για παραβίαση δικαιώματος των υποκειμένων των δεδομένων, 287 καταγγελίες για αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM/email-SMS), 275 καταγγελίες για τηλεφωνικές οχλήσεις προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και 13 προσφυγές Σένγκεν.

Ο μεγαλύτερος αριθμός των εισερχομένων καταγγελιών είχαν ως αντικείμενο την παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ειδικότερα τις τηλεφωνικές οχλήσεις για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM).

Αναφορικά δε με τις αποφάσεις που εκδόθηκαν οι περισσότερες αφορούσαν τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

Επίσης η Αρχή εξέδωσε 92 συστάσεις στους υπευθύνους επεξεργασίας για συμμόρφωση με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, ιδίως των αρχών νόμιμης επεξεργασίας και της ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και 633 πράξεις αρχειοθέτησης, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική επικοινωνία.

3.1.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά της απόφασης 2/2022 που είχε εκδοθεί επί καταγγελίας κατά του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 2 παρ. 8 του ν. 3051/2002 και 24 παρ. 1 του ν. 2690/1999, η Αρχή απέρριψε την αίτηση θεραπείας καθώς με αυτήν εισήχθησαν κατ' ουσία νομικοί ισχυρισμοί και δεν υποβλήθηκαν νεότερα στοιχεία από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις να προκύψει διαφορετική κρίση (απόφαση 3/2023).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά της απόφασης 3/2022 που είχε εκδοθεί επί καταγγελίας κατά του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 2 παρ. 8 του ν. 3051/2002 και 24 παρ. 1 του ν. 2690/1999, η Αρχή απέρριψε την αίτηση θεραπείας καθώς με αυτήν εισήχθησαν κατ' ουσία νομικοί ισχυρισμοί και δεν υποβλήθηκαν νεότερα στοιχεία από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις να προκύψει διαφορετική κρίση (απόφαση 6/2023).

Ο Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου υπέβαλε στην Αρχή αίτηση θεραπείας, με την οποία ζητούσε την επανεξέταση της υπ' αριθ. 61/2021 απόφασής της. Η Αρχή απέρριψε την εν λόγω αίτηση λόγω του ότι οι ισχυρισμοί που προβλήθηκαν με την ως άνω αναφερόμενη αίτηση θεραπείας δεν στηρίζονται σε επίκληση νέων και κρίσιμων για την υπόθεση πραγματικών στοιχείων, από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις να προκύψει διαφορετική κρίση: υπάρχει μόνο ένα νέο στοιχείο αναφορικά με το ότι ο Οργανισμός έχει τεθεί σε διαδικασία αποκρατικοποίησης προς εξυπηρέτηση υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, το οποίο όμως στοιχείο δεν είναι κατά νόμο κρίσιμο για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης του άρθρου 15 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 1 ΓΚΠΔ, η οποία διαπιστώθηκε με την υπ' αριθ.

61/2021 απόφαση της Αρχής, ούτε ως προς την επιμέτρηση της διοικητικής κύρωσης που επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση για τη διαπιστωθείσα αυτή παράβαση (απόφαση 10/2023).

Η Αρχή έκρινε ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία της πράξης προσδιορισμού φόρου μέσω απλής επιστολής συνιστά παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. στ), 6 παρ. 1 στοιχ. γ), ε) και 32 ΓΚΠΔ, πλήττοντας το απόρρητο/εμπιστευτικότητα των δεδομένων, χωρίς να ληφθούν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και απηύθυνε επίπληξη στην υπεύθυνη επεξεργασίας ΑΑΔΕ (απόφαση 16/2023).

Μετά από καταγγελία για περιστατικό παραβίασης σε εφαρμογή Δήμου, η Αρχή διέταξε τον εν λόγω Δήμο να προβεί σε κάθε αναγκαία ενέργεια ώστε να περιοριστεί η ελεύθερη πρόσβαση των χρηστών του διαδικτύου στα αρχεία με προσωπικά δεδομένα της ανωτέρω εφαρμογής και να εξασφαλιστεί ότι, εφόσον η σχετική εφαρμογή λειτουργεί, αρχεία με προσωπικά δεδομένα χρηστών της είναι διαθέσιμα μόνο σε κατάλληλα εξουσιοδοτημένους χρήστες ή και τα υποκείμενα των δεδομένων χωρίς να είναι ευχερώς προσβάσιμα από λοιπούς χρήστες διαδικτύου (απόφαση 28/2023).

Κατόπιν καταγγελίας κατά Δήμου για παραβίαση προσωπικών δεδομένων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και μη ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής, η Αρχή έκρινε ότι ο Δήμος προέβη σε παράνομη επεξεργασία μέσω ανάρτησης στο πρόγραμμα Διαύγεια και στον ιστότοπο του Δήμου πράξεων που περιείχαν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος, καθώς και ότι δεν ικανοποίησε το αίτημα διαγραφής του. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή απηύθυνε επίπληξη και επέβαλε στον Δήμο χρηματικό πρόστιμο για τις ως άνω παραβάσεις, ενώ περαιτέρω έδωσε εντολή στον Δήμο να προβεί στην αφαίρεση των παρανόμως αναρτηθεισών πράξεων και την εκ νέου ανάρτηση όσων υποχρεωτικώς δημοσιεύονται συμφώνως προς τα οριζόμενα στο σκεπτικό της απόφασης (απόφαση 33/2023).

Η Αρχή έκρινε ότι η συλλογή και χρήση ονοματεπωνύμου και ΑΦΜ από λογιστή για λογαριασμό κληρονόμου χωρίς σχετική εντολή συνιστά παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α) και 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ, ενώ έκρινε, επίσης, ότι ο καταγγελλόμενος υπεύθυνος επεξεργασίας παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 15 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 3, 4 ΓΚΠΔ, καθώς ανταποκρίθηκε πλημμελώς σε αίτημα πρόσβασης του υποκειμένου. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή επέβαλε συνολικό χρηματικό πρόστιμο ύψους 1.000 ευρώ στον καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας για τις ως άνω παραβάσεις (απόφαση 48/2023).

Με σχετική απόφαση του Προέδρου της Αρχής σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 67 παρ. 3 και 4 του ν. 4727/2020, πραγματοποιήθηκε η κατανομή του συνόλου των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή της Αρχής στις προβλεπόμενες κατηγορίες διάθεσης (απόφαση Προέδρου 3143/2023).

Ακόμη, κατόπιν καταγγελίας για παραβίαση δικαιώματος διαγραφής από σωματείο, η Αρχή έκρινε ότι τα προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος που τηρούνται στο πλαίσιο τήρησης πρακτικών των συνεδριάσεων του σωματείου (ονοματεπώνυμο και υπογραφή) παραμένουν απαραίτητα για τον σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν, ενώ δεν συντρέχει οποιαδήποτε άλλη από τις προϋποθέσεις διαγραφής δεδομένων που ορίζει το άρθρο 17 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, κατά συνέπεια, το ασκηθέν εν προκειμένω δικαίωμα διαγραφής των δεδομένων του καταγγέλλοντος έχει ικανοποιηθεί στον βαθμό που αυτό

ήταν εφικτό και δεν διαπιστώνεται παραβίασή του (Γ/ΕΞΕ/1241/16-05-2023).

Τέλος, κατόπιν καταγγελίας κατά Δήμου για παραβίαση της αρχής της διαφάνειας λόγω έλλειψης της κατ' άρθρο 13 ΓΚΠΔ ενημέρωσης στην ιστοσελίδα του Δήμου, η Αρχή με σχετικό απαντητικό έγγραφό της προς τον καταγγελλόμενο Δήμο επεσήμανε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας που παρέχει την κατά το άρθρο 13 ΓΚΠΔ ενημέρωση μέσω ιστοσελίδας να την τοποθετεί σε εμφανές και ευδιάκριτο σημείο, με σαφή τίτλο και περιεχόμενο σαφώς διακριτό από παρεμφερή θέματα, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμη από τα υποκείμενα, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και κάλεσε τον καταγγελλόμενο Δήμο να προβεί στις αναγκαίες τροποποιήσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (Γ/ΕΞΕ/3327/27-12-2023).

3.1.2. ΔΙΩΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στο πλαίσιο της ανωτέρω θεματικής, η Αρχή εξετάζει σειρά ζητημάτων, τα οποία άπτονται της προστασίας προσωπικών δεδομένων και αφορούν σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που τελείται, κυρίως, από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (Ελληνική Αστυνομία).

Στη θεματική αυτή περιλαμβάνονται και ειδικότερα ζητήματα, που ανακύπτουν από την εφαρμογή και λειτουργία του κοινού συστήματος πληροφοριών, του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν [(Schengen Information System – SIS) στο εξής και ΣΠΣ], το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών, όπως ισχύει σήμερα βάσει των νέων Κανονισμών (ΕΕ) 2018/1860, 2018/1861 και 2018/1862 (SIS II). Ειδικότερα στο ΣΠΣ καταχωρούνται πληροφορίες σχετικά με αντικείμενα και πρόσωπα που αναζητούνται από τις δικαστικές αρχές για συνδρομή σε δικαστική διαδικασία, πρόσωπα για τα οποία έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, με ανεπιθύμητους αλλοδαπούς, με πρόσωπα που έχουν εξαφανισθεί και ευάλωτα πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων παιδιών) στα οποία χρειάζεται να απαγορευθούν τα ταξίδια, με πρόσωπα τα οποία τίθενται υπό διακριτική παρακολούθηση, αλλοδαποί για τους οποίους υπάρχει απόφαση επιστροφής κ.ά. Παράλληλα, με βάση τη νομοθεσία για την είσοδο και διαμονή αλλοδαπών στην Ελλάδα (άρθρο 82 του ν. 3386/2005), τηρείται και ο Εθνικός Κατάλογος Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (στο εξής και Ε.Κ.ΑΝ.Α).

Η Αρχή δυνάμει του άρθρου 10 παρ. 4 του ν. 4624/2019 αποτελεί την ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου, η οποία προβλέπεται σε κάθε κράτος μέλος, και είναι αρμόδια να εξετάζει αν από την επεξεργασία, που τελείται στο πλαίσιο του ΣΠΣ, θίγονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων προσώπων (άρθρο 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και άρθρο 69 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862). Η Αρχή επίσης είναι αρμόδια να ελέγχει και τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στον Ε.Κ.ΑΝ.Α.

Στο πλαίσιο αυτό, κάθε έτος υποβάλλεται στην Αρχή ένας ικανός αριθμός αιτήσεων αλλοδαπών, οι οποίοι αιτούνται τη διαγραφή τους από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α. Αντικείμενο όλων των αιτήσεων αποτελεί η διαγραφή καταχωρίσεων βάσει του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861. Ειδικότερα κατά το έτος 2023 υποβλήθηκαν 13 καταγγελίες για διαγραφή αλλοδαπών από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α. Από αυτές διεκπεραιώθηκαν οι 5 με ενημέρωση των αιτούντων ότι δεν υφίσταται καταχώρισή τους στα εν λόγω συστήματα.

3.1.3. ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά πράξης αρχειοθέτησης καταγγελίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 2 παρ. 8 του ν. 3051/2002 και 24 παρ. 1 του ν. 2690/1999, καθώς και τη νομολογία της ίδιας της Αρχής, με την υπ' αριθ. 26/2023 απόφαση, απέρριψε την υπό κρίση αίτηση θεραπείας, καθώς ο αιτών δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα ουσιώδη στοιχεία για την υποστήριξη των ισχυρισμών του από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε, υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις, να προκύψει διαφορετική κρίση (απόφαση 26/2023).

Επίσης η Αρχή επέβαλε επίπληξη σε Πανεπιστήμιο λόγω της εκπρόθεσμης ανταπόκρισής του στο αίτημα του καταγγέλλοντος κατά παράβαση του άρθρου 12 παρ. 3 - 4 ΓΚΠΔ (απόφαση 49/2023).

Ακόμη, η Αρχή εξέτασε καταγγελία παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης πατέρα-συνασκούντος τη γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου του με την εν διαστάσει σύζυγό του, και απέστειλε στον καταγγελλόμενο παιδικό σταθμό απαντητικό έγγραφο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, με το ως άνω έγγραφο της Αρχής επισημάνθηκε στην καταγγελλόμενη εταιρεία-παιδικό σταθμό ότι οφείλει να απαντά προσηκόντως και εμπροθέσμως στα δικαιώματα πρόσβασης εκάστοτε ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων (Γ/ΕΞΕ/2049/31-07-2023).

3.1.4. ΠΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά πράξης σύστασης της Αρχής που αφορούσε σε καταγγελία υπαλλήλου Δήμου για παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Με την πράξη σύστασης η Αρχή έχοντας διαπιστώσει ότι η επίμαχη επεξεργασία δεν ήταν σύμφωνη με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, βάσει του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ είχε καλέσει τον εμπλεκόμενο Δήμο να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, για την πλήρωση των αναφερόμενων σε αυτήν προϋποθέσεων νόμιμης επεξεργασίας. Στην απόφασή της επί της της αιτήσεως θεραπείας, η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα άρθρα 2 παρ. 8 του ν. 3051/2002 και 24 παρ. 1 του ν. 2690/1999, καθώς και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αλλά και της ίδιας της Αρχής, απέρριψε την υπό κρίση αίτηση θεραπείας, καθώς ο αιτών δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα ουσιώδη στοιχεία για την υποστήριξη των ισχυρισμών του περί παράνομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων σε βάρος του (απόφαση 17/2023).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία εργαζόμενης κατά του e-ΕΦΚΑ για παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αλλά και για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης. Σύμφωνα με την καταγγελία, ο καταγγελλόμενος απέστειλε επιστολή σε Δήμο, με την οποία ζητούσε την απόφαση εκλογής της καταγγέλλουσας σε κοινωφελή επιχείρηση, με δικαιολογητική βάση την ύπαρξη καταγγελίας σε βάρος της, αναφέροντας ταυτόχρονα στο σώμα της επιστολής και το περιεχόμενο της εν λόγω καταγγελίας. Η Αρχή έκρινε ότι για τον σκοπό της συγκεκριμένης επεξεργασίας αρκούσε ο καταγγελλόμενος να ζητήσει τη σχετική απόφαση εκλογής από τον Δήμο, αναφέροντας ότι το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται στο πλαίσιο διενέργειας διοικητικής έρευνας, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποκαλυφθεί και ο συγκεκριμένος λόγος για τον οποίο διενεργείται η έρευνα και να παρατεθεί αυτούσιο το περιεχόμενο της σχετικής

καταγγελίας του πολίτη. Συνεπεία των ανωτέρω, κρίθηκε ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία διενεργήθηκε κατά παράβαση της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ). Η Αρχή απηύθυνε επίπληξη στον καταγγελλόμενο για την ως άνω παράβαση. Επίσης, αναφορικά με το σκέλος της καταγγελίας περί μη ικανοποίησης δικαιώματος πρόσβασης της καταγγέλλουσας στα στοιχεία του πολίτη που είχε υποβάλει καταγγελία σε βάρος της, η Αρχή απηύθυνε επίπληξη στον καταγγελλόμενο για μη εμπρόθεσμη ανταπόκριση στο εν λόγω αίτημα (απόφαση 29/2023).

3.1.5. ΥΓΕΙΑ

Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από πελάτη ξενοδοχείου για παραβίαση των δικαιωμάτων πρόσβασης και διαγραφής, η οποία συνίστατο στη φωτοτύπηση πιστοποιητικού εμβολιασμού κατά της Covid-19 και στη δημιουργία φωτοτυπικού αντιγράφου του για την παραμονή του σ' αυτό. Σύμφωνα με την καταγγελία, ο καταγγέλλων επεσήμανε στην υπόλληλο ότι η δημιουργία φωτοτυπικού αντιγράφου του πιστοποιητικού εμβολιασμού του κατά της Covid-19 δεν ήταν νόμιμη, πλην όμως, όπως ανέφερε, η υπόλληλος αποκρίθηκε πως δεν το γνώριζε και διατήρησε το αντίγραφο. Ο καταγγέλλων αναφέρει πως δεν προέβη σε περαιτέρω ενέργειες, καθώς η άφιξή του στις εγκαταστάσεις της καταγγελλόμενης εταιρίας έγινε σε προχωρημένη νυχτερινή ώρα και δεν υπήρχε εναλλακτική διαμονής του σε περίπτωση που η υπόλληλος αρνείτο να του επιτρέψει την πρόσβαση στο δωμάτιο διαμονής του, αν εκείνος επέμενε να μη διατηρηθεί το αντίγραφο. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων τα νομοθετικά μέτρα που ίσχυαν κατά τον χρόνο τέλεσης των καταγγελλομένων για την προστασία της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού και τα ειδικά πρωτόκολλα για τη λειτουργία των υγειονομικών επιχειρήσεων έκρινε με την απόφαση 2/2023 (μονοπρόσωπο όργανο), με αφορμή την υποβληθείσα καταγγελία, ότι η καταχώριση/αποθήκευση δεδομένων εμβολιασμού του καταγγέλλοντος σε σύστημα αρχειοθέτησης συνιστά παραβίαση των αρχών της νομιμότητας, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας της επεξεργασίας, όπως κατοχυρώνονται από το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 ΓΚΠΔ και απηύθυνε επίπληξη, κατ' άρθρο 58 παρ. 2 β' ΓΚΠΔ, στην καταγγελλόμενη εταιρία για την παραβίαση αυτή. Αντίθετα, αναφορικά με την καταγγελλόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων πρόσβασης και διαγραφής των δεδομένων του καταγγέλλοντος, η Αρχή με την απόφαση αυτή έκρινε ότι η καταγγελία ήταν αόριστη, καθώς δεν είχαν προσκομιστεί από τον καταγγέλλοντα στοιχεία που να τεκμηριώνουν την υποβολή σχετικού αιτήματος προς το ξενοδοχείο, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ώστε να προκύπτει ο χρόνος και το αντικείμενο του σχετικού αιτήματος.

Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από ιατρό κατά του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Συγκεκριμένα η καταγγέλλουσα παραπονείτο στην Αρχή για την απόφαση του ΙΣΑ να ζητήσει από τους ιατρούς-μέλη του Συλλόγου που διατηρούν ιδιωτικά ιατρεία να αποστείλουν σε ηλεκτρονική μορφή πιστοποιητικά, από τα οποία προκύπτει ο εμβολιασμός τους κατά του κορωνοϊού covid-19 ή η νόσησή τους από αυτόν. Η Αρχή με την απόφαση 27/2023 επιλήφθηκε της καταγγελλόμενης επεξεργασίας στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της, καθώς δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της καταγγέλλουσας δεν έτυχαν επεξεργασίας

λόγω της μη προσκόμισης σχετικού πιστοποιητικού στον ΙΣΑ, ενώ αντίθετα έλαβε χώρα επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των ιατρών μελών του ΙΣΑ, οι οποίοι ανήρτησαν στη σχετική πλατφόρμα του ΙΣΑ τα πιστοποιητικά εμβολιασμού τους κατά του κορωνοϊού. Η Αρχή με την απόφαση 27/2023 διαπίστωσε ότι η συλλογή των επίμαχων πιστοποιητικών εμβολιασμού, η οποία διενεργήθηκε στο πλαίσιο του καταστατικού σκοπού του ΙΣΑ (άρθρο 292 ν. 4512/2018) χάριν εξυπηρέτησης υπέρτερου και επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος προστασίας της δημόσιας υγείας και προς διασφάλιση της απρόσκοπτης σύννομης λειτουργίας φορέων ΠΦΥ, περιλαμβανομένου του ελέγχου τήρησης της ειδικής υγειονομικής διάταξης του άρθρου 206 ν. 4820/2021 ήταν καταρχήν νόμιμη κατά το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ, κατ' εφαρμογή των άρθρων 6 παρ. 1 στοιχ. ε' και 9 παρ. 2 στοιχ. θ' ΓΚΠΔ, δοθέντος, μεταξύ άλλων, ότι: α) η επίμαχη επεξεργασία έγινε εθελοντικά/προαιρετικά, προκειμένου να διευκολυνθεί ο Σύλλογος κατά την άσκηση της αρμοδιότητας ελέγχου σύννομης λειτουργίας, βάσει της ειδικής υγειονομικής διάταξης του άρθρου 206 ν. 4820/2021, σημαντικού αριθμού φορέων ΠΦΥ της περιφέρειας ευθύνης του, υπό έκτακτες τότε συνθήκες πανδημίας χάριν προστασίας επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, β) η επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων δεν συνεπαγόταν δυσμενές μέτρο σε βάρος όσων ιατρών-μελών του δεν ανταποκρίθηκαν σ' αυτήν, ούτε και υποκατέστησε τη διαδικασία ελέγχου από τις αρμόδιες επιτροπές του ΙΣΑ κατά τους επιτόπιους τακτικούς, έκτακτους ή/και δειγματοληπτικούς ελέγχους (αυτοψίες) αναφορικά με τη σύννομη λειτουργία των φορέων ΠΦΥ της περιφέρειας ευθύνης του και γ) στην εφαρμοζόμενη εν προκειμένω ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 3959/2021) δεν ρυθμίστηκε ο τρόπος παρακολούθησης της κατηγορίας των υποχρέων σε εμβολιασμό, ιατρών-μελών του ΙΣΑ, ως επιστημονικά υπεύθυνων φορέων ΠΦΥ. Τέλος, η Αρχή με την ίδια απόφαση έκρινε ότι για τον προβαλλόμενο σκοπό επεξεργασίας, δηλαδή την υποβοήθηση της άσκησης της αρμοδιότητας του Συλλόγου συμμόρφωσης των φορέων ΠΦΥ με την ειδική υγειονομική διάταξη του άρθρου 206 ν. 4820/2021 χάριν εξυπηρέτησης υπέρτερου και επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος αναγόμενου στην προστασία της δημόσιας υγείας δεν συνέτρεχε λόγος διατήρησης των επίμαχων προσωπικών δεδομένων.

Εργαζόμενη υπέβαλε καταγγελία στην Αρχή κατά τοπικής Διαδημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης – Αποχέτευσης, στην οποία απασχολείτο, για παράνομη επεξεργασία, η οποία συνίστατο στην κοινολόγηση δεδομένων προσωπικού της χαρακτήρα, περιλαμβανομένων και δεδομένων υγείας, περισσοτέρων απ' όσα απαιτούνταν για τον επιδιωκόμενο σκοπό επεξεργασίας, εντός οργάνων του Οργανισμού, αλλά και στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της αρμόδιας κατά τόπο Περιφέρειας. Η Αρχή, με την απόφαση 31/2023, διαπίστωσε ότι έλαβαν χώρα εν προκειμένω παραβιάσεις της αρχής της ελαχιστοποίησης κατ' άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ και: α) όσον αφορά τις επίμαχες επεξεργασίες εντός του Οργανισμού έδωσε εντολή στην καταγγελλόμενη (κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. δ' ΓΚΠΔ) όπως καταστήσει τις πράξεις επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων στις οποίες προβαίνει σύμφωνες με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, διαμορφώνοντας εντός προθεσμίας σχετικές εσωτερικές πολιτικές για τους αποδέκτες προσωπικών δεδομένων και για τη διαβαθμισμένη πρόσβαση εντός του Οργανισμού στα εσωτερικά της έγγραφα, ιδίως όταν περιλαμβάνονται σε αυτά δεδομένα υγείας, ενώ β) όσον αφορά την επεξεργασία εκτός του Οργανισμού (κοινολόγηση δεδομένων στην αρμόδια κατά τόπο Περιφέρεια) επέβαλε χρηματικό πρόστιμο ύψους 1.000 ευρώ (κατ' άρθρα 58 παρ. 2 στοιχ. θ' και 83 παρ. 5 στοιχ. α' ΓΚΠΔ).

Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από σύζυγο κατά ψυχιάτρου-ψυχαναλυτή για παράνομη επεξεργασία, η οποία συνίστατο στη χορήγηση ιατρικής γνωμάτευσης στη σύζυγό του κατά την παροχή υπηρεσιών θεραπείας ζεύγους για την προσκόμισή της ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου στο πλαίσιο επίδικης διαφοράς σχετικής με τη ρύθμιση της επιμέλειας των τέκνων τους, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωσή του. Η Αρχή, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/403/16.02.2023 έγγραφο επεσήμανε στον καταγγελλόμενο ιατρό ότι η σύνταξη και η διαβίβαση της εν λόγω γνωμάτευσης, που αφορούσε στον καταγγέλλοντα, προς τη σύζυγό του για δικαστική χρήση, παρίστατο καταρχήν νόμιμη επί τη βάση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α' και 9 παρ. 2 στοιχ. στ' σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. στ' του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπό διαφορετικό από αυτόν της αρχικής συλλογής των προσωπικών δεδομένων (για τον σκοπό της παροχής ιατρικής φροντίδας), εν προκειμένω η επίμαχη διαβίβαση σε τρίτο πρόσωπο για δικαστική χρήση, πρέπει να συνάδει με το σύνολο των διατάξεων του ΓΚΠΔ, και ειδικότερα με την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας όπως προβαίνει σε προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων όταν πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του (βλ. άρθρα 13 παρ. 1 στοιχ. γ' και 14 παρ. 1 στοιχ. γ' και παρ. 4 του ΓΚΠΔ) χάριν αποτελεσματικής εφαρμογής της αρχής της διαφάνειας και προς διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ. Ως εκ τούτου, η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/403/16.02.2023 έγγραφο επέστησε την προσοχή στον καταγγελλόμενο ιατρό για την υποχρέωση που φέρει, ενόψει και της αρχής της διαφάνειας που πρέπει να διέπει κάθε πράξη επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, να προβαίνει σε ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων πριν λάβει χώρα οποιαδήποτε πράξη επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία υποκειμένου των δεδομένων κατά Νοσοκομείου για παράνομη επεξεργασία, η οποία συνίστατο στη λήψη φωτογραφίας από το βιβλίο επειγόντων περιστατικών Νοσοκομείου, στην οποία αποτυπώνονται πληροφορίες που τον αφορούν, και την προσκόμισή της από την εν διαστάσει σύζυγό του και εργαζόμενη του καταγγελλόμενου Νοσοκομείου για την υποβολή μηνυτήριας αναφοράς σε βάρος του στο πλαίσιο της μεταξύ τους δικαστικής διαμάχης. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2393/25.09.2023 έγγραφο επέστησε την προσοχή στο καταγγελλόμενο Νοσοκομείο, όπως μεριμνά για την τήρηση των αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας των προσωπικών δεδομένων που τηρεί κατά τρόπο που να αποσοβείται ο κίνδυνος λήψης φωτογραφιών εγγράφων ή/και βιβλίων του Νοσοκομείου από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα για σκοπούς έτερους από εκείνους που απορρέουν από το πλαίσιο των εκάστοτε ανατιθέμενων σε αυτά αρμοδιοτήτων.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία ασθενούς για την καθυστερημένη χορήγηση αντιγράφου του ιατρικού φακέλου από το καταγγελλόμενο Νοσοκομείο. Επιπλέον, η καταγγέλλουσα παραπονείται ότι ιατρός του Νοσοκομείου, με τον οποίο βρίσκεται σε δικαστική διαμάχη, έλαβε άμεσα αντίγραφο του ιατρικού της φακέλου. Από τη διερεύνηση του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, η Αρχή διαπίστωσε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3242/18.12.2023 έγγραφο ότι το Νοσοκομείο δεν ανταποκρίθηκε εμπρόθεσμα στο δικαίωμα πρόσβασης της καταγγέλλουσας, αποδεχόμενη πάντως ότι εν μέρει τους επιμέρους ισχυρισμούς του καταγγελλόμενου ότι υπήρξαν δυσχέρειες στην ταυτοποίηση της ασθενούς για τη συγκέντρωση του συνόλου του ιατρικού τους φακέλου και ότι η

διαχείριση του αιτήματός της συνέπεσε χρονικά με την έξαρση της πανδημίας. Ως εκ τούτου η Αρχή με το Γ/ΕΞΕ/3242/18.12.2023 έγγραφο επέστησε την προσοχή στο καταγγελλόμενο Νοσοκομείο ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου καθίσταται απαραίτητο, καθώς και για το ότι οφείλει να ενημερώνει τους ασθενείς για κάθε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων τους που λαμβάνει χώρα για σκοπό άλλο από εκείνο για τον οποίο συλλέχθηκαν το πρώτον τα εν λόγω δεδομένα.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία πατέρα ανήλικου τέκνου για τη μη χορήγηση αντιγράφου των δεδομένων που τηρεί η καταγγελλόμενη ψυχολόγος και αφορούν στο ανήλικο τέκνο του. Από τη διερεύνηση του συνόλου των στοιχείων της υπόθεσης προέκυψε ότι η καταγγελλόμενη ψυχολόγος χορήγησε στον καταγγέλλοντα αντίγραφα μέρους των δεδομένων που τηρεί και αφορούν στο ανήλικο τέκνο του. Με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1961/21.07.2023 έγγραφο η Αρχή επέστησε την προσοχή στην προσήκουσα ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και παράλληλα έδωσε εντολή στην ψυχολόγο να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα αντίγραφο του υλικού που κατέχει και το οποίο περιλαμβάνει προσωπικά δεδομένα του τέκνου του.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία ασφαλισμένης κατά του e-ΕΦΚΑ με αντικείμενο την αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο προσωπικό της email, χωρίς την έγκρισή της, από το τοπικό κατάστημα ΕΦΚΑ κατά την προσέλευσή της σ' αυτό για τη διευθέτηση υπόθεσής της. Από τη διερεύνηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης δεν διαπιστώθηκε η καταγγελλόμενη επεξεργασία της χρήσης των προσωπικών της κωδικών taxisnet για τον προγραμματισμό ηλεκτρονικού ραντεβού στην υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ. Ωστόσο, η Αρχή με αφορμή την υποβληθείσα καταγγελία, διαπίστωσε ότι το περιεχόμενο του μηνύματος (αυτοματοποιημένη απάντηση) που αποστέλλεται μέσω της εφαρμογής διαχείρισης (backoffice) του e-ΕΦΚΑ κατά τον προγραμματισμό του ραντεβού από χρήστη υποκαταστήματος ή του τηλεφωνικού κέντρου της Υπηρεσίας, δεν ανταποκρίνεται πλήρως στην πραγματικότητα, εφόσον στις περιπτώσεις αυτές δεν έχει υποβληθεί αίτηση από τον πολίτη/ασφαλισμένο μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας e-ΕΦΚΑ με χρήση προσωπικών κωδικών taxisnet, αλλά καταχωρίζεται ραντεβού από την υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του πολίτη. Κατόπιν τούτων, η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2314/14.09.2023 έγγραφο κάλεσε τον e-ΕΦΚΑ να τροποποιήσει κατάλληλα το περιεχόμενο του αυτοματοποιημένου μηνύματος που αποστέλλεται στον ασφαλισμένο, κατά τρόπο που να αποτυπώνονται σ' αυτό οι ενέργειες που έχουν προηγηθεί κατά περίπτωση για τον προγραμματισμό του ραντεβού και με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8007/09.11.2023 ο e-ΕΦΚΑ επανήλθε, διά του ΥΠΔ του, ενημερώνοντας την Αρχή για τη σχετική τροποποίηση.

Στην Αρχή υποβλήθηκε αίτημα από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης σχετικά με τη νομιμότητα εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης στους ειδικούς θαλάμους νοσηλευόμενων καταδίκων/υποδίκων των Νοσοκομείων για την αποτροπή οποιασδήποτε προσπάθειας, είτε αυτοπρόκλησης βλάβης της υγείας των κρατουμένων (αυτοτραυματισμός, απόπειρα αυτοκτονίας), είτε απόπειρας απόδρασής τους. Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1480/12.06.2023 έγγραφο ενημέρωσε την Ομοσπονδία για την εφαρμοζόμενη εν προκειμένω νομοθεσία

από σκοπιάς προστασίας δεδομένων (Οδηγία 2016/680 και Κεφάλαιο Δ', άρθρα 43-82 ν. 4624/2019), για την αρμοδιότητα της Αρχής (άρθρο 45 και αιτιολογική σκέψη 80 της Οδηγίας 2016/680), καθώς και για τις προϋποθέσεις σύννομης εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων βιντεοεπιτήρησης στους ειδικούς θαλάμους νοσηλείας καταδικων/υποδικων, από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ήτοι την αρμόδια δημόσια αρχή, στην οποία ανήκει η Ομοσπονδία (σήμερα Υπουργείο Προστασίας Πολίτη).

3.1.6. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Σε συνέχεια του υποβληθέντος το έτος 2018 σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών δυνάμει του άρθρου 40 παρ. 5 ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.1. και Ετήσια Έκθεση της Αρχής 2022, ενότητα 3.8.1.), κατόπιν της ακρόασης της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών ενώπιον της Ολομέλειας της Αρχής την 19η.07.2022 και της σύστασης σχετικής ομάδας εργασίας (υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞΕ/2788/04.11.2022, η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΞΕ/1419/06.06.2023 έγγραφο ενημέρωσε εκ νέου την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών για τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου ένας κώδικας δεοντολογίας να γίνει αποδεκτός και να αξιολογηθεί το περιεχόμενό του, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2019 σχετικά με τους Κώδικες Δεοντολογίας και τους Φορείς Παρακολούθησης στο πλαίσιο του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 40 ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, και σε σχέση με το υποβληθέν σχέδιο Κώδικα η Αρχή επέστησε την προσοχή στην Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών, ιδίως, στο ότι: α) δεν φαίνεται να προσδιορίζεται με σαφήνεια η ειδική τομεακή εφαρμογή του ΓΚΠΔ και να αντιμετωπίζονται οι ειδικές ανάγκες του ασφαλιστικού κλάδου, ώστε να προκύπτουν σαφείς και διαφανείς λύσεις σε συμμόρφωση με τους κανόνες του ΓΚΠΔ, τη νομολογία και τη διοικητική πρακτική της Αρχής αναφορικά με τη νομική βάση και το είδος των δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας κατ' άρθρα 6 και 9 ΓΚΠΔ ανά σκοπό επεξεργασίας, β) δεν τεκμηριώνεται η επιλογή συγκεκριμένης νομικής βάσης για πράξεις επεξεργασίας και δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της 10ης.04.2018 «για την παροχή συγκατάθεσης σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ (WP259 rev.01), οι Κατευθυντήριες Γραμμές 05/2020 σχετικά με την συγκατάθεση βάσει Κανονισμού 2016/679 από 04.05.2020 του ΕΣΠΔ και η Γνώμη 15/2011 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 «σχετικά με τον ορισμό της συγκατάθεσης», γ) η αυτούσια αναδιτύπωση διατάξεων του ΓΚΠΔ σε σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας, χωρίς την περαιτέρω εξειδίκευσή τους, συνιστά κατά τις ΚΓ 1/2019 του ΕΣΠΔ μια «απαράδεκτη πρακτική», δ) δεν παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για τους κανόνες που τίθενται σ' αυτό (π.χ. της αρχής του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ), και δεν έχουν ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων η Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης CM/Rec 2016 (8) για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που συνδέονται με την υγεία για ασφαλιστικούς σκοπούς και η απόφαση 06/2020 της Αρχής, ε) δεν εξειδικεύεται το κριτήριο των επαρκών εγγυήσεων σύμφωνα με τις επεξηγήσεις των ΚΓ 1/2019 του ΕΣΠΔ, επισημαίνοντας ενδεικτικά παραδείγματα, και στ) αναφορικά με το κριτήριο σχετικά με τους μηχανισμούς που θα επιτρέπουν την αποτελεσματική εποπτεία της εφαρμογής των αρχών του κώδικα σύμφωνα με τις επεξηγήσεις των ΚΓ 1/2019 του ΕΣΠΔ, η Αρχή επανέλαβε στην Ένωση την ανάγκη να επανεξετάσει τον προτεινόμενο – εντός του σχεδίου κώδικα – εσωτερικό φορέα παρακολούθησης, υπό το πρίσμα των

απαιτήσεων διαπίστευσης που περιγράφονται στην απόφαση 26/2020 της Αρχής, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις απαιτήσεις αναφορικά με την οργανωτική ανεξαρτησία και τη μη σύγκρουση συμφερόντων και επέστησε την προσοχή σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις. Κατόπιν τούτων, η Αρχή με το προαναφερόμενο έγγραφο επιφυλάχθηκε να προχωρήσει στην πλήρη αξιολόγηση του περιεχομένου του σχεδίου κώδικα, αφού προηγουμένως η Ένωση επανεξετάσει, τροποποιήσει και υποβάλει σχέδιο κώδικα με βάση τις παρασχεθείσες παρατηρήσεις.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία ασφαλισμένου κατά ασφαλιστικής εταιρείας για παραβίαση των δικαιωμάτων πρόσβασης, διαγραφής και φορητότητας των δεδομένων των άρθρων 15, 17 και 20 ΓΚΠΔ. Παράλληλα, ο καταγγέλλων παραπονείτο για τη διαβίβαση των δεδομένων του σε εταιρεία εδρεύουσα σε τρίτη χώρα. Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1359/29.05.2023 έγγραφο ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για τη νομιμότητα της διαβίβασης προσωπικών δεδομένων σε τρίτη χώρα, εφόσον παρέχονται οι κατάλληλες και επαρκείς εγγυήσεις υπέρ των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 46 παρ. 1 και 2 ΓΚΠΔ. Αναφορικά με την παραβίαση των καταγγελλόμενων δικαιωμάτων η Αρχή με το ανωτέρω έγγραφο διαπίστωσε ότι ο καταγγέλλων δεν είχε ασκήσει προσηκόντως τα αιτήματα διαγραφής των δεδομένων και διαβίβασης των δεδομένων του σε άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας, ώστε να διαπιστωθεί η (μη) ικανοποίησή τους, ενώ όσον αφορά το καταγγελλόμενο δικαίωμα πρόσβασης η Αρχή διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη ασφαλιστική εταιρεία προέβη στην προσήκουσα ικανοποίηση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των άρθρων 12, 13 και 15 ΓΚΠΔ.

3.1.7. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.1.7.1. Πιστωτικά/Χρηματοδοτικά Ιδρύματα

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία πελάτη τράπεζας για παράνομη χορήγηση στοιχείων κινήσεων και υπολοίπου δύο τραπεζικών λογαριασμών, στους οποίους ήταν συνδικαιούχος με αποθανούσα συγγενή του, σε κληρονόμο της τελευταίας, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο αγωγής εναντίον του καταγγέλλοντος. Η τράπεζα, κατόπιν διερεύνησης του περιστατικού, εντόπισε ότι τα στοιχεία είχαν πράγματι χορηγηθεί στην αντίδικο του καταγγέλλοντος, εξαιτίας σφάλματος του υπαλλήλου της, ο οποίος αντίθετα στις οδηγίες που του είχαν δοθεί, δεν πρόσεξε ότι επρόκειτο για κοινούς λογαριασμούς και δεν ζήτησε γνωμάτευση της νομικής υπηρεσίας της τράπεζας. Ωστόσο, η τράπεζα δεν προχώρησε σε γνωστοποίηση του περιστατικού στην Αρχή και στο υποκείμενο, εκτιμώντας ότι δεν είχε τη σχετική υποχρέωση, διότι είχε λάβει επαρκή τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, τα οποία πάντως δεν μπορούν να αποτρέψουν μεμονωμένα ανθρώπινα σφάλματα. Η Αρχή, με τη με αριθ. 4/2023 απόφασή της, διαπίστωσε παράβαση της αρχής της νομιμότητας της επεξεργασίας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 1 α' και στ' ΓΚΠΔ) και παράβαση των υποχρεώσεων της τράπεζας για γνωστοποίηση του περιστατικού στην Αρχή και στο υποκείμενο (άρθρα 33 και 34 ΓΚΠΔ), για τις οποίες παραβάσεις της επιβλήθηκε συνολικό πρόστιμο ύψους 30.000 ευρώ.

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά τράπεζας, σύμφωνα με την οποία η καταγγελλόμενη τράπεζα με κοινή επιστολή της ίδιας και Εταιρείας Διαχείρισης

Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις διαβίβασε προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος στην τελευταία (διαχειρίστρια της απαίτησης κατά τον ν. 4354/2015), χωρίς νόμιμο λόγο και δικαίωμα, δεδομένου ότι ουδεμία απαίτηση υπήρχε πλέον σε βάρος του. Περαιτέρω, ο καταγγέλλων με σχετική αίτησή του άσκησε δικαίωμα πρόσβασης και ενημέρωσης σε σχέση με τη διαβίβαση των προσωπικών του δεδομένων, πλην όμως η καταγγελλόμενη τράπεζα δεν απάντησε αναλυτικά και ικανοποιητικά. Η Αρχή διερεύνησε την εν λόγω καταγγελία και με τη με αριθ. 25/2023 απόφασή της διαπίστωσε ότι η τράπεζα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, προέβη σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος και μεγάλου αριθμού (23.259) φυσικών προσώπων πελατών αυτής και, επιπλέον, χωρίς να έχει λάβει κατάλληλα και αποτελεσματικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ώστε να τύχουν επεξεργασίας μόνο τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένου σκοπού, παραβιάζοντας έτσι τις αρχές της νομιμότητας της επεξεργασίας και της προστασίας των δεδομένων εκ σχεδιασμού. Επιπλέον, η Αρχή διαπίστωσε τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος. Συνέπεια των ανωτέρω διαπιστώσεων, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο στην τράπεζα ύψους 100.000 ευρώ για παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 α' και 6 ΓΚΠΔ, 100.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 25 παρ. 1 του ΓΚΠΔ και 10.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 15 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Σημειώνεται ότι με τα μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υφιστάμενα στοιχεία δεν προέκυψε διαβίβαση των δεδομένων των παραπάνω προσώπων στην Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις. Τέλος, η Αρχή επιφυλάχθηκε ρητά να ασκήσει τις αρμοδιότητές της ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα στο μέλλον, δοθέντος ότι ο γενικότερος έλεγχος συνεχίζεται και δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Περαιτέρω, υποβλήθηκε καταγγελία κατόχου πιστωτικής κάρτας τράπεζας, του οποίου τα στοιχεία συναλλαγών μέσω της κάρτας χορηγήθηκαν από υπάλληλο της τράπεζας στη σύζυγό του χωρίς σχετική εξουσιοδότηση. Από την εξέταση της καταγγελίας προέκυψε ότι η τράπεζα, παρότι είχε ενδείξεις τέλεσης περιστατικού παραβίασης, δεν το διερεύνησε ενεργά, μεταθέτοντας την ευθύνη προσκόμισης στοιχείων στο υποκείμενο και καθυστέρησε σημαντικά να κινήσει τις προβλεπόμενες εσωτερικές διαδικασίες χειρισμού του. Με τη με αριθ. 35/2023 απόφασή της, η Αρχή επέβαλε στην τράπεζα πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράβαση της αρχής της νομιμότητας της επεξεργασίας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 1 α' και στ' ΓΚΠΔ) και πρόστιμο ύψους 50.000 ευρώ για τον εσφαλμένο χειρισμό και την παράβαση της υποχρέωσης γνωστοποίησης του περιστατικού παραβίασης κατά το άρθρο 33 ΓΚΠΔ.

Επίσης, η Αρχή διερεύνησε καταγγελία κατά τράπεζας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης πελάτη της, ο οποίος άσκησε δικαίωμα πρόσβασης στο καταγεγραμμένο υλικό από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης (CCTV) του καταστήματος. Προέκυψε ότι η τράπεζα παρέλειψε να χειριστεί το αίτημα του καταγγέλλοντος εγκαίρως, με αποτέλεσμα το υλικό να διαγραφεί προγραμματισμένα με την παρέλευση του χρόνου τήρησης. Η Αρχή, με τη με αριθ. 36/2023 απόφασή της, διαπίστωσε παράβαση των άρθρων 12 παρ. 3 και 15 παρ. 1 και 3 ΓΚΠΔ από τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης και παράβαση της αρχής της νομιμότητας της επεξεργασίας (άρθρο 5 παρ. 1 α' ΓΚΠΔ) από τη διαγραφή των δεδομένων χωρίς νομική βάση –δεδομένου ότι η διαγραφή του επίμαχου οπτικοακουστικού υλικού έγινε ενώ είχε ήδη ασκηθεί το δικαίωμα πρόσβασης

του υποκειμένου και είχε ως αποτέλεσμα τη μη ικανοποίησή του– και επιβλήθηκε στην τράπεζα πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ.

Επιπλέον, η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά τράπεζας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα και με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/306/2023) της επέστησε την προσοχή για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα (στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόσβασης) των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων και επανεξετάζοντας τα μέτρα αυτά, όπου είναι απαραίτητο. Επιπλέον, έδωσε εντολή ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης, κατά το μέρος που δεν προέκυπτε αν είχε ικανοποιηθεί το εν λόγω δικαίωμα.

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες κατά τράπεζας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες. Η Αρχή διερεύνησε την καταγγελία και διαπίστωσε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση παρότι η τράπεζα απέστειλε ενημερωτικό SMS στην καταγγέλλουσα εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμίας, το μήνυμα αυτό δεν περιλάμβανε ενημέρωσή της για την παράταση της ικανοποίησης του δικαιώματος κατά δύο ακόμη μήνες ούτε για τους λόγους της καθυστέρησης. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι το δικαίωμα πρόσβασης ικανοποιήθηκε με καθυστέρηση (μετά από τέσσερις μήνες από την υποβολή του), η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/308/2023), επέστησε την προσοχή στην τράπεζα για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου είναι απαραίτητο. Σε άλλη δε παρόμοια περίπτωση, η καταγγελλόμενη τράπεζα προσκόμισε τη σχετική Διαδικασία Διαχείρισης Αιτημάτων Ασκήσεως Δικαιωμάτων των Υποκειμένων, όπου υπήρχε πρόβλεψη για ενημέρωση των υποκειμένων σε περίπτωση καθυστέρησης ικανοποίησης του αιτήματος (πάνω από έναν μήνα), σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 4 ΓΚΠΔ. Ωστόσο, από τα στοιχεία της υπόθεσης η Αρχή διαπίστωσε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η τράπεζα δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για την ανάγκη παράτασης της προθεσμίας ικανοποίησης του δικαιώματός του και για τους λόγους της καθυστέρησης εντός μηνός από την υποβολή του αρχικού του αιτήματος πρόσβασης (τον Αύγουστο 2022) ούτε εντός μηνός από την εκ νέου υποβολή του αιτήματός του αναφορικά με τις μη χορηγηθείσες συνομιλίες (τον Οκτώβριο 2022). Ως εκ τούτου, η Αρχή, με σχετικό έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/1970/2023), της απηύθυνε σύσταση για την τήρηση των ανωτέρω υποχρεώσεων έγκαιρης και προσήκουσας απαντήσεως/ανταπόκρισης σε δικαίωμα πρόσβασης (κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 12 παρ. 3 και 4 ΓΚΠΔ), με τυχόν επανεξέταση και επικαιροποίηση των οργανωτικών μέτρων της τράπεζας, εφόσον απαιτείται.

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες για τιτλοποίηση απαίτησης χωρίς τη συγκατάθεση του οφειλέτη ή και για διάθεση των δεδομένων δανειολήπτη σε Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων και Εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων, ομοίως, χωρίς πρότερη συγκατάθεση και ενημέρωσή του. Η Αρχή εξέτασε και αρχειοθέτησε τις καταγγελίες, οι οποίες ήταν αόριστες και απαράδεκτες, χωρίς την προηγούμενη τήρηση της προδικασίας (χωρίς να έχει δηλαδή ο προσφεύγων ασκήσει κάποιο συγκεκριμένο δικαίωμά του, σύμφωνα με τα άρθρα 12-22 του ΓΚΠΔ προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, όπου αυτά εφαρμόζονται). Αναφορικά με την ουσία των παραπόνων (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/672,

1769, 2023, 2076, 3279, 3331/2023), επισημάνθηκε ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 ν. 3156/2003 για την τιτλοποίηση απαίτησης δεν απαιτείται συγκατάθεση του οφειλέτη. Επίσης, στον ν. 4354/2015 προβλέφθηκαν δύο νέες κατηγορίες εταιρειών, οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.) και οι Εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Α.Α.Δ.Π.), ως νόμιμοι αποδέκτες στοιχείων οφειλετών τραπεζών στο πλαίσιο του ως άνω νόμου, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των οφειλετών. Άλλωστε, η Αρχή, υπό το καθεστώς του ν. 2472/1997, εξέδωσε σχετικά αποφάσεις (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 87 και 134/2017), οι οποίες αναφέρονται στον τρόπο ενημέρωσης των οφειλετών για τη διάθεση των στοιχείων τους στις εν λόγω εταιρείες. Αρχαιοθετήθηκαν δε οι καταγγελίες στις οποίες, κατά την εξέτασή τους, προέκυψε ότι, πέραν τυχόν άλλης ενημέρωσης (π.χ. διά του Τύπου), έχει γίνει και εξατομικευμένη ενημέρωση για τις ως άνω ενέργειες με επιστολή προς τον οφειλέτη.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά Εταιρείας Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης, διαπίστωσε δε ότι με επιστολή της προς τον καταγγέλλοντα η εν λόγω εταιρεία δεν απάντησε στον τελευταίο εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του ΓΚΠΔ προθεσμίας. Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι το ειδικότερο αίτημα του καταγγέλλοντος περί χορήγησης βεβαίωσης με το τελικό ποσό, σε περίπτωση εφάπαξ εξοφλήσεως της οφειλής του, εκφεύγει του δικαιώματος πρόσβασης στο μέτρο που προϋποθέτει την κατόπιν σειράς υπολογισμών το πρώτον δημιουργία εγγράφου (πρβλ. τη με αριθ. 23/2020 απόφαση της Αρχής, σκ. 7, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της), αφετέρου ότι κατά το μεσοδιάστημα από την υποβολή του αιτήματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος έως και την αποστολή της επιστολής της καταγγελλομένης, έλαβαν χώρα, κατά τους ισχυρισμούς της τελευταίας, τηλεφωνικές και ηλεκτρονικές επικοινωνίες για την ενημέρωση του καταγγέλλοντος σχετικά με τα ζητήματα που τον αφορούσαν, η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/1730/2023), επέστησε την προσοχή για το ότι, ανεξάρτητα από τις αναφερόμενες υποχρεώσεις της καταγγελλομένης εταιρείας για ενημέρωση των συναλλασσόμενων με τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους δυνάμει της υπ' αριθμ. 2501/31.10.2002 Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, η τελευταία οφείλει να επεξεργάζεται και να απαντά στα αιτήματα πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων στα τηρούμενα στα αρχεία της προσωπικά τους δεδομένα εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου καθίσταται απαραίτητο, ώστε να διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις τήρησης της υποχρέωσής αυτής, και επιδεικνύοντας τη δέουσα προσοχή στην αξιοποίηση των στοιχείων επικοινωνίας που θέτουν υπόψη της οι πελάτες της.

Με αφορμή καταγγελία δικαστικού επιμελητή για παράνομη δράση συγκεκριμένων εταιρειών, ως Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων, όσον αφορά τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων των δανειοληπτών, η Αρχή διενήργησε αυτεπάγγελτο έλεγχο σχετικά με τον ρόλο συγκεκριμένων εταιρειών και τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων δανειοληπτών που αυτές διενεργούσαν. Κατόπιν αξιολόγησης του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψε η επέλευση πραγματικών περιστατικών που θα συνιστούσαν παραβίαση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων δανειοληπτών. Ως εκ τούτου, η Αρχή απέστειλε σχετικό ενημερωτικό έγγραφο στον καταγγέλλοντα

(Γ/ΕΞΕ/1255/2023) ενημερώνοντάς τον σχετικά και επισημαίνοντας την αρμοδιότητά της μόνο σε ζητήματα τήρησης των κανόνων προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, υπεβλήθησαν στην Αρχή καταγγελίες κατά της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. για μη ικανοποίηση δικαιώματος διαγραφής καταχωρήσεων στο αρχείο συγκέντρωσης χορηγήσεων (ΣΣΧ). Οι εν λόγω καταγγελίες εξετάστηκαν και αρχειοθετήθηκαν ως αβάσιμες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/803/2023), καθώς δεν διαπιστώθηκε παραβίαση δικαιώματος του καταγγέλλοντος. Η Αρχή έκρινε ότι στις συγκεκριμένες περιπτώσεις η απάντηση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. σε σχέση με το αίτημα διαγραφής των σχετικών καταχωρήσεων του καταγγέλλοντος είναι, καταρχάς, από την άποψη του ΓΚΠΔ εύλογη και ικανοποιητική (βλ. τις αποφάσεις της Αρχής 86/2002, 68/2005 και άρθρο 40 παρ. 2 ν. 3259/2004, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για τον προβλεπόμενο χρόνο τήρησης των σχετικών οικονομικών δεδομένων, ήτοι δεδομένων που τηρούνται στο αρχείο συγκέντρωσης χορηγήσεων (ΣΣΧ ή "Λευκή" Λίστα) από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., χάριν των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων). Άλλο θέμα το ότι ο καταγγέλλων μπορεί, εάν και όποτε το επιθυμεί, να ζητήσει τη μη μετάδοση του ως άνω δεδομένου, οπότε εφεξής θα μεταδίδεται η σχετική ένδειξη (όπως άλλωστε του επισημάνθηκε και στην απάντηση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.).

3.1.7.1.1. Ενημέρωση οφειλετών για ληξιπρόθεσμες οφειλές

Υποβλήθηκαν στην Αρχή διάφορες καταγγελίες για οχλήσεις στο πλαίσιο ενημέρωσης οφειλετών, με τον ισχυρισμό ότι είτε ο δανειστής ο ίδιος (διά των υπαλλήλων του ή/και διά δικηγόρου του) όχλησε τον καταγγέλλοντα τηλεφωνικώς για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του είτε τον όχλησε, για λογαριασμό του δανειστή, Εταιρεία Ενημέρωσης Οφειλετών, χωρίς ωστόσο τη δική του συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση.

Η Αρχή εξέτασε και αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1180, 1475, 1477, 1619, 1639, 1677, 1678, 1727, 1963, 1982, 1984, 2075, 2313, 2336, 2381, 2566, 2567, 2679, 2732, 2840, 2841, 3092, 3180, 3182, 3279, 3330, 3332, 3333/2023) που ήταν:

1. προφανώς αβάσιμες, καθώς ο ίδιος ο δανειστής έχει δικαίωμα να επεξεργάζεται τα δεδομένα του οφειλέτη του, χωρίς τη συγκατάθεση του τελευταίου. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται, ως αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασής του με τον δανειστή, π.χ. με την έννοια της ομαλής συνέχισης της συναλλακτικής σχέσης (μέσω της τηλεφωνικής υπενθύμισης της οφειλής). Επίσης, επισήμανε ότι σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, ο δανειστής έχει δικαίωμα υπό συγκεκριμένους όρους να χορηγεί σε ΕΕΟ στοιχεία σχετικά με ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις οφειλετών του και ότι δεν απαιτείται για την επεξεργασία αυτή η συγκατάθεση των τελευταίων. Αναφορικά με την υποχρέωση ενημέρωσης, η Αρχή τόνισε ότι σύμφωνα με τις 3/2020 απόφαση Ολομ. ΑΠ και 958/2022 απόφαση ΑΠ (αντίθετα με την απόφαση 98/2017) έγινε δεκτό ότι σε περίπτωση διάθεσης των δεδομένων σε εκτελούντα την επεξεργασία, υπαγόμενο σε κάποια από τις κατηγορίες αποδεκτών (π.χ. ΕΕΟ) για την οποία έχει γίνει ενημέρωση, δεν υφίσταται υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να προβεί σε νέα ειδική ενημέρωση του υποκειμένου (δηλαδή και κατά τον χρόνο διάθεσης των προσωπικών δεδομένων στη συγκεκριμένη ΕΕΟ),

2. απαράδεκτες, διότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη προδικασία, καθώς εάν ο καταγγέλλων επιθυμεί να ασκήσει κάποιο δικαίωμά του, ως υποκείμενο των δεδομένων, πρέπει προηγουμένως να απευθυνθεί με τον προσήκοντα τρόπο στον υπεύθυνο επεξεργασίας (δανειστή), για λογαριασμό του οποίου γίνονται οι κλήσεις. Η Αρχή παροτρύνει τους καταγγέλλοντες, εάν τυχόν δεν έχουν σχέση με τον αναζητούμενο οφειλέτη και την οφειλή, να ασκήσουν, με τον προσήκοντα τρόπο, τα δικαιώματά τους (ιδίως διόρθωσης/διαγραφής/περιορισμού των στοιχείων τους, π.χ. προσκομίζοντας κάθε πρόσφορο στοιχείο για την κατοχή του καλούμενου αριθμού τηλεφώνου) προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας,
3. μη υπαγόμενες στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή/και στην αρμοδιότητα της Αρχής, καθώς οι αρχές και το πλαίσιο με το οποίο πρέπει να γίνεται η ενημέρωση οφειλετών (π.χ. σε ποια τηλέφωνα, με ποια συχνότητα, κ.λπ.) ορίζεται στον ν. 3758/2009. Αρμόδια δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (π.χ. για συνεχείς οχλήσεις σε ακατάλληλες ώρες ή/και σε τηλέφωνο εργασίας ή/και οχλήσεις με επίδειξη προσβλητικής/απειλητικής συμπεριφοράς) είναι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, η οποία έχει, κατά τον ν. 3758/2009, και τη γενική εποπτεία της δραστηριότητας των ΕΕΟ και της ενημέρωσης οφειλετών, είτε αυτή διενεργείται από ΕΕΟ είτε από τον ίδιο τον δανειστή.

Τέλος, αρχειοθετήθηκαν οι καταγγελίες αναφορικά με όχληση από δικηγορικό γραφείο (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1044, 1045, 1046, 1047, 1677, 1678, 1963, 1982, 1984, 3182, 3332, 3333/2023, καθώς για την ανάθεση υπόθεσης σε δικηγορικό γραφείο (για εξώδικη ή δικαστική διεκδίκηση οφειλής) δεν απαιτείται συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση του οφειλέτη (βλ. άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. β' και στ', άρθρο 9 παρ. 2 στοιχ. στ' ΓΚΠΔ), αρμόδιος δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (περί επανειλημμένων οχλήσεων ή/και προσβλητικής συμπεριφοράς δικηγόρου) είναι ο οικείος δικηγορικός σύλλογος (βλ. και με αριθ. 49/2011 απόφαση της Αρχής, Γνωμ. 598/2012 ΝΣΚ, από 14.11.2014 Δελτίο Τύπου ΔΣΑ).

Επίσης, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων, ασκώντας το δικαίωμα πρόσβασης προς την καταγγελλόμενη εταιρεία, της ζητούσε ενημέρωση αναφορικά με τους συγκεκριμένους αποδέκτες των δεδομένων του, καθότι οχλείτο από διάφορες εταιρείες (δικηγορικές ή ΕΕΟ) εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας για ληξιπρόθεσμη οφειλή. Η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/2068/2023), επέστησε την προσοχή στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την υποχρέωση ικανοποίησης των σχετικών δικαιωμάτων πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια αναφορικά με τους αποδέκτες, στους οποίους κοινολογήθηκαν τα δεδομένα τους, εφόσον αυτό είναι εφικτό, γνωστοποιώντας στα υποκείμενα των δεδομένων που ζητούν να λάβουν πληροφορίες για τους αποδέκτες των δεδομένων τους τη συγκεκριμένη ταυτότητα των αποδεκτών, εφόσον αυτοί προσδιορίζονται και είναι γνωστοί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (σύμφωνα και με τα όσα κρίθηκαν στην απόφαση του ΔΕΕ εκδοθείσα στις 12-01-2023 (στην υπόθεση C-154/21), αναφορικά με την έννοια του άρθρου 15 παρ. 1 στ. γ' του ΓΚΠΔ).

3.1.7.2. Ιδιωτική Οικονομία

Η Αρχή συνεξέτασε τρεις συναφείς καταγγελίες για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης

σε ηχογραφημένες συνομιλίες κατά παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας. Με τη με αριθ. 22/2023 απόφασή της, η Αρχή διαπίστωσε, καταρχάς, ότι η καταγραφή των επίμαχων συνομιλιών είναι νόμιμη, καθ' όσον συνιστά νόμιμη επαγγελματική πρακτική κατ' άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006 σε συνδυασμό και με το άρθρο 3 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και, περαιτέρω, ότι έλαβε χώρα παραβίαση των άρθρων 12 παρ. 2, 3 του ΓΚΠΔ, στο μέτρο που η καταγγελλόμενη εταιρεία καθυστέρησε και στις τρεις περιπτώσεις να ικανοποιήσει τα ασκηθέντα δικαιώματα πρόσβασης των καταγγελλόντων, ενώ σε μία περίπτωση έθεσε δυσχέρεια στην άσκηση του επίμαχου δικαιώματος πρόσβασης. Παράλληλα έδωσε εντολή στην καταγγελλόμενη εταιρεία να ενεργήσει, εντός τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης, ώστε να διαμορφώσει κατά τέτοιο τρόπο την οργάνωση των εσωτερικών της διαδικασιών, ως οργανωτικό μέτρο ασφαλείας, ιδίως δε στο πλαίσιο τυχόν υφιστάμενων έκτακτων συνθηκών, προκειμένου να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και να ικανοποιεί εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ προθεσμιών τα ασκούμενα δικαιώματα, να ενημερώσει δε σχετικώς την Αρχή.

Η Αρχή, υπό το πρίσμα των όσων είχε προδιαγράψει με τη με αριθ. 4/2017 γνωμοδότησή της (στο πλαίσιο του επικείμενου, τότε, Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου (ΑΣΣΚ), αναφερόμενου και με τον όρο «ηλεκτρονικό εισιτήριο») αλλά και με την προηγούμενη με αριθ. 1/2017 γνωμοδότησή της, πραγματοποίησε έκτακτο επιτόπιο έλεγχο στον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων που υφίστανται επεξεργασία στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εισιτηρίου. Ο έλεγχος προγραμματίστηκε προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με τις απαιτήσεις που περιγράφηκαν στις ως άνω γνωμοδοτήσεις της Αρχής, υπό το φως και του ΓΚΠΔ αλλά και υπό το πρίσμα των πρόσθετων στοιχείων, τα οποία ήγειραν καταρχάς ερωτήματα ως προς το αν διασφαλίζεται η ανωνυμία των μετακινήσεων (ζήτημα το οποίο έχει τεθεί στις προαναφερόμενες γνωμοδοτήσεις της Αρχής). Βάσει των ευρημάτων του ελέγχου της Αρχής προέκυψαν τα εξής: i) μη έγκαιρη εκπόνηση ΕΑΠΔ, ii) μη εμπεριστατωμένο περιεχόμενο εκτίμησης αντικτύπου ως προς την προστασία προσωπικών δεδομένων, (iii) ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στο πλαίσιο ΑΣΣΚ δεν είχε καθοριστεί κατά τη στιγμή του ελέγχου, ενώ μετά τον έλεγχο επελέγη ως χρόνος τήρησης τα 20 έτη για όλους ανεξαιρέτως τους σκοπούς του συστήματος, χωρίς διάκριση και χωρίς σχετική τεκμηρίωση, (iv) οι σκοποί της επεξεργασίας δεν περιγράφονταν στο αρχείο δραστηριοτήτων αναλυτικά, ενώ δεν υπήρχε αντιστοιχία των σκοπών που περιγράφονται στο αρχείο δραστηριοτήτων και στη σχετική ενημέρωση που παρεχόταν στα υποκείμενα των δεδομένων κατά την περίοδο εκείνη μέσω του διαδικτυακού τόπου του ΟΑΣΑ. Με τη με αριθ. 30/2023 απόφασή της, η Αρχή: α) επέβαλε στον ΟΑΣΑ πρόστιμο συνολικού ύψους 50.000 ευρώ για την παραβίαση του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. ε' του ΓΚΠΔ αναφορικά με την αρχή περιορισμού του χρόνου αποθήκευσης, β) απηύθυνε επίπληξη στον ΟΑΣΑ για τις παραβιάσεις των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 1 και του άρθρου 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, γ) έδωσε εντολή συμμόρφωσης στον ΟΑΣΑ αναφορικά με τον προσδιορισμό των χρόνων τήρησης των δεδομένων για τους διάφορους σκοπούς επεξεργασίας, αλλά και για αναθεώρηση της εκτίμησης αντικτύπου ως προς τα προσωπικά δεδομένα.

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά εταιρείας χρηματοδοτικών μισθώσεων για παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος

και μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης. Η εν λόγω επεξεργασία συνίστατο στη διατήρηση φωτογραφίας στα αρχεία της καταγγελλόμενης εταιρείας, στην οποία απεικονιζόταν το αυτοκίνητο ιδιοκτησίας του καταγγέλλοντος (με ευδιάκριτο τον αριθμό κυκλοφορίας του) σταθμευμένο δίπλα στο ακίνητο ιδιοκτησίας του πατέρα του καταγγέλλοντος, πριν αυτό κατασχεθεί, αλλά και στη διαβίβασή της σε εταιρεία διαχείρισης ακινήτων, η οποία με τη σειρά της την απέστειλε σε πρόσωπο που εκδήλωσε ενδιαφέρον για την αγορά του απεικονιζόμενου ακινήτου. Η Αρχή, με τη με αριθ. 34/2023 απόφασή της, αφού σημείωσε ότι η ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου μπορεί να είναι και έμμεση, με συνάρτηση πολλών διαφορετικών παραγόντων, έκρινε πως η διατήρηση της επίμαχης φωτογραφίας, αλλά και η διαβίβασή της σε εταιρεία διαχείρισης ακινήτων αποτέλεσαν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος, καθόσον αυτή μπορούσε εν προκειμένω να οδηγήσει στην ταυτοποίησή του, επεξεργασία η οποία έγινε κατά παράβαση της αρχής της ελαχιστοποίησης (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχείο γ' του ΓΚΠΔ). Επιπλέον, η Αρχή διαπίστωσε και παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης. Ως εκ τούτου, η Αρχή επέβαλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ για παραβίαση της αρχής της ελαχιστοποίησης (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ) και πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ για παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης (άρθρο 15 παρ. 1 του ΓΚΠΔ).

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά εταιρείας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης. Κατόπιν εξέτασης του συνόλου των στοιχείων του επίμαχου φακέλου, η Αρχή, διαπίστωσε ότι η ως άνω εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα πρόσβασης του καταγγέλλοντος προσηκόντως και εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμίας. Τούτο δε, παρά το γεγονός ότι η άσκηση του επίμαχου δικαιώματος πρόσβασης ήταν σαφής και περιήλθε στην ανωτέρω καταγγελλόμενη, έστω και σε καταρχήν αναρμόδιο αυτής Τμήμα, όπως ισχυρίστηκε η εν λόγω εταιρεία, το οποίο, ωστόσο, θα έπρεπε να προωθήσει το αίτημα στο αρμόδιο εταιρικό Τμήμα. Κατόπιν τούτων, η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/2144/2023, βλ. και Γ/ΕΞΕ/2839/2023), επέστησε την προσοχή της καταγγελλόμενης εταιρείας για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται ορθά καθώς και να ανταποκρίνεται προσηκόντως στα σαφώς ασκηθέντα ενώπιόν της αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων (βλ. απόφαση της Αρχής 26/2021 σκ. 11 καθώς επίσης και 36/2021, σκ. 7, διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της), εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας και για την ενδοεταιρική διαβίβαση των σχετικών αιτημάτων των υποκειμένων των δεδομένων στο αρμόδιο σύμφωνα με την πολιτική της καταγγελλόμενης εταιρείας τμήμα αυτής (βλ. συναφώς EDPB, Guidelines 01/2022 on data subjects' rights – Right of access, Version 2.0, adopted on 28 March 2023, κεφ. 3.1.2, παρ. 55-56, σελ. 23, όπου σημειώνεται περαιτέρω ότι συνιστάται ως καλή πρακτική η βελτίωση της εσωτερικής-ενδοεταιρικής επικοινωνίας, προκειμένου να ανακατευθύνονται τα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων στο καθ' ύλην αρμόδιο τμήμα του υπευθύνου επεξεργασίας προς περαιτέρω επεξεργασία).

Επίσης, σε ανάλογη καταγγελία παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης, η Αρχή απέστειλε έγγραφο στην καταγγελλόμενη εταιρεία (Γ/ΕΞΕ/2994/2023), στο οποίο επισήμανε ότι κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 15 ΓΚΠΔ ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαλλάσσεται από την περί (εμπρόθεσμης κατ' τον ΓΚΠΔ) ενημερώσεως υποχρέωσή του έναντι του υποκειμένου των δεδομένων εκ μόνου

του λόγου ότι το εκάστοτε επίμαχο δεδομένο δεν υπάρχει σε τηρούμενο από αυτόν αρχείο. Σταθμίζοντας δε ότι η ως άνω εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα του καταγγέλλοντος εντός των ως άνω προβλεπόμενων προθεσμιών, καθώς και ότι, όπως ανέφερε η εταιρεία, είχε επιμεληθεί την απάντηση περί της αδυναμίας ανάκτησης μέρους των ζητηθεισών ηχογραφημένων συνομιλιών και από παραδρομή δεν την προώθησε στον καταγγέλλοντα, η Αρχή επισήμανε στην καταγγελλόμενη εταιρεία ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων με τον προσήκοντα τρόπο και εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου καθίσταται απαραίτητο.

Περαιτέρω, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά εταιρείας περί παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένη συνομιλία. Η Αρχή αφού εξέτασε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/3250/2023) διαπίστωσε ότι το δικαίωμα είχε ικανοποιηθεί εγκαίρως με αποστολή του αρχείου μέσω της υπηρεσίας wetransfer και ειδοποίηση του καταγγέλλοντος με email, ωστόσο ο καταγγέλλων δεν προχώρησε σε λήψη του αρχείου εντός της περιόδου διατήρησης στην εν λόγω υπηρεσία (7 ημερών), με αποτέλεσμα να διαγραφεί. Επιπλέον δεν υπέβαλε νέο αίτημα αποστολής του αρχείου στην καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία προχώρησε στην προγραμματισμένη βάσει πολιτικής διαγραφή των δεδομένων εντός 120 ημερών από τη συλλογή τους. Επίσης, η Αρχή διαπίστωσε ότι πλέον η παρεχόμενη στα υποκείμενα ενημέρωση αναφορικά με τον χρόνο τήρησης των δεδομένων είναι ορθή και λαμβάνοντας υπόψη τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 εδ. α' του ΓΚΠΔ, η Αρχή απηύθυνε σύσταση στην καταγγελλόμενη εταιρεία, ώστε σε περίπτωση απάντησης σε αίτημα πρόσβασης υποκειμένου των δεδομένων κατά τρόπο που ενέχει χρονικούς περιορισμούς, όπως στην προκειμένη περίπτωση, να ενημερώνει ταυτόχρονα το υποκείμενο για την ανάγκη να προβεί σε ενέργειες εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος, προκειμένου να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η ορθή ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης και να λαμβάνει μέτρα, ώστε να αναστέλλεται η προγραμματισμένη διαγραφή των δεδομένων μέχρι τη λήψη επιβεβαίωσης παραλαβής τους εκ μέρους του υποκειμένου.

Τέλος, η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά ναυτιλιακής εταιρείας σχετικά με συλλογή αντιγράφου διαβατηρίου για ενοικίαση ιστιοπλοϊκού και προέβη σε αρχειοθέτησή της (Γ/ΕΞΕ/2474/2023), διαπιστώνοντας την αναγκαιότητα συλλογής του αντιγράφου του διαβατηρίου του καταγγέλλοντος για σκοπούς ναύλωσης σκάφους χωρίς πλήρωμα (σύνταξη και υπογραφή ναυλοσυμφώνου) αλλά και για την εξυπηρέτηση των εννόμων συμφερόντων του ιδιοκτήτη του σκάφους (κατ' άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. β' και στ' του ΓΚΠΔ).

3.1.7.2.1. Λογισμικό Predator

Η Αρχή, από τα τέλη Ιουλίου 2022, κίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα σε σχέση με δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ελλάδα, ιδίως σε σχέση με το λογισμικό παρακολούθησης που αναφέρεται ως «Predator» (βλ. ετήσια έκθεση 2022, ενότητα 3.3 Έλεγχοι).

Η αρμοδιότητα της Αρχής σε τέτοιες περιπτώσεις πηγάζει τόσο από τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), όσο και από την ειδική νομοθεσία (e-privacy) για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές

υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης λογισμικού παρακολούθησης σε τερματικές συσκευές κινητής τηλεφωνίας χρηστών, εν αγνοία τους, συνιστούν παραβίαση της οικείας νομοθεσίας (άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 3471/2006, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει – ο εν λόγω νόμος μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2002/58/EK μετά και την τροποποίησή της από την οδηγία 2009/136/EK), ενώ και η τυχόν συνακόλουθη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται από τέτοιο λογισμικό, εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του ΓΚΠΔ, στον βαθμό που τα συλλεγόμενα δεδομένα σχετίζονται με τις ενέργειες ενός συνδρομητή ή χρήστη φυσικού προσώπου (υποκειμένου των δεδομένων).

Η ομάδα έρευνας για την εν λόγω υπόθεση συνέχισε τις δραστηριότητές της και εντός του 2023, προβαίνοντας σε συγκεκριμένες ενέργειες με βάση τα ευρήματα που προέκυψαν κατά την εξέλιξη της έρευνάς της, στις οποίες συγκαταλέγονται η διενέργεια ερευνών και επιτόπιων ελέγχων σε ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους φορείς, η συλλογή στοιχείων και πληροφοριών από εταιρείες και φορείς εντός και εκτός Ελλάδας (όπως ενδεικτικά από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), την Google, τη Meta, εταιρείες παροχής υπηρεσιών αποστολής μηνυμάτων SMS μέσω διαδικτύου, εταιρείες παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας ιστοσελίδων), η έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου 50.000 σε μία από τις ελεγχόμενες εταιρείες (απόφαση 2/2023 κατά της εταιρείας Intellexa A.E.), λόγω μη συνεργασίας με την Αρχή και η ενημέρωση των εισαγγελικών αρχών επί των ευρημάτων στον αντίστοιχο χρόνο εντοπισμού τους. Μάλιστα, με την απόφαση υπ' αριθμ. 14/2023, η Αρχή απέρριψε αίτηση θεραπείας της εταιρείας Intellexa A.E. κατά της απόφασης 2/2023, με το σκεπτικό ότι η αιτούσα αμφισβητεί τη νομική ορθότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και την ορθότητα της εκτίμησης των πραγματικών περιστατικών από την Αρχή, χωρίς να επικαλείται ή να προσκομίζει νέα και κρίσιμα για την υπόθεση πραγματικά στοιχεία, από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις να προκύψει διαφορετική κρίση της Αρχής.

Με βάση τα στοιχεία του ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι πραγματοποιήθηκαν απόπειρες εγκατάστασης κατασκοπευτικού λογισμικού προς πολυάριθμους χρήστες κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα. Μια τέτοια απόπειρα πραγματοποιείται μέσω αποστολής μηνύματος SMS προς τον αριθμό κινητού τηλεφώνου ενός αποδέκτη-στόχου. Τα μηνύματα SMS αυτού του είδους περιέχουν σύντομο κείμενο και σύνδεσμο σε ιστοσελίδα, ο οποίος είναι παραπλανητικός, καθώς έχει μεγάλη ομοιότητα με μια πραγματική ιστοσελίδα. Στην περίπτωση κατά την οποία ο αποδέκτης του μηνύματος SMS ενεργοποιήσει τον σύνδεσμο που περιέχεται σε αυτό, επιλέγοντάς τον, τότε λαμβάνει χώρα εγκατάσταση του κατασκοπευτικού λογισμικού στη συσκευή του. Τα μηνύματα SMS έχουν αποσταλεί μέσω υπηρεσιών διαδικτύου (Web to SMS) με χρήση προπληρωμένων καρτών. Επισημαίνεται ειδικά ότι σε αυτά τα μηνύματα SMS διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία του αποστολέα ήταν τροποποιημένα και ότι δεν αντιστοιχούν στον πραγματικό αποστολέα, προκειμένου να παραπλανάται ο παραλήπτης τους για να ενεργοποιεί τον περιεχόμενο σύνδεσμο ιστοσελίδας και με τον τρόπο αυτό να εγκαθίσταται το κατασκοπευτικό λογισμικό.

Κατά τις έρευνές της η Αρχή εντόπισε πάνω από 350 μηνύματα SMS τα οποία σχετίζονται με τις παραπάνω απόπειρες, εκ των οποίων πάνω από 220 περιείχαν παραπλανητικό σύνδεσμο ιστού. Πάνω από 120 μηνύματα πιθανολογείται ότι έχουν σταλεί για λόγους δοκιμής προς αταυτοποίητα κινητά προσωρινής, σύντομης χρήσης

(«burner phones»). Η Αρχή απέστειλε αναλυτική ενημέρωση προς τους συνδρομητές και χρήστες 92 τηλεφωνικών αριθμών, οι οποίοι έλαβαν μήνυμα SMS με τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

Μάλιστα, ολιγάριθμα μηνύματα SMS φάνηκε αρχικά να σχετίζονται με την ηλεκτρονική εφαρμογή εμβολιασμού της ελληνικής Κυβέρνησης. Η ομάδα ελέγχου της Αρχής διενήργησε επιτόπιο έλεγχο στην εν λόγω εφαρμογή, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι τα παραπλανητικά αυτά μηνύματα δεν εστάλησαν εν τέλει από αυτή την εφαρμογή. Εξετάζοντας τα διαθέσιμα στοιχεία, η Αρχή έκρινε ότι δεν προκύπτει περιστατικό παραβίασης (διαρροής) δεδομένων από τους επίσημους φορείς της διαδικασίας εμβολιασμού.

Πέραν των παραπλανητικών SMS η Αρχή συνέχισε εντός του 2023 τις έρευνές της σε σχέση με διάφορες εταιρείες οι οποίες φαίνεται να εμπλέκονται με τη δημιουργία και ενδεχομένως τη λειτουργία κατασκοπευτικού λογισμικού. Στο πλαίσιο των ελέγχων διαπιστώθηκε ότι λογισμικό με τα χαρακτηριστικά του εμπονομαζόμενου λογισμικού «predator» (αλλά και άλλων λογισμικών με ακόμα πιο προηγμένες δυνατότητες κρυφής παρακολούθησης) ήταν αντικείμενο διαφήμισης και εμπορίας των εν λόγω εταιρειών, κάποιες εκ των οποίων είχαν λάβει άδειες εξαγωγής λογισμικού διττής χρήσης από το Υπουργείο Εξωτερικών. Η Αρχή περιέγραψε αναλυτικά στο πόρισμά της τα χαρακτηριστικά των εφαρμογών λογισμικού για τις οποίες βρήκε στοιχεία, ενώ επεσήμανε ότι με βάση τις διαφημιστικές καταχωρήσεις των εν λόγω εταιρειών, οι εφαρμογές λογισμικού αυτές προορίζονται για χρήση από δημόσιες αρχές (πρωτίστως εθνικής ασφάλειας και επιβολής του νόμου).

Η Αρχή απέστειλε τον Ιούλιο του 2023 αναλυτικό πόρισμα ενεργειών της στις εισαγγελικές αρχές, στο οποίο περιλαμβάνονται τα ευρήματα της έρευνάς της, τονίζοντας ότι αυτή ήταν ακόμα σε εξέλιξη και επισημαίνοντας τις πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τις δικαστικές αρχές για τον εντοπισμό των δραστών. Επιπλέον, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων, η Αρχή κίνησε τις διαδικασίες συνεργασίας με τις εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών για τη διερεύνηση της υπόθεσης και τον έλεγχο των εταιρειών και φορέων που ενδέχεται να εμπλέκονται σε αυτή και βρίσκονται εντός ΕΕ, αλλά εκτός Ελλάδας. Για τον σκοπό αυτό απέστειλε στοιχεία των εκτός Ελλάδας εμπλεκόμενων εταιρειών στις εποπτικές αρχές της έδρας κάθε εταιρείας εντός ΕΕ. Έως το τέλος του έτους, η Αρχή δεν είχε στη διάθεσή της επαρκή στοιχεία, από τα οποία να είναι δυνατή και με ασφάλεια η ταυτοποίηση συγκεκριμένου υπευθύνου επεξεργασίας (φυσικού ή νομικού προσώπου) για τις δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης του υπό διερεύνηση κατασκοπευτικού λογισμικού και οι οποίες σχετίζονται με τα SMS που εντόπισε η Αρχή, ενώ δεν έλαβε ουσιαστικές νεότερες πληροφορίες από τις λοιπές εποπτικές αρχές του ΓΚΠΔ.

Η Αρχή, μετά την υποβολή του πορίσματος προς τις εισαγγελικές αρχές, απέστειλε σε τρεις ελεγχόμενες εταιρείες με έδρα την Ελλάδα, το σύνολο των ευρημάτων τα οποία τις αφορούν και σχετίζονται με την παραγωγή, εμπορία και ενδεχομένως λειτουργία κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ελλάδα, προκειμένου να λάβει τις παρατηρήσεις τους και τις απόψεις τους, χωρίς να έχει λάβει απαντήσεις έως το τέλος του έτους.

3.1.7.3. Υπηρεσίες Διαδικτύου

3.1.7.3.1. Μηχανές αναζήτησης, κατάργηση συνδέσμων από αποτελέσματα διαδικτυακής αναζήτησης

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία για μη ικανοποίηση του αιτήματος διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη) αποτελεσμάτων/συγκεκριμένων συνδέσμων που εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης της Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος. Η εταιρεία Google LLC ισχυρίστηκε ότι όλοι οι αναφερόμενοι στην καταγγελία σύνδεσμοι αφορούν τη δραστηριότητα δικηγορικής εταιρείας του καταγγέλλοντος και, για τον λόγο αυτό, ο καταγγέλλων στερείται εννόμου συμφέροντος. Η Αρχή, με τη με αριθ. 1/2023 απόφασή της (σε σύνθεση Τμήματος), έκρινε καταρχάς ότι, αφενός το ζήτημα της εφαρμογής ή μη του ΓΚΠΔ, ως προς το εάν τυγχάνουν επεξεργασίας δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φυσικού ή νομικού προσώπου, παρουσιάζει ιδιαίτερη σπουδαιότητα και παράλληλα έχει γενικότερη σημασία για το σύνολο των σχετικών εκκρεμών καταγγελιών ενώπιον της Ολομέλειας, και αφετέρου οι υπό εξέταση σύνδεσμοι αφορούν δημοσιογραφικά άρθρα για το περιεχόμενο των οποίων ο καταγγέλλων δεν επικαλείται ούτε αποδεικνύει ανακρίβεια αυτών, και παρέπεμψε την κρινόμενη υπόθεση στο σύνολό της στην Ολομέλεια της Αρχής.

Περαιτέρω, η Αρχή διερεύνησε καταγγελία κατά της εταιρείας Google LLC για άρνηση/μη ικανοποίηση του αιτήματος διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη) αποτελεσμάτων/συγκεκριμένων συνδέσμων που εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης της Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας. Η Αρχή, με τη με αριθ. 38/2023 απόφασή της (σε σύνθεση Ολομέλειας), έκρινε καταρχάς ότι επειδή η εταιρεία Google LLC, με έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, με έγγραφό της (Γ/ΕΙΣ/10060/14-12-2018), ενημέρωσε την Αρχή ότι, καίτοι η εταιρεία Google Ireland θα αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τα δεδομένα του χρήστη που συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, όταν οι χρήστες αλληλοεπιδρούν με τις υπηρεσίες της Google –συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που έχουν συλλεγεί μέσω της μηχανής αναζήτησης Google, όπου οι χρήστες επιλέγουν να αποθηκεύουν δεδομένα δραστηριοτήτων ή αναζήτησης ιστορικότητας στους λογαριασμούς τους– η Google LLC θα συνεχίζει να είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων του ταξινομημένου περιεχομένου (ευρετηρίου) της μηχανής αναζήτησης Google και να διαχειρίζεται τη διαδικασία διαγραφής στο πλαίσιο του δικαιώματος στη λήθη. Επομένως, στην υπό εξέταση περίπτωση, ο σκοπός και τα μέσα επεξεργασίας για την ικανοποίηση του κατά το άρθρο 17 του ΓΚΠΔ δικαιώματος διαγραφής (στη λήθη) καθορίζονται πλήρως από την εταιρεία Google LLC, όπως η ίδια δηλώνει, η εγκατάσταση της οποίας βρίσκεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, παρότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορά υποκείμενα των δεδομένων ευρισκόμενα στο έδαφος της Ένωσης, εφόσον η εταιρεία Google LLC δεν διαθέτει κύρια εγκατάσταση στην Ένωση για την υπό εξέταση δραστηριότητα, δεν έχει εφαρμογή ο κατά τα άρθρα 56 και 60 του ΓΚΠΔ «μηχανισμός μίας στάσης» που εγκαθιδρύει ο ΓΚΠΔ και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 παρ. 1, 2 παρ. 1 και 3 παρ. 2 ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. ζ' ν. 4624/2019, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της καταγγελίας για παραβίαση του δικαιώματος διαγραφής. Αναφορικά δε με την ουσία της υπόθεσης, η Αρχή έκρινε καταρχάς ότι οι εν λόγω σύνδεσμοι περιέχουν πληροφορίες που δεν μπορούν πλέον να χαρακτηριστούν ως επίκαιρες που ενδιαφέρουν την κοινή γνώμη. Κατόπιν δε σταθμίσεως μεταξύ του δικαιώματος στην ενημέρωση

του κοινού και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, η Αρχή αποφάνθηκε ότι εν προκειμένω υπερτερεί το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς επέρχονται δυσανάλογα δυσμενείς επιπτώσεις στον ιδιωτικό και ιδίως στον επαγγελματικό βίο της καταγγέλλουσας, κυρίως λόγω της δυσκολίας που αντιμετωπίζει στην ανεύρεση εργασίας, και του γενικότερου αρνητικού αντικτύπου που επιτείνεται εξαιτίας της εύκολης πρόσβασης του κοινού στις εν λόγω παρωχημένες και ανεπίκαιρες πληροφορίες. Κατόπιν αυτών, η Αρχή έδωσε εντολή άμεσης κατάργησης/διαγραφής 32 συνδέσμων που περιέχονταν στην καταγγελία και προέκυπταν ως αποτελέσματα με κριτήριο αναζήτησης το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας στη μηχανή αναζήτησης Google.

Σε παρόμοιες καταγγελίες για παραβίαση δικαιώματος διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη) κατά της μηχανής αναζήτησης της Google, η Αρχή, με τις με αριθ. 41 και 43/2023 αποφάσεις της, διεπίστωσε, κατόπιν ελέγχου στη μηχανή αναζήτησης με κριτήριο το ονοματεπώνυμο των καταγγελλόντων, ότι δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα οι επίμαχοι σύνδεσμοι που παρατίθενται στην καταγγελία και ότι το αίτημα των καταγγελλόντων ικανοποιήθηκε. Οπότε έθεσε στο αρχείο τις καταγγελίες ως άνευ αντικειμένου.

3.1.7.3.2. Διαγραφή δημοσίων αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο/μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες για διαγραφή αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα σε διάφορες ιστοσελίδες ή/και μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook, TikTok, Instagram, Twitter). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη με αριθ. 17/2016 απόφαση της Αρχής, τυχόν αναρτήσεις σε προσωπική σελίδα στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook υπό όρους και προϋποθέσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι ξεφεύγουν της οικιακής ή προσωπικής χρήσης, ιδίως εάν πρόκειται για δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις προσωπικών δεδομένων (ανάλογη και η σκέψη της με αριθ. 4/2006 απόφασης). Περαιτέρω, εάν και εφόσον έγιναν δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις στο διαδίκτυο, η Αρχή καθοδήγησε τους καταγγέλλοντες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, ως υποκείμενα των δεδομένων, προς τον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/1439, 1669, 2335, 2442 και 3286/2023). Η αίτηση διαγραφής δεδομένων από το διαδίκτυο πρέπει πρωτίστως να υποβληθεί προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας (υπεύθυνο της εν λόγω ανάρτησης/διαχειριστή της εκάστοτε ιστοσελίδας ή και το ίδιο το μέσο κοινωνικής δικτύωσης/εταιρεία εκμετάλλευσής του), και σε περίπτωση που το ζήτημα δεν επιλυθεί, η Αρχή μπορεί να δεχθεί την καταγγελία και να εξετάσει εάν συντρέχει περίπτωση παραβίασης δικαιώματος. Η Αρχή επισήμανε, επίσης, ότι αναφορικά δε με τυχόν σχόλια/άποψη του εκάστοτε συντάκτη τους και ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής με αριθ. 43/2007, σκ. Γ.4, απόφαση 11/2008, σκ. 11, απόφαση 63/2010, σκ. 16).

3.1.8. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Η Αρχή έχει την εποπτεία των εταιρειών παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε κάθε ζήτημα το οποίο αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των συνδρομητών τους αλλά και άλλων φυσικών προσώπων. Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων, εξέτασε καταγγελία συνδρομητριάς της εταιρείας Vodafone η οποία, κατόπιν υποβολής

αιτήματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες της με το τηλεφωνικό κέντρο της Vodafone, παρέλαβε μέσω εκτελούσας την επεξεργασία εταιρείας έναν ψηφιακό οπτικό δίσκο (CD) που περιείχε συνομιλίες άλλου συνδρομητή. Ωστόσο, αν και η εταιρεία ειδοποιήθηκε άμεσα από την καταγγέλλουσα, δεν ανέλαβε ενέργειες προς διερεύνηση του λάθους με σκοπό την επιβεβαίωση ή μη του περιστατικού, αλλά αρχικά αρκέστηκε στην απάντηση της εκτελούσας την επεξεργασία ότι δεν εντόπισε την καταγγέλλουσα στο τηλέφωνο. Στη συνέχεια κάλεσε την καταγγέλλουσα εγγράφως μέσω του Συνηγόρου του Καταναλωτή να επιστρέψει το CD, μεταθέτοντας έτσι τη σχετική ευθύνη προς διερεύνηση του πιθανού περιστατικού στο υποκείμενο.

Με την απόφαση 7/2003 δόθηκε στη Vodafone εντολή ικανοποίησης του δικαιώματος μέσω της αποστολής του ορθού αρχείου και επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 40.000 ευρώ για παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης της καταγγέλλουσας κατά το άρθρο 15 ΓΚΠΔ και της υποχρέωσης γνωστοποίησης του περιστατικού κατά το άρθρο 33 ΓΚΠΔ.

Μια συχνή κατηγορία καταγγελιών αυτού του τομέα αφορά τη λήψη μηνυμάτων (email/sms) που αφορούν τρίτο (π.χ. άλλο συνδρομητή). Με την απόφαση 11/2023 η Αρχή εξέτασε καταγγελία για λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων από την εταιρεία Cosmote και περιεχόμενο σχετικό με κάποιο προσωρινό κωδικό, χωρίς η καταγγέλλουσα να διατηρεί συμβατική σχέση με την εταιρεία. Από την εξέταση της υπόθεσης προέκυψε ότι λανθασμένα στοιχεία επικοινωνίας είχαν δηλωθεί ελεύθερα από κάτοχο σύνδεσης της Cosmote χωρίς να έχει ζητηθεί απόδειξη ή στοιχείο ταυτοποίησης για το ότι του ανήκουν. Μετά την άσκηση των δικαιωμάτων της καταγγέλλουσας τα στοιχεία της τηλεφωνικής σύνδεσης και του email της καταγγέλλουσας αποδεδειγμένα από τη σύμβαση του συνδρομητή. Διαπιστώθηκε, ωστόσο, πως παρέμειναν στη λειτουργικότητα στην υπηρεσία MyCosmote του συνδρομητή. Η διόρθωση των στοιχείων επικοινωνίας στην εν λόγω υπηρεσία ολοκληρώθηκε αργότερα, αφού επανεξετάστηκαν τα στοιχεία που προσκομίστηκαν μέσω της καταγγελίας. Η Cosmote έχει υλοποιήσει μηχανισμό, σύμφωνα με τον οποίο αποστέλλεται μήνυμα OTP (one time password) όταν δηλώνεται αριθμός κινητού τηλεφώνου ως επαφή επικοινωνίας σε σταθερό, που ανήκει σε άλλο συνδρομητή, με σκοπό την επιβεβαίωση της εν λόγω επιλογής από τον χρήστη της σύνδεσης.

Με την απόφαση 12/2023 η Αρχή εξέτασε καταγγελία για λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων SMS με στοιχεία λογαριασμού άλλου συνδρομητή. Από την εξέταση της υπόθεσης προέκυψε ότι λανθασμένα στοιχεία επικοινωνίας είχαν δηλωθεί ελεύθερα από κάτοχο σύνδεσης της Cosmote χωρίς να έχει ζητηθεί απόδειξη ή στοιχείο ταυτοποίησης για το ότι του ανήκουν.

Μετά την άσκηση των δικαιωμάτων της καταγγέλλουσας τα στοιχεία της τηλεφωνικής σύνδεσης και του email της καταγγέλλουσας αποδεδειγμένα από τη σύμβαση του συνδρομητή. Διαπιστώθηκε, ωστόσο, πως παρέμειναν στη λειτουργικότητα στην υπηρεσία MyCosmote του συνδρομητή. Η διόρθωση των στοιχείων επικοινωνίας στην εν λόγω υπηρεσία ολοκληρώθηκε αργότερα, αφού επανεξετάστηκαν τα στοιχεία που προσκομίστηκαν μέσω της καταγγελίας.

Η Cosmote έχει υλοποιήσει μηχανισμό, σύμφωνα με τον οποίο αποστέλλεται μήνυμα OTP (one time password) όταν δηλώνεται αριθμός κινητού τηλεφώνου ως επαφή επικοινωνίας σε σταθερό, που ανήκει σε άλλο συνδρομητή, με σκοπό την επιβεβαίωση της εν λόγω επιλογής από τον χρήστη της σύνδεσης.

Με την απόφαση 13/2024 η Αρχή εξέτασε καταγγελία για λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων από την εταιρεία Vodafone με στοιχεία λογαριασμού άλλου συνδρομητή. Από την εξέταση της υπόθεσης προέκυψε ότι λανθασμένα στοιχεία επικοινωνίας, δηλαδή η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της καταγγέλλουσας, είχαν εισαχθεί στο σύστημα λόγω συστημικού σφάλματος, το οποίο προέκυψε έπειτα από την υλοποίηση έργου ενοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων της εταιρείας για την έκδοση των μηνιαίων λογαριασμών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας.

Η καταγγελλόμενη, μετά την κοινοποίηση της υπό εξέταση καταγγελίας, προέβη άμεσα στο σύνολο των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ακρίβεια των τηρουμένων δεδομένων της συνδρομητήριας.

Η Αρχή, στις τρεις παραπάνω περιπτώσεις, απηύθυνε επιπλήξεις για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις της αρχής της ακρίβειας των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 1 δ' του ΓΚΔΠ) καθώς και της προθεσμίας για την ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής (άρθρο 12 παρ. 3 του ΓΚΔΠ).

3.1.8.1. Cookies

Η Αρχή εξέτασε, κατά το έτος 2023, καταγγελίες οι οποίες αφορούσαν τη χρήση cookies από ιστοσελίδες. Σημειώνεται ότι το ζήτημα των cookies ρυθμίζεται με το άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 3471/2006 (ο οποίος ενσωματώνει στην εθνική έννομη τάξη την Οδηγία e-Privacy), ενώ ήδη η Αρχή έχει εκδώσει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές (βλ. συστάσεις 1/2020, όπως επίσης και Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2020, ενότητα 3.2, σελ. 67). Περαιτέρω, κατόπιν μεγάλου αριθμού σχετικών καταγγελιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι οποίες προήλθαν από τη μη Κυβερνητική Οργάνωση None Of Your Business (NOYB), συστάθηκε ειδική ομάδα εργασίας (Taskforce) από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων προκειμένου να προσδιοριστούν κοινοί άξονες μεταξύ των εποπτικών αρχών ως προς την ερμηνεία των σχετικών προβλέψεων της Οδηγίας e-Privacy: η εν λόγω ομάδα εξέδωσε τη σχετική αναφορά της τον Ιανουάριο του 2023 (διαθέσιμη στον σύνδεσμο https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-01/edpb_20230118_report_cookie_banner_taskforce_en.pdf).

Ειδικότερα, οι καταγγελίες τις οποίες εξέτασε η Αρχή είναι οι εξής:

1. Δύο καταγγελίες οι οποίες υποβλήθηκαν από τη NOYB και οι οποίες αφορούσαν τις ιστοσελίδες <https://lepetitmarseillais.gr/> και <https://www.alphatv.gr/>. Η Αρχή διαπίστωσε (με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2924/20-11-2023 και Γ/ΕΞΕ/2924/20-11-2023 έγγραφα) ότι τα ζητήματα τα οποία αφορούσαν οι εν λόγω καταγγελίες είχαν ήδη επιλυθεί από τις αντίστοιχες εταιρείες κατά το στάδιο εξέτασης των καταγγελιών, με βάση τα όσα αναφέρονται και στο ως άνω αναφερόμενο έγγραφο της ομάδας εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων.
2. Μία καταγγελία, η οποία αφορούσε την ιστοσελίδα www.iapp.org αναφορικά με την εγκατάσταση cookies για σκοπούς ανάλυσης απόδοσης (συγκεκριμένα, της υπηρεσίας Google Analytics) χωρίς τη συγκατάθεση του χρήστη, εφόσον ο τελευταίος πλοηγείται στην εν λόγω ιστοσελίδα μέσω εικονικού ιδιωτικού δικτύου (VPN) ή μέσω του προγράμματος Tor. Η Αρχή αρχειοθέτησε την εν λόγω καταγγελία (αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2506/9-10-2023) για τους εξής λόγους:

Η χρήση τεχνολογιών οι οποίες αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην απόκρυψη της τοποθεσίας του χρήστη τους (π.χ μέσω VPN/Tor) –και, άρα, στην εξάλειψη του κινδύνου ιχνηλάτησής τους– δεν επιτρέπουν στην ιστοσελίδα να γνωρίζει τη χώρα στην οποία βρίσκεται ο εκάστοτε επισκέπτης της, ώστε να προσαρμόζει το περιεχόμενο της ιστοσελίδας για τη συγκεκριμένη χώρα. Οι σχετικές διατάξεις του ν. 3471/2006 (άρθρο 4, παρ. 5) έχουν εφαρμογή σε επισκέπτες που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια. Κατά συνέπεια, η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να ζητήσει από μια ιστοσελίδα να συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του ν. 3471/2006 ανεξαρτήτως του ποια είναι η (φερόμενη) τοποθεσία των επισκεπτών της.

3.1.9. ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η εποπτεία του τομέα της προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών αποτελεί βασικό αντικείμενο των εργασιών της Αρχής, ιδίως καθώς τη σημερινή εποχή οι περισσότερες διαφημιστικές ενέργειες βασίζονται σε προσωπικά δεδομένα. Για τον τομέα αυτό εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ και τα δικαιώματα που καθιερώνει, ενώ όσον αφορά τη διαφήμιση με μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας, εφαρμόζεται και ο ειδικότερος νόμος 3471/2006 που έχει ενσωματώσει την οδηγία 2002/58/ΕΚ και τις τροποποιήσεις της.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία συνδρομητή Vodafone, ο οποίος μετά από αίτησή του για νέα σύνδεση κινητής τηλεφωνίας έλαβε από συνεργαζόμενη διαφημιστική εταιρεία ένα δέμα με δείγματα καταναλωτικών προϊόντων, παρά την εναντίωσή του στη χρήση των δεδομένων του για σκοπούς εμπορικής προώθησης. Σύμφωνα με τη Vodafone η αποστολή του δέματος δεν αποτελούσε προωθητική ενέργεια, αλλά παρεπόμενη παροχή της ήδη καταρτισθείσας μεταξύ των μερών σύμβασης παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, η οποία αποστέλλεται σε όλους ανεξαιρέτως τους νέους συνδρομητές που εγγράφονται μέσω της ιστοσελίδας www.vodafonecu.gr, ανεξάρτητα από τις επιλογές τους σχετικά με τις προωθητικές ενέργειες, ενώ σχετική ενημέρωση παρέχεται μέσω banner που αναρτάται στην εν λόγω ιστοσελίδα.

Η Αρχή με την απόφαση 5/2023 έκρινε ότι η διαβίβαση σε διαφημιστική εταιρεία και η συναφής επεξεργασία των δεδομένων του καταγγέλλοντος έγινε με σκοπό την προώθηση, κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας της επεξεργασίας, διότι δεν ήταν απαραίτητη για τον σκοπό της σύμβασης ούτε ήταν ευλόγως αναμενόμενη για το υποκείμενο, το οποίο είχε εναντιωθεί ρητά στη χρήση και διαβίβαση των δεδομένων του για προωθητικούς σκοπούς, ενώ δεν αποδείχθηκε ότι ο καταγγέλλων είχε ενημερωθεί πλήρως σύμφωνα με το άρθρο 13 ΓΚΠΔ για την εν λόγω επεξεργασία. Στη Vodafone επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ και δόθηκε εντολή να προσαρμόσει κατάλληλα την πρακτική της αναφορικά με τις εν λόγω πρόσθετες παροχές ώστε να παρέχεται στα υποκείμενα πλήρης ενημέρωση και δυνατότητα εναντίωσης.

Με την απόφαση 20/2023, η Αρχή εξέτασε καταγγελίες συνδρομητή της WIND (νυν NOVA), με τις οποίες παραπονέθηκε για κατ' επανάληψη λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων για προωθητικούς σκοπούς παρά την εναντίωσή του και τις επανειλημμένες διαμαρτυρίες του, καθώς και για μη ικανοποίηση των αιτημάτων άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης.

Η Αρχή επέβαλε πρόστιμο α) 60.000 ευρώ για παράβαση του άρθρου 21 (3) ΓΚΠΔ

λόγω της αποστολής πέντε προωθητικών μηνυμάτων παρά την εναντίωση και την απένταξη του τηλεφωνικού αριθμού του καταγγέλλοντος από το Μητρώο του άρθρου 11 ν. 3471/2006 για διάστημα τριών μηνών χωρίς να το έχει ζητήσει ο ίδιος, β) 60.000 ευρώ για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης, μη παροχή απάντησης, έστω και αρνητικής, και δυσχέραση της άσκησης δικαιώματος πρόσβασης, επικαλούμενη προσχηματικά αδυναμία ορθής ταυτοποίησης του καταγγέλλοντος με άλλους τρόπους πέραν της φυσικής παρουσίας στο κατάστημα ή μέσω συστημένης επιστολής κατά παράβαση του άρθρου 15 (1) συνδ. 12 παρ. 2, 3 και 4 ΓΚΠΔ και γ) 30.000 ευρώ για παράβαση του άρθρου 25 (1) ΓΚΠΔ διότι δεν διέθετε στην πράξη τις απαραίτητες διαδικασίες για να εξασφαλίσει το δικαίωμα εναντίωσης και τη διακοπή της επεξεργασίας των δεδομένων για τον προωθητικό σκοπό.

Με την απόφαση 24/2023 η Αρχή εξέτασε, κατόπιν καταγγελίας, το ζήτημα της αποστολής προωθητικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την εταιρεία INFINITY PACK. Αν και ο καταγγέλλων απέσυρε, κατά την εξέταση της υπόθεσης, την καταγγελία του, η Αρχή συνέχισε την εξέτασή της αυτεπαγγέλτως. Διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω εταιρεία έχει προβεί στην αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προωθητικού χαρακτήρα χωρίς την προηγούμενη ειδική συγκατάθεση των παραληπτών των μηνυμάτων, καθώς και χωρίς να έχει προηγηθεί παρόμοια πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, στο πλαίσιο της οποίας να αποκτήθηκαν τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενώ επίσης δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει επακριβώς την πηγή των δεδομένων, αναφέροντας γενικά ότι είχε προβεί σε συλλογή επαγγελματικών καρτών από τις οποίες αντλούσε στοιχεία επικοινωνίας για αποστολή προωθητικών μηνυμάτων.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπήρξε μόνο μία σχετική καταγγελία, ότι δεν είχαν διαπιστωθεί κατά το παρελθόν άλλες παραβάσεις για την εν λόγω εταιρεία, ότι η εταιρεία προέβη αμέσως σε ενέργειες για τη γενικότερη συμμόρφωσή της και ανταποκρίθηκε χωρίς καθυστέρηση στα έγγραφα της Αρχής, όπως επίσης και τα οικονομικά της στοιχεία, απηύθυνε επίπληξη στην INFINITY PACK για την παραβίαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, ενώ επέβαλε και την κύρωση της προειδοποίησης για παραβάσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.

3.1.9.1. Αζήτητες ηλεκτρονικές επικοινωνίες (email/sms/ τηλεφωνικές κλήσεις)

Κατά το 2023, υποβλήθηκαν στην Αρχή πάνω από 280 καταγγελίες οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση αζήτητων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω μηνυμάτων (e-mail ή sms) για τον σκοπό της προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών. Επίσης, όπως και τα παλαιότερα έτη και κατά το 2023, υποβλήθηκαν στην Αρχή πολυάριθμες καταγγελίες, οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση τηλεφωνικών προωθητικών ενεργειών.

Η Αρχή εξέτασε όσες καταγγελίες ήταν πλήρεις ώστε να διαπιστωθεί αν τίθεται θέμα παράβασης της νομοθεσίας ή όχι. Κατά την πάγια πρακτική, οι καταγγελίες αποστέλλονται στους υπευθύνους επεξεργασίας για την άμεση παροχή των απόψεών τους και ομαδοποιούνται ανά καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας ώστε να εξεταστεί η συνολική τους συμπεριφορά στο ζήτημα αυτό. Στις περιπτώσεις που από τα στοιχεία των φακέλων των υποθέσεων προκύπτει ότι οι καταγγελίες αφορούν μεμονωμένα ή περιορισμένα περιστατικά, η Αρχή προβαίνει σε συστάσεις προς τις καταγγελλόμενες εταιρείες.

Επισημαίνεται ότι αριθμός καταγγελιών του τομέα αυτού αφορά λήψη sms/email/τηλεφωνημάτων με περιεχόμενο παραπλανητικό, το οποίο συνήθως στέλνεται ως προκαταρτική ενέργεια για απάτη. Στις περιπτώσεις αυτές η Αρχή δεν είναι αρμόδια για τη διερεύνηση της πιθανολογούμενης απάτης, ιδίως καθώς δεν προκύπτουν τα ακριβή δεδομένα των αποστολών. Η Αρχή συμβουλεύει τους προσφεύγοντες για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και για πιθανή προσφυγή στις διωκτικές αρχές.

3.1.10. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Αρχή εξέδωσε τη με αριθ. 9/2023 απόφαση (αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/791/31-03-2023 έγγραφο), στην οποία επισυνάπτονται ως παράρτημα οι 1/2023 Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα. Με το κείμενο αυτό επιχειρείται η επικαιροποίηση των αντίστοιχων Κατευθυντηρίων Γραμμών 1/2019 που είχε εκδώσει η Αρχή λαμβανομένης υπ' όψη και της πρόσφατης νομολογίας του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. αποφάσεις 1343-5/2022 του ως άνω Δικαστηρίου).

Στο κείμενο αυτό εξειδικεύονται οι κανόνες για τη σύννομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων προς τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, η οποία πραγματοποιείται με ποικίλους τρόπους και σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο, συμπεριλαμβανομένης της προεκλογικής, από πολιτικά κόμματα, βουλευτές, ευρωβουλευτές, παρατάξεις και κατόχους αιρετών θέσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση ή υποψηφίους στις βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, στις ανωτέρω κατευθυντήριες γραμμές της Αρχής, αφού παρατίθενται οι γενικές αρχές που πρέπει να διέπουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της πολιτικής επικοινωνίας, διευκρινίζεται ότι η εν λόγω επεξεργασία μπορεί να βασίζεται είτε στη συγκατάθεση των υποκειμένων είτε στο υπέρτερο έννομο συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, υπό τις προϋποθέσεις του ΓΚΠΔ, και περιγράφονται οι κανόνες για τη σύννομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων αλλά και με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, καθώς επίσης και μέσω παραδοσιακού ταχυδρομείου. Επιπλέον, παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα περιπτώσεων, στις οποίες δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά δεδομένα για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, καθώς και περιπτώσεων, στις οποίες μπορεί, κατ' εκτίμηση των συγκεκριμένων περιστάσεων, να τεκμηριωθεί η νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας.

Η Αρχή, σε συνέχεια της με αριθ. 63/2022 απόφασής της, με την οποία ανακλήθηκε σειρά αποφάσεων της στις οποίες είχαν επιβληθεί κυρώσεις ερειδόμενες σε διάταξη του άρθρου 11 του ν. 3471/2006, και όχι στις διατάξεις του ΓΚΠΔ που εξακολουθεί να εφαρμόζεται για την αξιολόγηση της νομιμότητας κάθε επεξεργασίας, ανακάλεσε, με την υπ' αριθ. 15/2023 απόφαση, την υπ' αριθ. 18/2022 απόφασή της, με την οποία είχε επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο σε υποψήφιο δημοτικό σύμβουλο για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων προς τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, μέσω αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων, στις Δημοτικές Εκλογές του Μαΐου 2019.

3.1.11. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΝΤΕΟΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Η Αρχή, κατά το έτος 2023, συνέχισε να εξετάζει περιπτώσεις χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης, ιδίως για τον σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών βάσει του ΓΚΠΔ, των κατευθυντήριων γραμμών 3/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω βιντεοσυσκευών, και της οδηγίας 1/2011 της Αρχής, η οποία ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ. Η Αρχή εξέδωσε αποφάσεις σχετικά με τη διακοπή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε κοινόχρηστο χώρο και την απεγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης από διπλοκατοικία.

Η πλειονότητα των υποθέσεων καταγγελίας αυτού του αντικειμένου αφορά τη χρήση καμερών για σκοπούς προστασίας μιας οικίας ή/και της προσωπικής περιουσίας. Τονίζεται ότι, κατ' αρχήν, η νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα δεν αποσκοπεί στο να ρυθμίσει οικιακές δραστηριότητες. Όμως, όταν η χρήση καμερών εκτείνεται υπέρμετρα εκτός των ορίων μιας οικίας ή του οικογενειακού χώρου, εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679. Σημειώνεται ότι η Αρχή, στις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις, δεν μπορεί να δώσει οριστική λύση, καθώς σπάνια μπορεί να βεβαιώσει παράβαση, λόγω του απαραβίαστου της κατοικίας ενός προσώπου. Συνεπώς, η Αρχή δρα πρωτίστως ενημερωτικά, ενημερώνοντας αναλυτικά τους εμπλεκόμενους για το θεσμικό πλαίσιο και τις υποχρεώσεις τους, ενώ οι παραπονούμενοι μπορούν να προσφύγουν στα δικαστήρια τα οποία έχουν ευρύτερη αρμοδιότητα, όπως για ζητήματα προσβολής προσωπικότητας.

Σε περιπτώσεις καταγγελιών που αφορούν σε επαγγελματικούς χώρους, η Αρχή εξετάζει τις καταγγελίες στις οποίες έχει προηγουμένως ασκηθεί δικαίωμα πρόσβασης ή εναντίωσης, ή όταν προκύπτει με βεβαιότητα ο τρόπος με τον οποίο ένα σύστημα βιντεοεπιτήρησης επηρεάζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες ενός φυσικού προσώπου, ενώ σε διαφορετική περίπτωση συστήνεται να ασκηθεί το δικαίωμα πρόσβασης ώστε να υπάρχει η βεβαιότητα για την επεξεργασία ή μη και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Για τα παραπάνω ζητήματα, η Αρχή παρείχε αναλυτικότερη καθοδήγηση επικαιροποιώντας τις σχετικές ιστοσελίδες.

3.1.11.1. Οικίες

Σε μία περίπτωση, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για τοποθέτηση συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε διαμέρισμα πολυκατοικίας, το οποίο επιβλέπει θέση στάθμευσης στον κοινόχρηστο χώρο της πιλοτής της πολυκατοικίας. Η Αρχή έκρινε ότι ο καταγγελλόμενος διατηρεί το εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης και επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας κατά παράβαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ και της οδηγίας 1/2011 της Αρχής και απηύθυνε με την υπ' αριθμ. 1/2023 απόφασή της εντολή συμμόρφωσης για την ως άνω παράβαση και διακοπή της επεξεργασίας δεδομένων από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

Επίσης, η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά της 10/2022 απόφασής της, με την οποία η Αρχή είχε απαγορεύσει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω

συστήματος βιντεοεπιτήρησης που λαμβάνει εικόνα από κοινόχρηστους χώρους, σε σύνθεση ολομέλειας, κατόπιν παραπομπής από το τμήμα (απόφαση 8/2023). Από την εξέταση των στοιχείων, η Αρχή έκανε δεκτή την αίτηση θεραπείας και διέταξε με την υπ' αριθμ. 19/2023 απόφασή της την απεγκατάσταση των επίμαχων συσκευών του συστήματος βιντεοεπιτήρησης και την έγγραφη ενημέρωση της Αρχής για την εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης.

3.1.12. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες κατά ραδιοτηλεοπτικών σταθμών για προβολή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές τους (δελτία ειδήσεων, κ.λπ.). Η Αρχή αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1558/2023), επισημαίνοντας ότι μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, με την οποία αντικαταστάθηκε η διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, ο έλεγχος σχετικά με το περιεχόμενο των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Για το περιεχόμενο δε των αναφερόμενων ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, αποκλειστικά αρμόδιο να επιληφθεί είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 122, 140, 190/2012 και 11/2018).

Επίσης, η Αρχή αρχειοθέτησε καταγγελίες κατά ηλεκτρονικών εφημερίδων/μέσων ενημέρωσης σχετικά με άρθρα στα οποία δεν προέκυπτε ονομαστική αναφορά στον καταγγέλλοντα (Γ/ΕΞΕ/290 και 1987/2023), επισημαίνοντας ότι, αναφορικά με ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής με αρ. 43/2007, σκ. Γ.4, απόφαση 11/2008, σκ. 11, απόφαση 63/2010, σκ. 16).

3.1.13. ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία που αφορούσε αποκλειστικά στη συλλογή και δικαστική χρήση εγγράφου και ειδικότερα τεχνικής έκθεσης πραγματογνωμοσύνης που συντάχθηκε από διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό στο πλαίσιο εκδίκασης διαφοράς των καταγγελλόντων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων. Η Αρχή αφού στάθμισε το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα καταγγελλόμενα, το επίμαχο έγγραφο είχε ήδη περιληφθεί σε φάκελο δικογραφίας και αποτελεί ή αποτέλεσε ήδη αντικείμενο δικαστικής εκτίμησης, το δε παράπονο αφορούσε στο περιεχόμενο και την καθεαυτή δικαστική χρήση της εν λόγω τεχνικής έκθεσης πραγματογνωμοσύνης, διαπίστωσε ότι το ζήτημα αυτό εκφεύγει της αρμοδιότητάς της (άρθρο 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ, άρθρο 10 παρ. 5 ν. 4624/2019) και ως εκ τούτου αρχειοθέτησε τη σχετική καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/771/2023).

Ομοίως, η Αρχή αρχειοθέτησε καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/682/2023) σχετικά με δικαστική χρήση προσωπικών δεδομένων, καθώς έκρινε ότι αυτή εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ και άρθρο 10 παρ. 5 ν. 4624/2019), τα δε καταγγελλόμενα περί άσκησης αγωγής σε περισσότερους οφειλότες για παρόμοια αιτία ή και έκδοσης διαταγής πληρωμής ρυθμίζονται από τις οικείες δικονομικές διατάξεις (βλ. άρθρα 74 επ. ΚΠολΔ).

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος (πρόσβασης) σχετικά με αίτημα που υπέβαλε η καταγγέλλουσα προς τράπεζα, προκειμένου να την ενημερώσει, με επίκληση εννόμου συμφέροντος, (ως κληρονόμος του αποθανόντα συζύγου της), για τα τραπεζικά προϊόντα που είχε ο ως άνω θανών. Η Αρχή έκρινε ότι εν προκειμένω η αιτούσα είναι τρίτη σε σχέση με τις αιτούμενες πληροφορίες (όχι το υποκείμενο των δεδομένων), και έθεσε στο αρχείο την καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/1731/2023), επισημαίνοντας ότι το δικαίωμα πρόσβασης αφορά το υποκείμενο των δεδομένων και όχι τρίτους. Η δε χορήγηση των εν λόγω πληροφοριών σε τρίτο αιτούντα, με επίκληση εννόμου συμφέροντος, εκφεύγει των εκ του νόμου ανατιθέμενων στην Αρχή αρμοδιοτήτων (βλ. συναφώς απόφαση 52/2018 της Αρχής).

Τέλος, τέθηκαν στο αρχείο καταγγελίες, ως ατεκμηρίωτες και απαράδεκτες λόγω μη τήρησης προδικασίας, καθώς οι καταγγέλλοντες δεν είχαν απευθυνθεί πρώτα ως υποκείμενα των δεδομένων στον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/273, 746, 846, 847, 1438, 2139, 2350, 2442, 2771, 2772, 2836/2023).

3.1.14. ΛΟΙΠΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά πολιτιστικού συλλόγου για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης. Η Αρχή εξέτασε την καταγγελία και, με τη με αριθ. 47/2023 απόφασή της, διαπίστωσε ότι ο καταγγελλόμενος πολιτιστικός σύλλογος, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, πρόβη σε παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης της καταγγέλλουσας σε πρακτικά του συλλόγου, εξαιτίας μη παροχής αιτιολογημένης απάντησης για την άρνηση ικανοποίησης του σχετικού αιτήματος, και απηύθυνε επίπληξη στον σύλλογο για παραβίαση των άρθρων 12 παρ. 1, 2 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 15 παρ. 1, 3 ΓΚΠΔ.

Επιπλέον, η Αρχή εξετάζοντας καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης πατέρα σε δεδομένα ανήλικων τέκνων απέστειλε έγγραφο (Γ/ΕΞΕ/307/2023) προς τον καταγγελλόμενο Αθλητικό Σύλλογο περί της υποχρέωσης του τελευταίου όπως τηρεί την προθεσμία του άρθρου 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ ως προς την ικανοποίηση των δικαιωμάτων που ασκούνται ενώπιόν του από τα υποκείμενα των δεδομένων και όπως λαμβάνει τα κατάλληλα προς τούτο οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, όπου είναι απαραίτητο.

Περαιτέρω, η Αρχή στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας σε βάρος διαχειριστών πολυκατοικίας για ανάρτηση στην είσοδο αυτής των κοινόχρηστων οφειλών του καταγγέλλοντος, απέστειλε στους τελευταίους έγγραφο (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/801, 843, 1809, 3243/2023), με το οποίο επισήμανε τη σχετική νομολογία της (βλ. τις με αριθ. 35/2006 και 75/2002 αποφάσεις της) αναφορικά με το σημείο όπου δύνανται να αναρτώνται προσωπικά δεδομένα που σχετίζονται με έννομες υποχρεώσεις της συνιδιοκτησίας μιας πολυκατοικίας. Ειδικότερα, η Αρχή επισήμανε ότι οι σχετικές ανακοινώσεις είναι σκόπιμο να αναρτώνται σε χώρο της πολυκατοικίας μη προσβάσιμο σε τρίτους, πλην των ενδιαφερομένων συνιδιοκτητών. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν, η ανάρτηση θα πρέπει να πραγματοποιείται σε χώρο της πολυκατοικίας, στον οποίο η πρόσβαση τρίτων – επισκεπτών είναι δυσχερής (όπως π.χ. στον τοίχο της σκάλας του πρώτου προς τον δεύτερο όροφο ή στον τοίχο της σκάλας μεταξύ ισογείου και υπογείου). Αυτονοήτως, η ενημέρωση των συνιδιοκτητών

με άλλους πρόσφορους τρόπους, όπως π.χ. προφορικά κατ' ιδίαν, στο πλαίσιο Γενικών Συνελεύσεων ή με αποστολή προσωπικής επιστολής σε κλειστό φάκελο, δεν παρουσιάζει πρόβλημα από απόψεως προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Σε μία δε περίπτωση η Αρχή, αφού ενημέρωσε τον καταγγελλόμενο για την πάγια ως άνω νομολογία της όπως αυτή αποτυπώνεται στις με αριθ. 35/2006 και 75/2002 αποφάσεις της, επισήμανε, δεδομένης της πολύ μεγάλης επισκεψιμότητας στο εν λόγω Μέγαρο, όπου έλαβε χώρα η καταγγελλόμενη ανάρτηση της πρόσκλησης σε έκτακτη ΓΣ των συνιδιοκτητών με παράλληλη ρητή αναφορά στο όνομα της πρώην διαχειρίστριας, και το οποίο βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, και δεδομένης της συνακόλουθης τυχόν δυσχέρειας εξεύρεσης χώρου μη ευχερώς προσβάσιμου σε τρίτους – επισκέπτες, την υποχρέωση να αναζητηθούν και να εφαρμοστούν πρόσφοροι τρόποι ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, οι οποίοι θα θίγουν το λιγότερο δυνατό τα υποκείμενα των δεδομένων από την τυχόν ενημέρωση/πρόσβαση τρίτων – επισκεπτών (Γ/ΕΞΕ/802/2023). Τέλος, η Αρχή αρχειοθέτησε τις καταγγελίες σε βάρος διαχειριστών, οι οποίες ήταν αόριστες και ατεκμηρίωτες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/2836/2023).

32 ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η Αρχή εξέτασε σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης που υποβλήθηκε από το επισπεύδον Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τον «Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης» προς παροχή γνώμης της Αρχής, συμφώνως προς το άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4624/2019. Η Αρχή, κατόπιν εξέτασης του εν λόγω σχεδίου νόμου, αφενός διατύπωσε παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων διατάξεων οι οποίες χρήζουν βελτίωσης ή/και αποσαφήνισης αναφορικά με τα στοιχεία απογραφής του μητρώου ΑΜΚΑ και τη διασύνδεσή του με άλλα συστήματα του δημοσίου τομέα, αφετέρου επεσήμανε την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου συμφώνως προς το άρθρο 35 ΓΚΠΔ πριν από την υπογραφή της Κ.Υ.Α. (αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΞ/2870/14-11-2023).

Στο πλαίσιο της προδικαστικής υπόθεσης C-693/22 *Nejvyssi spravni soud* (Τσεχική Δημοκρατία) (Αιτούν δικαστήριο: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie - Polska) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τέθηκε υπ' όψιν της Αρχής, σχετικά με τη νομιμότητα εκποίησης πελατολογίου εταιρείας άνευ συγκαταθέσεως των υποκειμένων των δεδομένων, εκδόθηκε το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/108/12-01-2023 έγγραφο. Με το εν λόγω έγγραφο η Αρχή επεσήμανε καταρχάς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο και ότι πρέπει να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ (βλ. και αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθ. 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ). Η δε ενημέρωση πρέπει να γίνεται με τρόπο πρόσφορο, που θα διασφαλίζει ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα λαμβάνει πράγματι γνώση των στοιχείων που την απαρτίζουν, και σαφή, που θα επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να έχει μια σαφή εικόνα για τα στοιχεία που ορίζει ο νόμος. Ακολουθώντας, με το ανωτέρω έγγραφο η Αρχή αναφέρθηκε στη συναφέστερη ως προς το αντικείμενο του προδικαστικού

ερωτήματος νομολογία της, που αφορούσε στην υποβολή ενώπιον της τελευταίας (της Αρχής) από το Πρωτοδικείο Αθηνών/Τμήμα Πτωχεύσεων ερωτήματος περί της νομιμότητας (ή μη) εκποίησης ψηφιακού δίσκου (CD-ROM) με το πελατολόγιο της πτωχής εταιρίας. Ερωτήθηκε δε κατά τον χρόνο εκείνο η Αρχή για το εάν είναι νόμιμο στο πλαίσιο εκποίησης πτωχευτικής περιουσίας να παρασχεθεί στον σύνδικο της πτωχής εταιρείας, κατόπιν αίτησής του, άδεια εκποίησης (πώλησης) ψηφιακού δίσκου (CD-ROM), ο οποίος περιέχει βάση δεδομένων με το πελατολόγιο της πτωχής, αποτελούμενο από στοιχεία: ονόματα, διευθύνσεις, τηλέφωνα πελατών της, λαμβάνοντας ιδίως υπ' όψιν ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν προέκυπτε έγγραφη συναίνεση των πελατών της πτωχής για ενδεχόμενη προώθηση των στοιχείων τους σε ανταγωνίστρια επιχείρηση της πτωχής, οπότε και ετίθετο εν αμφιβόλω εάν νομίμως ο ψηφιακός δίσκος με το πελατολόγιο, που ως συγκεντρωτική βάση έχει οικονομική – εμπορική αξία, θα μπορούσε να εκποιηθεί αντί ανταλλάγματος, έτσι ώστε να περάσει η κυριότητα του πελατολογίου σε τρίτο πρόσωπο – αγοραστή – υπερθεματιστή για περαιτέρω εμπορική του χρήση. Σε απάντηση του ερωτήματος αυτού, η Αρχή, αφού εξέθεσε τους όρους και τις προϋποθέσεις με τα οποία είναι νόμιμη η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, αποφάνθηκε ειδικότερα ότι αναφορικά με το ζήτημα εάν μια εταιρία (ασχέτως εάν είναι πτωχή ή ενεργή) μπορεί να διαθέσει για οιονδήποτε λόγο το πελατολόγιό της έχει ήδη κρίνει, με τη με αρ. 23/2007 απόφασή της (αναρτημένη στην ιστοσελίδα της), ότι η διαβίβαση του πελατολογίου εταιρίας σε άλλη εταιρία μπορεί να γίνει μόνο με τη ρητή και ειδική συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, αφού φυσικά προηγηθεί η προσήκουσα ενημέρωσή τους. Επιπλέον, επισημάνθηκε ότι, όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή (βλ. ενδεικτικά απόφαση 3/2007, σκέψη 7), η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων που βαρύνει κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου (βλ. συναφώς και το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2617-1/14-05-2015 έγγραφο της Αρχής).

Στο πλαίσιο της προδικαστικής υπόθεσης ΔΕΕ C-757/22 Meta Platforms Ireland Ltd. (Αιτούν δικαστήριο: Bundesgerichtshof – Γερμανία) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο το ερώτημα εάν στοιχειοθετείται προσβολή δικαιωμάτων «ως αποτέλεσμα επεξεργασίας» κατά την έννοια του άρθρου 80, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ, όταν τα δικαιώματα υποκειμένου των δεδομένων έχουν προσβληθεί, διότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις ενημέρωσης σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ε', του ΓΚΠΔ σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας δεδομένων και τον αποδέκτη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Αρχή επισήμανε ότι ο ΓΚΠΔ επιδιώκει τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, ιδίως του δικαιώματός τους στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του δικαιώματος κάθε προσώπου στην προστασία των προσωπικών του δεδομένων. Ως εκ τούτου, ο σκοπός αυτός συνηγορεί, όπως έχει ερμηνευθεί παγίως από το ΔΕΕ, υπέρ της ευρείας ερμηνείας θεμελιωδών

εννοιών, όπως π.χ. η επεξεργασία, τα προσωπικά δεδομένα, το υποκείμενο των δεδομένων κ.λπ.

Εξάλλου, η αρχή της διαφάνειας αποτελεί έκφραση της αρχής της νομιμότητας όσον αφορά στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Οι απαιτήσεις της διαφάνειας ισχύουν ανεξαρτήτως της νομικής βάσης για την επεξεργασία και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της επεξεργασίας, διέπει δε το δικαίωμα των υποκειμένων να ενημερώνονται με ακρίβεια και σαφήνεια για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Επομένως, ενόψει των σκοπών τους οποίους επιδιώκει ο ΓΚΠΔ, καθώς και της σημασίας που διαδραματίζει ο σεβασμός της αρχής της διαφάνειας και του δικαιώματος ενημέρωσης για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας και κατ' επέκταση την εξυπηρέτηση των σκοπών του ΓΚΠΔ, η Αρχή διατύπωσε την άποψη ότι η παραβίαση των υποχρεώσεων ενημέρωσης του υποκειμένου κατ' άρθρα 12 παρ. 1, πρώτη περίοδος ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 1, στοιχεία γ' και ε' ΓΚΠΔ σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας και τον αποδέκτη των δεδομένων οδηγεί σε παραβίαση δικαιώματος ως αποτέλεσμα επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 80 παρ. 2 ΓΚΠΔ (Γ/ΕΞΕ/477/28-02-2023).

Επίσης, η Αρχή εξέφρασε τις απόψεις της επί της Πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα [COM (2023) 360], επί της Πρότασης Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά [COM (2023) 366] και επί της Πρότασης Κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά [COM (2023) 367] (βλ. σχ. Γ/ΕΞΕ/2605/19-10-2023 και Γ/ΕΞΕ/2606/19-10-2023 έγγραφα της Αρχής).

Επιπλέον, επί τη βάση της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφήμισης [COM(2021) 731], έλαβε χώρα ένας διαρκής (μέχρι και σήμερα) διάλογος μεταξύ Αρχής και Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕΕ για την κατά λόγο αρμοδιότητας τοποθέτηση της Αρχής επί ζητημάτων που ανέκυπταν ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκονταν κάθε φορά οι διαδικασίες επεξεργασίας της επίμαχης ενωσιακής νομοθετικής πρότασης (βλ. το με αριθ. Γ/ΕΞΕ/236/27-01-2023 έγγραφο της Αρχής προς το Υπουργείο Εξωτερικών).

Επίσης, σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/2140/22.3.2023 εγγράφου της Τράπεζας της Ελλάδας, με το οποίο αιτήθηκε, κατά λόγο αρμοδιότητας, τη γνώμη της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 122 παρ. 2 του ν. 4972/2022 (ΦΕΚ Α' 181/29.09.2022) «για τις περ. δ', ε'. στ' και ζ' της παρ. 1», επί του σχεδίου Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας με τίτλο «Παροχή δεδομένων, σύνδεση και πρόσβαση από τους Πιστωτές στο Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων της Τράπεζας της Ελλάδος», λαμβανομένης υπόψη και της με αριθ. 3/2022 γνωμοδότησης της Αρχής για το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων, η Αρχή επεσήμανε μια σειρά ζητημάτων, που αφορούσαν μεταξύ άλλων στη λήψη αποτελεσματικών μέτρων ασφάλειας επικοινωνιών (π.χ. κρυπτογράφηση, ιδιωτικό εικονικό δίκτυο), τους ελάχιστους κανόνες ασφάλειας των συνθηματικών των

χρηστών, καθώς και την απόκρυψη τεχνικών λεπτομερειών υλοποίησης της υποδομής διασύνδεσης των συστημάτων για λόγους ασφαλείας. Ακόμα ζητήθηκε προσδιορισμός των περιπτώσεων χρήσης κάλυψης των ευαίσθητων δεδομένων (data masking), καθώς και περιορισμός στη δυνατότητα εξουσιοδότησης χρηστών από άλλους χρήστες, αλλά και ονομαστική απόδοση των λογαριασμών πρόσβασης. Τέλος, αναφορικά με τα δικαιώματα των χρηστών, τονίστηκε η ανάγκη προσδιορισμού του τρόπου ταυτοποίησης των υποκειμένων (αιτούντων), καθώς και η ανάγκη για απλούστευση των διαδικασιών άσκησης τους μέσω ενιαίου τρόπου/διαδικασίας (Γ/ΕΞΕ/1995/26-07-2023).

Τέλος, σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/290/16.01.2023 εγγράφου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και Επικρατείας για παροχή γνώμης της Αρχής επί του σχεδίου νομοθετικής ρύθμισης του Υπουργείου για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού και την ανάπτυξη και λειτουργία της σχετικής Ψηφιακής Πλατφόρμας, η Αρχή επεσήμανε μια σειρά ζητημάτων που αφορούσαν καταρχάς στην ειδική αναφορά του υπευθύνου επεξεργασίας (το Υπουργείο Παιδείας), του εκτελούντος την επεξεργασία («Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»), καθώς και του είδους των προσωπικών δεδομένων που θα καταχωρούνται και θα τηρούνται στο σύστημα καθώς και του χρόνου τήρησης αυτών. Ειδικότερα, η Αρχή επεσήμανε ότι απαιτείται προσδιορισμός του είδους των προσωπικών δεδομένων που θα περιλαμβάνονται στις επώνυμες αναφορές για περιστατικά σχολικού εκφοβισμού, καθώς και πρόβλεψη εάν και ποιοι θα έχουν πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση, της οποίας η έκδοση προβλέπεται με την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 10 περ. β', η οποία πρέπει να αναδιατυπωθεί ώστε να είναι σαφές ότι όλα τα παραπάνω στοιχεία και ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στην εξουσιοδότηση, ενώ σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διασφαλισθεί ότι τα εν λόγω στοιχεία λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους δεν θα είναι προσβάσιμα σε τρίτους. Επίσης, θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα ασφάλειας για τη λειτουργία του συγκεκριμένου ψηφιακού ιστοτόπου (π.χ. πιστοποιητικό εξυπηρετητή, χρήση κρυπτογράφησης κ.λπ.). Ακόμη πρέπει να διευκρινισθεί εάν οι προβλεπόμενες εκθέσεις των ειδικών επιστημόνων, με τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματά τους για το είδος και τον τρόπο αντιμετώπισης των περιστατικών που έλαβαν χώρα στις σχολικές μονάδες της δικαιοδοσίας τους, περιλαμβάνουν και προσωπικά δεδομένα. Σε καταφατική περίπτωση, θα πρέπει να εξεταστεί η ανωνυμοποίησή τους σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, πριν από την περαιτέρω διαβίβασή τους στους λοιπούς προβλεπόμενους στο εν λόγω άρθρο αποδέκτες. Θα πρέπει ακόμη να διευκρινισθεί ότι πρόσβαση στο προβλεπόμενο σύστημα διαλειτουργικότητας με την κεντρική υπηρεσία πιστοποίησης χρηστών του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου δεν θα έχει οποιοσδήποτε χρήστης, αλλά μόνο ο υποβάλλων την αναφορά και η αρμόδια Σχολική Μονάδα, η οποία χειρίζεται το συγκεκριμένο περιστατικό. Όπως συνάγεται από την περιγραφή του έργου της προβλεπόμενης άμισθης Επιστημονικής Επιτροπής, τα προσωπικά δεδομένα των αναφορών δεν είναι αναγκαία και απαραίτητα για την εκπλήρωση του έργου της και, συνεπώς, υπό την εκδοχή αυτή, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να έχει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των υποβληθεισών επωνύμων αναφορών, σύμφωνα με την

αρχή της ελαχιστοποίησης του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ. Τέλος, θα πρέπει να προβλεφθεί συγκεκριμένη χρονική περίοδος διατήρησης των αναφορών (Γ/ΕΞΕ/390/14-02-2023).

Κατευθυντήριες γραμμές

Η Αρχή εξέδωσε το έτος 2023 Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα (βλ. σχ. Ενότητα 3.1.10 Πολιτική Επικοινωνία).

33 ΕΛΕΓΧΟΙ

Η Αρχή, κατά το έτος 2023, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, όπως και η πλειονότητα των μελών του ΕΣΠΔ, ανέλαβε από κοινού την εξέταση με συντονισμένο τρόπο του θέματος «Ο ορισμός και η θέση του υπευθύνου προστασίας δεδομένων». Για τον σκοπό αυτό, το ΕΣΠΔ ανέπτυξε ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο σχετικά με τον ορισμό και τη θέση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων, το οποίο η Αρχή υιοθέτησε και απέστειλε σε επιλεγμένους φορείς του δημοσίου.

Η Αρχή επέλεξε να συμμετάσχει στην εν λόγω δράση ασκώντας τις εξουσίες έρευνας που διαθέτει δυνάμει του άρθρου 58 ΓΚΠΔ, προκειμένου να ελέγξει τον ορισμό και τη θέση του ΥΠΔ στον δημόσιο τομέα ενόψει της εκ του νόμου υφιστάμενης υποχρέωσης για ορισμό ΥΠΔ (άρθρα 37-39 ΓΚΠΔ και άρθρα 6-8 του ν. 4624/2019). Η Αρχή συνέστησε ομάδα δράσης για τον εν λόγω έλεγχο και εντός του 2023 προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες, όπως στην αποστολή των ερωτηματολογίων σε όλους τους επιλεγμένους δημόσιους φορείς (συνολικά 31 φορείς) με στόχο τόσο την καταγραφή των στατιστικών αποτελεσμάτων, όσο και την ανάλυση των απαντήσεων καθώς και την εξαγωγή κάποιων αρχικών συμπερασμάτων, τα οποία θα αποτελέσουν μέρος της συνολικής έκθεσης, που θα υιοθετηθεί από το ΕΣΠΔ κατά την ολοκλήρωση της συντονισμένης ευρωπαϊκής δράσης. Θα ακολουθήσει η αξιολόγηση των απαντήσεων και η περαιτέρω εμβάθυνση της έρευνας σε συγκεκριμένους φορείς – υπευθύνους επεξεργασίας. Η έρευνα συνεχίζεται και κατά το έτος 2024, οπότε και αναμένεται η έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

34 ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

Εντός του 2023 υποβλήθηκαν στην Αρχή 177 γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων με βάση το άρθρο 33 του ΓΚΠΔ. Σε διάφορες περιπτώσεις εξ αυτών η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες επί του περιστατικού, ιδίως αναφορικά με τα μέτρα ασφάλειας που ήταν σε εφαρμογή πριν από την επέλευση του περιστατικού, τις ενέργειες που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος επεξεργασίας από τη στιγμή που έλαβε γνώση αυτού, καθώς επίσης και σε ορισμένες περιπτώσεις για αιτιολόγηση της καθυστέρησης υποβολής της γνωστοποίησης πέραν των 72 ωρών.

Σε κάποιες περιπτώσεις περιστατικών παραβίασης δεδομένων, η Αρχή έκανε έγγραφες συστάσεις, όπως, μεταξύ άλλων, τις εξής:

- Όταν λαμβάνει χώρα επίθεση ασφαλείας μέσω κακόβουλου λογισμικού τύπου ransomware, θα πρέπει ο φορέας να έχει λάβει μέτρα ώστε να είναι σε θέση

να επαναφέρει τα δεδομένα στην αρχική τους μορφή μέσω των κατάλληλων αντιγράφων ασφαλείας, καθώς επίσης και να πραγματοποιούνται οι κατάλληλες ενέργειες ώστε, αφενός, να εντοπιστεί η αιτία εκ της οποίας επλήγησαν τα συστήματα από αυτό και, αφετέρου, να λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να αποτραπεί αντίστοιχη επιτυχής εγκατάσταση κακόβουλου λογισμικού στο μέλλον (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3046/30-11-2023, Γ/ΕΞΕ/3050/30-11-2023 και Γ/ΕΞΕ/3053/30-11-2023 έγγραφα της Αρχής).

- Αποτελεσματικά μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνονται για την αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης σε διακομιστή της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, όπως χρήση αυστηρών πολιτικών κωδικών πρόσβασης, ενημέρωση και εκπαίδευση των χρηστών και τακτική αναβάθμιση των συστημάτων με τις τελευταίες ενημερώσεις (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3047/30-11-2023 έγγραφο της Αρχής).
- Αναφορικά με υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα προστασίας και από εσωτερικές απειλές, όπως ενδεχομένως η εφαρμογή πολιτικών Data Loss Prevention (DLP) και του πλαισίου Identity and Access Management (IAM) (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/3047/30-11-2023 έγγραφο της Αρχής).
- Ειδικά μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να εφαρμόζονται για περιπτώσεις επεξεργασίας που άπτονται προσωπικών δεδομένων ειδικών τα οποία τηρούνται σε φορητές συσκευές και οι οποίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο για τα φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, εφόσον φορητές συσκευές χρησιμοποιούνται από εκτελούντα την επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να περιλαμβάνει στις συμβάσεις με τους εκτελούντες την επεξεργασία ειδικές απαιτήσεις ως προς τα μέτρα ασφάλειας τα οποία θα πρέπει να ακολουθούνται αναφορικά με την τήρηση αρχείων με προσωπικά δεδομένα σε φορητό υπολογιστή, εφόσον σε περίπτωση κλοπής αυτού ανακύπτουν κίνδυνοι για τα θιγόμενα πρόσωπα (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/690/17-03-2023 έγγραφο).
- Εφόσον το περιστατικό γνωστοποιείται στα θιγόμενα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 34 του ΓΚΠΔ, η εν λόγω ενημέρωση δεν πρέπει να είναι γενικής μορφής αλλά να περιλαμβάνει τις ενδεχόμενες συνέπειες, τα ληφθέντα ή τα προτεινόμενα προς λήψη μέτρα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την αντιμετώπιση της παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, όπου ενδείκνυται, τα μέτρα για την άμβλυνση ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών της (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/687/17-03-2023 έγγραφο).

Επίσης, εντός του 2023, υποβλήθηκε και 1 γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης δεδομένων από την Ελληνική Αστυνομία, στην οποία έγινε επίκληση της διάταξης του άρθρου 63 του ν. 4624/2019. Το εν λόγω περιστατικό ωστόσο ήταν χαμηλής σπουδαιότητας και αφορούσε κλοπή εγγράφων από εταιρεία ταχυμεταφορών με την οποία έχει συμβληθεί η Ελληνική Αστυνομία, ενώ η ορθή εφαρμοστέα διάταξη για το εν λόγω περιστατικό είναι το άρθρο 33 του ΓΚΠΔ.

Τέλος, εντός του 2023, υποβλήθηκαν 31 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με βάση τον ν. 3471/2006. Η πλειοψηφία των περιστατικών αφορούν κατά κανόνα μεμονωμένα λάθη κατά την αποστολή μηνυμάτων ή εντύπων σε συνδρομητές, τα οποία οι πάροχοι αντιμετωπίζουν αμέσως.

35 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Η υποχρέωση για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) προβλέπεται στο άρθρο 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ. Συγκатаλέγεται μεταξύ των εργαλείων εκπλήρωσης της κατ' άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ αρχής της λογοδοσίας καθώς επιτρέπει στους υπευθύνους επεξεργασίας να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ όποτε σχεδιάζεται ή υλοποιείται επεξεργασία δεδομένων με υψηλό κίνδυνο αλλά και να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζουν και εν γένει λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης αυτής.

Ειδικότερα, η ΕΑΠΔ διενεργείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας όταν οι πράξεις επεξεργασίας ενδέχεται να επιφέρουν υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων ιδίως με τη χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Ενδεικτικά είδη πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο παρατίθενται στο άρθρο 35 παρ. 3 του ΓΚΠΔ (βλ. αιτ. σκ. 91 του ΓΚΠΔ). Συναφώς, κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να αξιολογεί, σε διαρκή βάση, το επίπεδο του κινδύνου των πράξεων επεξεργασίας προκειμένου να εξακριβώνει αυτές που ενέχουν υψηλό κίνδυνο ώστε να προβεί σε διενέργεια ΕΑΠΔ και να προσδιορίσει τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη μείωση του κινδύνου σε αποδεκτό επίπεδο προς απόδειξη της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ.

Η Αρχή εξέδωσε κατάλογο (ΦΕΚ Β' 1622/10.05.2019) με τις πράξεις επεξεργασίας για τις οποίες απαιτείται διενέργεια ΕΑΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ, ο οποίος συμπληρώνει και εξειδικεύει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές WP 248 αναθ. 01 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων.

Η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή προβλέπεται στο άρθρο 36 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, εάν η ΕΑΠΔ υποδεικνύει ότι οι πράξεις επεξεργασίας συνεπάγονται υψηλό κίνδυνο, τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν μπορεί να μετριάσει επαρκώς με τα κατάλληλα μέτρα (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ). Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποβάλλει αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης με την Αρχή εφόσον έχει ελέγξει ότι ικανοποιούνται τα απαραίτητα τυπικά κριτήρια πληρότητας της μελέτης ΕΑΠΔ που σχετίζεται με το αίτημα διαβούλευσης, βάσει του σχετικού πλαισίου. Το αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, αναλυτική περιγραφή των υπολειπόμενων υψηλών κινδύνων και των δυνατών επιπτώσεών τους καθώς και αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων για τους οποίους:

- δεν είναι δυνατή η πρόβλεψη μέτρων για τη μείωση των υψηλών κινδύνων σε αποδεκτό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τη διαθέσιμη τεχνολογία και το κόστος

εφαρμογής τους (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ) και

- είναι αναγκαία η πραγματοποίηση της επεξεργασίας παρά τους υπολειπόμενους υψηλούς κινδύνους. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 παρ. 3 του ΓΚΠΔ και να επισυνάπτεται σε αυτό η ΕΑΠΔ.

Η Αρχή με την απόφασή της 30/2023 απηύθυνε επίκληση στον ΟΑΣΑ για τις παραβιάσεις των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 1 και του άρθρου 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ αναφορικά με σημεία ασαφή ή και ελλείψεις στην επικαιροποιημένη ΕΑΠΔ. Ακόμα έδωσε εντολή συμμόρφωσης στον ΟΑΣΑ για την αναθεώρηση της ΕΑΠΔ και τη συνακόλουθη υλοποίηση των αναγκαιών πρόσθετων μέτρων που θα προκύψουν εκ του αποτελέσματος της αναθεώρησης αυτής για την αντιμετώπιση των διαφόρων κινδύνων. Ειδικότερα, στη συγκεκριμένη υπόθεση, αν και πράγματι λαμβάνονται μέτρα αντιμετώπισης για διάφορους κινδύνους, τα οποία είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, υπάρχουν ακόμα περιθώρια λήψης πρόσθετων μέτρων, λόγω της μη σαφούς τεκμηρίωσης του τρόπου υπολογισμού του εκάστοτε κινδύνου, ιδίως ως προς την αντιμετώπιση του κινδύνου της μη εξουσιοδοτημένης αντιστοίχισης των μετακινήσεων ενός επιβάτη με τον ΑΜΚΑ αυτού. Ακόμα, δεν φαίνεται να έχει γίνει, εντός της ΕΑΠΔ, ορθή εκτίμηση της νομικής βάσης για τους διάφορους σκοπούς επεξεργασίας, ενώ η ΕΑΠΔ δεν εξετάζει ζητήματα που άπτονται της διαφάνειας της επεξεργασίας αλλά και των λοιπών δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων. Γενικότερα, η ΕΑΠΔ εστιάζει κυρίως σε ζητήματα ασφάλειας της επεξεργασίας και όχι τόσο σε λοιπούς κινδύνους προστασίας δεδομένων όπως σε σχέση με τις συμβάσεις με εκτελούντες την επεξεργασία και το ζήτημα του χρόνου τήρησης των δεδομένων.

36. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΕ

Υπό το καθεστώς του ΓΚΠΔ, οι μόνες περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η έκδοση άδειας διαβίβασης από την εποπτική αρχή είναι οι ακόλουθες, σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 3:

1. Ad hoc συμβατικές ρήτρες μεταξύ εισαγωγέα και εξαγωγέα των δεδομένων.
2. Διοικητικές ρυθμίσεις μεταξύ δημοσίων αρχών ή φορέων, οι οποίες περιλαμβάνουν εκτελεστά και ουσιαστικά δικαιώματα των υποκειμένων (π.χ. Memorandum of Understanding - MOUs μεταξύ δημοσίων αρχών με αντίστοιχες αρμοδιότητες). Η άδεια της εποπτικής αρχής είναι απαραίτητη, διότι οι διοικητικές ρυθμίσεις αυτού του τύπου είναι νομικά μη δεσμευτικές.

Κατά το 2023, η Αρχή δεν χορήγησε καμία άδεια διαβίβασης δεδομένων εκτός ΕΟΧ. Ωστόσο, η Αρχή συμμετείχε στις εργασίες του ΕΣΠΔ και των υποομάδων του, μεταξύ των οποίων είναι και αυτή που ασχολείται με τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων.

37. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Αρχή προχώρησε, εντός του 2023, στην περαιτέρω εξέταση του εθνικού σχήματος πιστοποίησης και των συναφών κριτηρίων αυτού τα οποία έχουν υποβληθεί στην Αρχή δυνάμει του άρθρου 42 παρ. 5 του ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.2, αλλά και Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2022, ενότητα 3.8.2).

Ειδικότερα, νέα έκδοση των ως άνω κριτηρίων πιστοποίησης υποβλήθηκε στην Αρχή τον Μάρτιο του 2023, επί των οποίων η Αρχή απέστειλε στον ιδιοκτήτη του εν λόγω σχήματος το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/1472/09-06-2023 έγγραφο με σύνολο παρατηρήσεων και συστάσεων. Κάποιες σημαντικές γενικές παρατηρήσεις που επισημαίνονται στο εν λόγω κείμενο –οι οποίες εξειδικεύονται σε αναλυτικότερες παρατηρήσεις ανά κριτήριο πιστοποίησης– είναι οι εξής:

1. Το πεδίο εφαρμογής του σχήματος πιστοποίησης φαίνεται να είναι εξαιρετικά ευρύ – αφού όποια επεξεργασία δεν αναφέρεται ρητώς στις εξαιρέσεις του πεδίου εφαρμογής θα πρέπει να θεωρείται ότι εμπίπτει σε αυτό. Τούτο όμως έχει ως συνέπεια να υπάρχει πλήθος επεξεργασιών δεδομένων με ιδιαίτερους κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και για τις οποίες δεν υπάρχουν ειδικά κριτήρια.
2. Πολλές μέθοδοι επαλήθευσης των κριτηρίων έχουν εξαιρετικά γενικό χαρακτήρα, με αποτέλεσμα να μη καθίσταται δυνατή η ελεγκσιμότητα και επαληθευσιμότητα των κριτηρίων.
3. Ενώ φαίνεται ότι ο αιτών μπορεί να είναι είτε υπεύθυνος επεξεργασίας είτε εκτελών την επεξεργασία, δεν επεξηγείται ποια κριτήρια εφαρμόζονται μόνο στην πρώτη περίπτωση και ποια μόνο στη δεύτερη περίπτωση – όπως επίσης και ποια κριτήρια εφαρμόζονται και για τις δύο περιπτώσεις.

Κατόπιν του ανωτέρω εγγράφου της Αρχής, ο ιδιοκτήτης του σχήματος υπέβαλε νεότερη έκδοση των κριτηρίων πιστοποίησης τον Νοέμβριο του 2023 (και η οποία συμπληρώθηκε ακολούθως στις αρχές του 2024). Αναμένεται η εξέταση των κριτηρίων να ολοκληρωθεί εντός του 2024.

Περαιτέρω, σε συνέχεια Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών υποβληθέντος στην Αρχή δυνάμει του άρθρου 40 παρ. 5 του ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.1 και Ετήσια Έκθεση της Αρχής 2022, ενότητα 3.8.1), η Αρχή –έχοντας ήδη επισημάνει τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου ο υποβληθείς κώδικας να γίνει αποδεκτός και να αξιολογηθεί το περιεχόμενό του– συνέχισε την περαιτέρω επικοινωνία με την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών. Συγκεκριμένα, απέστειλε απαντητικό έγγραφο (Γ/ΕΞ/1419/06-06-2023) στην Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών, με το οποίο προέβη σε παρατηρήσεις επί του υποβληθέντος σχεδίου και επεσήμανε ειδικότερα ζητήματα που εγείρονται από αυτό, με αναφορές σε συγκεκριμένη νομολογία αποφάσεων της Αρχής αλλά και συνεκτίμηση των Κατευθυντήριων Γραμμών του ΕΣΠΔ.

38 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΜΟΛΟΓΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ, ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει τη συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών στις υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα (άρθρο 4 παρ. 23 ΓΚΠΔ), μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 60 έως 62 (συνεργασία στο πλαίσιο του «one-stop-shop», βλ. άρθρα 55, 56 ΓΚΠΔ, αμοιβαία συνδρομή, κοινές επιχειρήσεις). Η συνεργασία σε αυτές τις

υποθέσεις διεξάγεται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, ενώ το ΕΣΠΔ δεν εμπλέκεται παρά μόνο σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών (άρθρο 65 ΓΚΠΔ) ή επείγοντος (άρθρο 66 ΓΚΠΔ). Ο βασικός στόχος του μηχανισμού συνεκτικότητας, ο οποίος προβλέπεται στα άρθρα 63 έως 67 του ΓΚΠΔ, είναι να εξασφαλιστεί η συνεκτική και ενιαία εφαρμογή του ΓΚΠΔ στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει την υποχρεωτική συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών και ορίζει ότι πριν από τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων από τις εθνικές εποπτικές αρχές (άρθρο 64 παρ. 1), καθώς και σε περίπτωση ζητήματος γενικής εφαρμογής ή ζητήματος που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο 64 παρ. 2), απαιτείται η διατύπωση γνώμης από το ΕΣΠΔ. Η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ εξασφαλίζεται, επίσης, και μέσω της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 70 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ). Το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI) χρησιμεύει ως πλατφόρμα ΤΠ για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και του ΕΣΠΔ σχετικά με διασυννοριακά ζητήματα.

Το 2023, η Αρχή ήταν αποδέκτης, συνολικά, 1.782 γνωστοποιήσεων-αιτημάτων στο πλαίσιο της συνεργασίας των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων των κρατών μελών, ενώ η ίδια εισήγαγε στο σύστημα 7 αιτήματα συνεργασίας. Επίσης, στο σύστημα εισήχθησαν και 39 υποθέσεις εφαρμογής του μηχανισμού συνεκτικότητας για την έκδοση γνώμης του ΕΣΠΔ βάσει του άρθρου 64 του ΓΚΠΔ (βλ. στο Κεφάλαιο 2 αντίστοιχη στατιστική ανάλυση).

39 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας για την προετοιμασία του σχεδίου νόμου αναφορικά με την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των προβλέψεων του Digital Service Act

Κατά το 2023 η Αρχή συμμετείχε στην ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την προετοιμασία σχεδίου νόμου για την εφαρμογή της Πράξης για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Οκτωβρίου 2022 - Digital Services Act) (βλ. τη με αριθ. πρωτ. 20296ΕΞ2023/24.04.2023 απόφαση του ως άνω Υπουργείου), ενώ πραγματοποιήθηκαν και σχετικές εσωτερικές συναντήσεις στην Αρχή (βλ. και παρακάτω για περαιτέρω ανάλυση υπό ενότητα 3.10).

Επιπλέον, η Αρχή απέστειλε παρατηρήσεις προς τη Βουλή επί της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πρόσθετων διαδικαστικών κανόνων σχετικά με την επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 [COM(2023) 348], στο πλαίσιο ελέγχου ως προς τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας καθώς και αναφορικά με επί της ουσίας παρατηρήσεις κατά λόγο αρμοδιότητας της Αρχής (Γ/ΕΞΕ/2231/04-09-2023).

Αυτεπάγγελτη δράση 15/2020 που αφορά τα συστήματα «Κένταυρος» και «Υπερίων» των δομών υποδοχής και φιλοξενίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Η Αρχή, αφού έλαβε γνώση σχετικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή των Προγραμμάτων «Κένταυρος» και «Υπερίων» από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου σε εγκαταστάσεις των Κέντρων Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών και Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών, προχώρησε σε ενδελεχή έλεγχο του ολοκληρωμένου ψηφιακού συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικής και φυσικής ασφάλειας «Κένταυρος» και του ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου εισόδου-εξόδου με αναγνώστη σε συνδυασμό με αποτύπωμα (δηλαδή με επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων) «Υπερίων» στις εγκαταστάσεις των προαναφερόμενων δομών των φιλοξενούμενων καθώς και εργαζομένων και πιστοποιημένων μελών μη κυβερνητικών οργανώσεων. Η εν λόγω δράση είχε αρχίσει στο τέλος του 2021 και αναμένεται να ολοκληρωθεί με την έκδοση της σχετικής απόφασης το επόμενο έτος.

Περαιτέρω, η Αρχή συμμετείχε στο πρόγραμμα αποσπάσεων στο πλαίσιο ανταλλαγών εργαζομένων μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων (Secondment Programme) –που συνδιοργανώνεται από το ΕΣΠΔ και τον ΕΕΠΔ– με την απόσπαση ελέγκτριας-νομικού της Αρχής στην ομόλογη Αρχή της Κροατίας για διάστημα ενός μηνός.

Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας «Πανόπτης» 2023

Η Αρχή συμμετείχε στην ετήσια Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας «Πανόπτης» που διοργανώνεται από τη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και στην οποία συμμετέχουν, ως ασκούμενοι, ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς, οι οποίοι μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση περιστατικών κυβερνοεπιθέσεων σε κρίσιμους εθνικούς πόρους και υποδομές. Στους στόχους της Άσκησης περιλαμβάνονται η διερεύνηση και η αντιμετώπιση εικονικών περιστατικών ασφάλειας, η εξοικείωση με σύγχρονες τεχνικές και μεθοδολογίες πληροφοριακών απειλών καθώς και η αλληλεπίδραση και ανατροφοδότηση μεταξύ μελών υποστήριξης εθνικών κρίσιμων υποδομών έναντι πληροφοριακών κινδύνων ασφάλειας. Τα σενάρια της άσκησης περιελάμβαναν την προσβολή με κακόβουλο λογισμικό σε εξυπηρετητές Windows, Linux και σε επιμέρους αρχεία, την ανάλυση επικοινωνιών δικτύου και παραμετροποίησης δικτυακού εξοπλισμού, την εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών εργαλείων συλλογής και ανάλυσης πειστηρίων, καθώς και την τελική τεχνική αποτίμηση των περιστατικών υπό μορφή αναφορών.

Συμμετοχή ομάδας της ελληνικής Αρχής στην 3^η συντονισμένη δράση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων για το δικαίωμα πρόσβασης, η οποία θα λάβει χώρα εντός του 2024.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ), ήδη από το φθινόπωρο του 2023, ξεκίνησε τη συντονισμένη δράση του για το έτος 2024. Η εν λόγω δράση, η οποία έχει αυτή τη φορά ως αντικείμενο το δικαίωμα πρόσβασης, αποτελεί την τρίτη πρωτοβουλία του ΕΣΠΔ στο πλαίσιο του συντονισμένου πλαισίου δράσης [Coordinated

Enforcement Framework (CEF)] που αποσκοπεί στην εναρμόνιση της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ και της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών. Η ελληνική Αρχή συμμετέχει στην εν λόγω δράση με ομάδα τεσσάρων ελεγκτών.

310 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κατά το 2023 η Αρχή συμμετείχε στην ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την προετοιμασία σχεδίου νόμου με σκοπό την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις προβλέψεις της Πράξης για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Οκτωβρίου 2022 - Digital Services Act) (βλ. και ανωτέρω υπό 3.9 ενότητα). Το ανωτέρω σχέδιο νόμου περιελάμβανε διατάξεις με μέτρα εσωτερικού δικαίου για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω Πράξης, βασικός στόχος της οποίας είναι η προαγωγή της υπεύθυνης και επιμελούς συμπεριφοράς των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και ιδίως των επιγραμμικών πλατφορμών, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι επιγραμμικές αγορές (online marketplaces, app stores), προκειμένου να διασφαλιστεί ένα ασφαλές επιγραμμικό περιβάλλον εντός του οποίου οι πολίτες της ΕΕ θα μπορούν να ασκούν ελεύθερα τα θεμελιώδη δικαιώματά τους.

Οι διατάξεις του επίμαχου σχεδίου νόμου που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής είναι αυτές των άρθρων περί του ορισμού των αρμοδίων αρχών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η Αρχή, περί της δυνατότητας συμμετοχής της Αρχής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ψηφιακών Υπηρεσιών, περί της συνεργασίας μεταξύ του Συντονιστή και των αρμόδιων αρχών για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, περί των Εξουσιών του Συντονιστή Ψηφιακών Υπηρεσιών και των αρμόδιων αρχών. Επιπλέον, την Αρχή αφορούσαν οι προβλέψεις του σχεδίου νόμου σχετικά με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες, τα σχέδια διατάξεων σχετικά με τις κυρώσεις, το δικαίωμα Δικαστικής Προσφυγής, και τις Εκθέσεις δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και το σχέδιο εξουσιοδοτικής διάταξης για την έκδοση Κοινής Πράξης του Συντονιστή Ψηφιακών Υπηρεσιών και των αρμοδίων αρχών, όπως επίσης και το σχέδιο διάταξης για τη διαδικασία είσπραξης προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών που επιβάλλει η Αρχή.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023 παρέμεινε επίσης εκκρεμής η διοικητική διαδικασία εγκρίσεως από τις αρμόδιες αρχές του σχεδίου προεδρικού διατάγματος με αντικείμενο τον Οργανισμό της Αρχής (βλ. συναφώς και Κεφάλαιο 3.9 της Ετήσιας Έκθεσης της Αρχής για το 2022).

311 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η προώθηση της ευαισθητοποίησης, αφενός, των υποκειμένων των δεδομένων για την κατανόηση των κινδύνων, των κανόνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, αφετέρου, των υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους, αποτελεί βασικό άξονα της αποστολής της Αρχής, ο οποίος άλλωστε προβλέπεται ρητά

στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων.

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται συνοπτικά οι επικοινωνιακές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2023: διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας με αφορμή τον εορτασμό της Ημέρας Προστασίας Δεδομένων 2023, συνδιοργάνωση συνεδρίου των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων Αρχών, συμβολή στην υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων, ερευνητικών και λοιπών χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων, συμμετοχή εκπροσώπων της Αρχής με ομιλίες-παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια/ημερίδες και εκπαιδευτικά σεμινάρια, έκδοση νέων τευχών του ηλεκτρονικού ενημερωτικού δελτίου (e-Newsletter), έκδοση δελτίων Τύπου και ανακοινώσεων, παροχή απαντήσεων σε δημοσιογραφικά ερωτήματα, παραχώρηση συνεντεύξεων και δημοσίευση άρθρων σε Μέσα Ενημέρωσης.

Ημέρα Προστασίας Δεδομένων, 28 Ιανουαρίου 2023

Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καθιερώσει την 28^η Ιανουαρίου κάθε έτους ως Ημέρα Προστασίας Δεδομένων.¹ Ο εορτασμός της ημέρας αυτής αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών σε θέματα προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, επιδιώκεται να κατανοήσουν οι πολίτες τι είδους δεδομένα τους συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, για ποιους σκοπούς, ποια είναι τα δικαιώματά τους ως υποκείμενα των δεδομένων, ποιος ο τρόπος άσκησής τους, αλλά και περαιτέρω να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους που συνδέονται με τυχόν παράνομη και αθέμιτη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Με αφορμή τον εορτασμό της 17^{ης} Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, η Αρχή διοργάνωσε, στις 30 Ιανουαρίου 2023, στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, ενημερωτική ημερίδα με θέμα «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις».²

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος της Αρχής, επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, ο οποίος συντόνισε και το α' μέρος της ημερίδας.

Το α' μέρος ξεκίνησε με παρουσίαση του Δρα Κωνσταντίνου Λιμνιώτη, ελεγκτή-πληροφορικού της Αρχής, με τίτλο «Πιστοποίηση επεξεργασιών προσωπικών δεδομένων – επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης». Στη συνέχεια τον λόγο πήρε η Δρ Μαρία Αλικάκου, ελέγκτρια-νομικός της Αρχής, με ομιλία με τίτλο «Συμφωνία ΕΕ – ΗΠΑ για διατλαντικές ροές δεδομένων: αληθινή προστασία δεδομένων ή απλή πολιτική συμφωνία;». Ακολούθησε η Φαίη Καρβέλα, ελέγκτρια-νομικός της Αρχής, με την παρουσίαση «Η πιστοποίηση ως εργαλείο διεθνών διαβιβάσεων».

Το β' μέρος συντόνισε ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, Αρεοπαγίτης ε.τ., Γεώργιος Μπατζαλέξης. Η Δρ Ευφροσύνη Σιουγλέ, ελέγκτρια-πληροφορικός της Αρχής, παρουσίασε το θέμα «Υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και ζητήματα προστασίας

1 Βλ. <https://www.coe.int/en/web/data-protection/data-protection-day>

2 Το πρόγραμμα της ημερίδας είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ekdiloseis/eyropaiki-imeria-prostasias-prosopikon-dedomenon-2812023>.

δεδομένων». Στη συνέχεια πήραν τον λόγο οι Χρήστος Καλλονιάτης, καθηγητής Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, μέλος της Αρχής, και Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιά, μέλος της Αρχής, με παρουσίαση με θέμα «Γενικός Κανονισμός και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων: Από την Τυπική Συμμόρφωση στην Ουσιαστική Εφαρμογή». Τέλος, η Γεωργία Παναγοπούλου, ελέγκτρια-πληροφορικός της Αρχής, ανέπτυξε εισήγηση με τίτλο «Διαδίκτυο της συμπεριφοράς και ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων».

Κατά την ολοκλήρωση κάθε ενότητας της ημερίδας οι ομιλητές έδωσαν χρήσιμες απαντήσεις σε σειρά ερωτήσεων που τέθηκαν από τους συμμετέχοντες.

Η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά μέσω διαδικτύου και της υπηρεσίας ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού Δικτύου Υποδομών, Τεχνολογίας και Έρευνας.³

Κοινό Συνέδριο των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών

Το πρώτο κοινό επιστημονικό συνέδριο των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών με θέμα «Συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές: Η συμβολή τους σε ένα ευρωπαϊκό δημοκρατικό κράτος δικαίου» πραγματοποιήθηκε την 1^η και 2 Νοεμβρίου 2023, στο Αμφιθέατρο Cotsen Hall της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών.

Το συνέδριο συνδιοργάνωσαν η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, ο Συνήγορος του Πολίτη και η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Στόχος του Συνεδρίου ήταν η διερεύνηση της συμβολής των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών στην εμπέδωση της αρχής της νομιμότητας.⁴

Την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου κήρυξε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Χαιρετισμό απηύθυνε εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων Κωνσταντίνου Τασούλα ο Αντιπρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Γεωργαντάς. Στη συνέχεια, προβλήθηκαν μαγνητοσκοπημένοι χαιρετισμοί από την Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Αξίες και τη Διαφάνεια Věra Jourová και τον Επίτροπο Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Didier Reynders.

Στο 2^ο Στρογγυλό Τραπέζι του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε συζήτηση μεταξύ των επικεφαλής των Ανεξάρτητων Αρχών Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, Προέδρου ΕΣΡ, Αθανασίου Παπαϊωάννου, Προέδρου ΑΣΕΠ, Κωνσταντίνου Μενουδάκου Προέδρου ΑΠΔ, Ανδρέα Ποττάκη, Συνηγόρου του Πολίτη και Χρήστου Ράμμου, Προέδρου ΑΔΑΕ.⁵

Το συνέδριο μεταδόθηκε ζωντανά μέσω της υπηρεσίας ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού

³ Το βίντεο της εκδήλωσης είναι διαθέσιμο στο https://diavlos.grnet.gr/room/611?eventid=13595&vod=11721_event.

⁴ Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι διαθέσιμο στο https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ta_nea/oloklirothikan-me-epityhia-oi-ergasies-toy-koinoy-synedrioy-ton-syntagmatika.

⁵ Το πρόγραμμα του Συνεδρίου είναι διαθέσιμο στο https://www.asep.gr/Synedrio.Syntagm.Arxon/index.php?option=com_sppagebuilder&view=page&id=11&Itemid=216&lang=el.

Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας.⁶

Βράβευση της Αρχής από την 45^η Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly Awards 2023)

Για πρώτη φορά απονεμήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων το βραβείο κατηγορίας People's Choice Award της 45^{ης} Παγκόσμιας Συνέλευσης Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly) που πραγματοποιήθηκε στις Βερμούδες 15 - 20 Οκτωβρίου 2023. Το βραβείο απονεμήθηκε για την εργαλειοθήκη συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ (Online Toolkit) που ανέπτυξε η Αρχή στο πλαίσιο του έργου byDesign, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος της εργαλειοθήκης είναι η διευκόλυνση της συμμόρφωσης των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων.⁷

Συμβολή της Αρχής στην υλοποίηση ερευνητικών και λοιπών έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ευαισθητοποίηση κοινού, υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η Αρχή συνέχισε και το 2023 την υλοποίηση του έργου με τίτλο «Ενήμεροι εξ ορισμού: προωθώντας την ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων (παιδιά και επαγγελματίες προστασίας δεδομένων) – byDefault»,⁸ το οποίο ξεκίνησε την 1^η Σεπτεμβρίου 2022. Η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δύο ήταν οι βασικοί στόχοι του έργου: αφενός, η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων των επαγγελματιών του χώρου της προστασίας δεδομένων. Η πλατφόρμα, που θα λειτουργεί με την καθοδήγηση και υπό την εποπτεία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, αποσκοπεί στην ανταλλαγή εξειδικευμένης γνώσης σε θεματικούς τομείς, ώστε να διευκολύνεται η πρακτική εφαρμογή των αρχών της προστασίας δεδομένων.

Αφετέρου, ο δεύτερος βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος με σκοπό την ευαισθητοποίηση όσων αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων από μικρή ηλικία. Το πρόγραμμα θα απευθύνεται σε μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας παράλληλα αντίστοιχη εκπαίδευση και υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς, ώστε να είναι σε θέση να το χρησιμοποιούν στο πλαίσιο της εργασίας τους. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο 2024.

⁶ Το συνέδριο είναι διαθέσιμο στο https://www.asep.gr/Synedrio.Syntagm.Arxon/index.php?option=com_sp_pagebuilder&view=page&id=9&lang=el&Itemid=137 και στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ζωντανών Διαδικτυακών Μεταδόσεων ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (1^η και 2^η ημέρα).

⁷ Βλ. σχετικά στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/brabeyisi-tis-arhis-apo-tin-45i-pagkosmia-syneleysi-idiotikotitas-global-privacy>.

⁸ Βλ. <https://bydefault-project.eu/>.

Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια

Σε όλη τη διάρκεια του 2023 συνεχίστηκαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) με θέμα «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων: οι υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης», με εισηγητές ειδικούς επιστήμονες του τμήματος ελεγκτών της Αρχής.

Συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια

Κατά τη διάρκεια του 2023, ο Πρόεδρος, τα μέλη και ειδικοί επιστήμονες της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες.

Στις 27-28 Ιανουαρίου ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος συμμετείχε στην επιστημονική διημερίδα του Πανελλήνιου Θεολογικού Συνδέσμου «ΚΑΙΡΟΣ» για το μάθημα των Θρησκευτικών με τίτλο «Ταυτότητα και ετερότητα στο δημόσιο σχολείο. Το μάθημα των Θρησκευτικών σήμερα» που έλαβε χώρα στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων.⁹

Στις 29 Μαρτίου η Νομική Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με το επιστημονικό περιοδικό «Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας» διοργάνωσε το 9^ο Συνέδριο για το Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας με θέμα «Ο μίτος της Ψηφιακής Ευρώπης». Στο συνέδριο απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Αρχής.

Στις 27 Απριλίου ο ίδιος απηύθυνε χαιρετισμό στο διαδικτυακό συνέδριο του South EU Google Data Governance Chair με τίτλο «DGA ν GDPR: Harmony or Antagonism» στο οποίο συμμετείχαν και η αναπλ. καθηγήτρια Αικατερίνη Ηλιάδου, μέλος, και ο Δρ Γιώργος Κόντης, αναπλ. μέλος της Αρχής.

Ακολουθούν οι λοιπές ομιλίες μελών και ειδικών επιστημόνων της Αρχής:

Στις 28 Ιανουαρίου η Αικατερίνη Ηλιάδου, μέλος της Αρχής, συμμετείχε ως κεντρική ομιλήτρια σε ημερίδα εορτασμού της Ημέρας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και στην παρουσίαση του ERASMUS + SECUREHealth στο ΙΑΣΩ.

Στις 30 Ιανουαρίου ο ειδικός επιστήμονας της Αρχής Δρ Κ. Λιμνιώτης συμμετείχε με παρουσίαση με τίτλο «How to protect our personal data - The General Data Protection Regulation (GDPR)» στο διαδικτυακό σεμινάριο με γενικό τίτλο «Cybersecurity, GDPR & my presence online», το οποίο διοργανώθηκε από την Οργάνωση Sistech και απευθυνόταν σε γυναίκες πρόσφυγες, με σκοπό τη στήριξή τους για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Στις 8 Φεβρουαρίου ο καθηγητής Σπύρος Βλαχόπουλος, μέλος της Αρχής, δίδαξε στους σπουδαστές της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών το μάθημα του Δικαίου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Το μάθημα επαναλήφθηκε τις εξής ημερομηνίες: 10/2, 21/2, 22/2, 23/2, 8/3, 9/3, 10/3, 13/3.

Στις 14 Φεβρουαρίου ο καθηγητής Κ. Λαμπρινουδάκης, μέλος της Αρχής, συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο

⁹ Δείτε το πρόγραμμα στο <https://drive.google.com/file/d/10IKW0ASQyh-4Bnu5-0xyF5J89ABML2QT/view>.

Μέγαρο Μουσικής για τον εορτασμό των τριών χρόνων λειτουργίας του gov.gr, στην ενότητα με θέμα «Δικαιοσύνη και gov.gr».

Στις 2 Μαρτίου οι ειδικοί επιστήμονες Δρ Έλενα Μαραγκού, Δρ Κωνσταντίνος Λιμνιώτης και Δρ Γιώργος Ρουσόπουλος συμμετείχαν σε εκπαιδευτική ημερίδα με τίτλο «Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων – Η περίπτωση του Π.Δ. 75/2020». Η ημερίδα, η οποία επαναλήφθηκε στις 13 Μαρτίου, αφορούσε τη χρήση φορητού συστήματος επιτήρησης, καθώς και τη σχετική νομοθεσία που διέπει την εγκατάσταση και λειτουργία τέτοιων συστημάτων και απευθυνόταν στο προσωπικό της Διεύθυνσης Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής.

Στις 6 Μαρτίου, στο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος που υλοποιήθηκε για μαθητές Λυκείου από το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων και το Ινστιτούτο Πληροφορικής - Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΠ-ΙΤΕ), ο ειδικός επιστήμονας της Αρχής Κ. Λιμνιώτης πραγματοποίησε παρουσίαση με τίτλο «Σκέψου πιο... προσωπικά για τα δεδομένα σου».

Στις 13 Μαρτίου, ο καθηγητής Κ. Λαμπρινουδάκης, μέλος της Αρχής, συμμετείχε στο Innovation Talks (podcast) με θέμα την κυβερνοασφάλεια και τα προσωπικά δεδομένα.¹⁰

Την 1^η Απριλίου ο ειδικός επιστήμονας Γ. Ρουσόπουλος συμμετείχε με ομιλία του με τίτλο «The Cookie Monster» σε εκδήλωση στο πλαίσιο του έργου CSI-COP-Citizen Scientists Investigating Cookies and App GDPR compliance.

Στις 8 Απριλίου, ο καθηγητής Κ. Λαμπρινουδάκης, μέλος της Αρχής, συμμετείχε στο 13^ο Πανόραμα Επιχειρηματικότητας & Σταδιοδρομίας, με τίτλο παρουσίασης «Νέες Τεχνολογίες - Μεγάλα Δεδομένα. Ανάγκη για Προγράμματα Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης σε Θέματα Ασφάλειας και Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων».

Στις 4 Μαΐου οι ειδικοί επιστήμονες Ε. Μαραγκού και Γ. Ρουσόπουλος συμμετείχαν σε εκπαιδευτική ημερίδα με τίτλο «Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων – Η περίπτωση του Π.Δ. 75/2020». Η ημερίδα, η οποία επαναλήφθηκε στις 5 Μαΐου, αφορούσε τη χρήση φορητού συστήματος επιτήρησης, καθώς και τη σχετική νομοθεσία που διέπει την εγκατάσταση και λειτουργία τέτοιων συστημάτων και απευθυνόταν στο προσωπικό της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής (ΟΠΚΕ – ΔΡΑΣΗ).

Στις 29 Μαΐου, στο πλαίσιο του έργου byDefault, που υλοποιήθηκε από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πραγματοποιήθηκε σεμινάριο διά ζώσης με στόχο την παρουσίαση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων των επαγγελματιών του χώρου της προστασίας δεδομένων.

¹⁰ Διαθέσιμο στο <https://innovationtalks.gr/podcast/79-konstantinos-lamprinoydakiss-kathigitis-tmimatos-psifiakon-systimaton-panepistimioy-peiraios-syzitame-gia-tin-kyvernoasfaleia-kai-ta-prosopika-dedomena/>.

Κατά την έναρξη του σεμιναρίου, χαιρετισμό απηύθυνε ο πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος. Εισηγητές του σεμιναρίου ήταν οι ειδικοί επιστήμονες της Αρχής Γ. Ρουσόπουλος, Ε. Μαραγκού, Κ. Καρβέλη, Λ. Ρούσσος, Χ. Συμεωνίδου. Από την Αβono την εισήγηση πραγματοποίησε ο Δρ. Γ. Δέλλας. Το σεμινάριο επαναλήφθηκε διαδικτυακά την 1^η Ιουνίου.

Στις 27 Ιουνίου, ο καθηγητής Κ. Λαμπρινουδάκης, μέλος της Αρχής, συμμετείχε σε κλειστή συζήτηση με θέμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Ευρώπης: Τεχνητή Νοημοσύνη, το επόμενο στοιχείο για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας», με παρουσίαση με τίτλο «Regulating Generative AI», που διοργάνωσε το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με την εταιρία Microsoft.

Στις 13 Ιουλίου το Ελληνικό KnowledgeNet Chapter της IAPP διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα «Διαχείριση δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων» (DSR Handling). Συμμετείχε με ομιλία η ειδική επιστήμονας-νομικός της Αρχής Κάλλη Καρβέλη.

Στις 7 Σεπτεμβρίου το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης συμμετείχε ως ομιλητής σε workshop που διοργανώθηκε από τη Lidl Hellas, σε συνεργασία με το Κοινωνικό Ίδρυμα Α Κ Λασκαριδής - A C Laskaridis Charitable Foundation, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με την οργανωτική υποστήριξη της ελληνικής εταιρείας καινοτομίας και τεχνολογίας CrowdPolicy. Το θέμα της ομιλίας του ήταν «GDPR και Προσωπικά Δεδομένα».

Στις 22 Σεπτεμβρίου, το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης συμμετείχε ως ομιλητής στο workshop με τίτλο «City Innovation Talks» και αντικείμενο την ψηφιακή καινοτομία στις πόλεις. Η ομιλία του είχε τίτλο «Έξυπνες Πόλεις - Ασφάλεια και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων».

Στις 4 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση για την ηλεκτρονική πλατφόρμα επαγγελματιών προστασίας δεδομένων στο πλαίσιο του έργου byDefault. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκε η πιλοτική μορφή της πλατφόρμας συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων των επαγγελματιών της προστασίας δεδομένων [Collab.dpa.gr](https://collab.dpa.gr) καθώς και σενάρια χρήσης της.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε η δεύτερη ενημερωτική δράση για εκπαιδευτικούς στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές της προστασίας προσωπικών δεδομένων, καθώς και το επιμορφωτικό πρόγραμμα που πρόκειται να ενταχθεί στα εργαστήρια δεξιοτήτων του ΙΕΠ και το πρόγραμμα επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης για εκπαιδευτικούς που θα πραγματοποιηθεί μέσω του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Πειραιώς.¹¹

Στις 20-21 Οκτωβρίου ο Γρηγόρης Τσόλιας, ΔΝ, μέλος της Αρχής, συμμετείχε ως εισηγητής στο 9^ο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων στη Θεσσαλονίκη, «Ζητήματα απόδειξης στην ποινική διαδικασία», με θέμα «Η επεξεργασία γενετικών δεδομένων (DNA) για την διακρίβωση εγκλημάτων υπό το πρίσμα του ενωσιακού δικαίου (με αφορμή την ΔΕΕ C-205/21)».

11 Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/erqo-bydefault-enimerotikes-draseis>.

Στις 22 Νοεμβρίου το μέλος της Αρχής Αικ. Ηλιάδου συμμετείχε με ομιλία της στο 6^ο Συνέδριο Healthcare Transformation-«Challenges in a constantly shifting environment», στην ενότητα με τίτλο «New Era for Medical Technology».

Την 1^η Δεκεμβρίου το μέλος της Αρχής Χ. Καλλονιάτης συμμετείχε ως ομιλητής στο συνέδριο «AI regulation and applications in Greece: Challenge accepted» που διοργανώθηκε από το Εθνικό Ινστιτούτο Δικαίου Τεχνητής Νοημοσύνης, Προσωπικών Δεδομένων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Rythmisis) και τη Νομική Βιβλιοθήκη. Η παρουσίασή του είχε τίτλο «Η Ικανοποίηση της Ιδιωτικότητας ήδη από τον σχεδιασμό (Privacy by Design) σε περιβάλλοντα Τεχνητής Νοημοσύνης».

Στις 7-8 Δεκεμβρίου ο Γ. Τσόλιας, μέλος της Αρχής, συμμετείχε ως εισηγητής στο 5^ο Φόρουμ Θεσσαλονίκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Κέντρου για τον Ευρωπαϊκό Νομικό Πολιτισμό (ΚΕΝΟΠ), «Η ιδιωτικότητα στην ψηφιακή εποχή», με θέμα «Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τη χρήση συστημάτων επιτήρησης σε δημόσιους χώρους σύμφωνα με το Π.Δ. 75/2020».

Στις 19 Δεκεμβρίου ο ίδιος συμμετείχε στο ΠΜΣ «Ψηφιακός Πολιτισμός. Έξυπνες Πόλεις, IoT & Προηγμένες Τεχνολογίες» του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο εισήγησης «Το απόρρητο των επικοινωνιών».

Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο

Η Αρχή, κατά τη διάρκεια του 2023, εξέδωσε τέσσερα νέα τεύχη του ηλεκτρονικού Ενημερωτικού Δελτίου της (υπ' αριθ. 39 - 42 - διαθέσιμα στο www.dpa.gr ενότητα «Ενημέρωση» υποενότητα «e-Newsletter»), με το οποίο επιδιώκει να παρέχει σύντομη αλλά περιεκτική ενημέρωση για το έργο της, χρήσιμα στατιστικά στοιχεία, τις τρέχουσες εξελίξεις σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, νέα για πρόσφατες ή επικείμενες εκδηλώσεις και, τέλος, βιβλιογραφική επικαιρότητα.

Συνεντεύξεις και δημοσίευση άρθρων σε ΜΜΕ

- Στις 11-1-2023 και στις 18-10-2023 ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος παραχώρησε ραδιοφωνική συνέντευξη στον δημοσιογράφο Άρη Πορτοσάλτε (SKAI RADIO) σχετικά με την εγκατάσταση και χρήση καμερών σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.^{12 13}
- Στις 18-1-2023 ο Πρόεδρος της Αρχής απάντησε σε ερωτήματα της δημοσιογράφου Δήμητρας Τριανταφύλλου (Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ): «GDPR επτά χρόνια μετά: Τα τεχνάσματα των εταιρειών και η άμυνα των πολιτών».¹⁴
- Το άρθρο του μέλους της Αρχής Χ. Ανθόπουλου με τίτλο «Τρία πέμπτα "παρά κάτω" - Η νέα μέθοδος επιλογής των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών»

¹² Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο <https://www.skairadio.gr/portosalte-skai-gr/episode-2023-01-11>.

¹³ Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο <https://www.skairadio.gr/portosalte-skai-gr/episode-2023-10-18>.

¹⁴ Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο <https://www.kathimerini.gr/society/562200904/gdpr-epita-chronia-meta-ta-technasmata-ton-etairaiion-kai-i-amyna-ton-politon/>.

δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα ieidiseis.gr στις 2-10-2023.¹⁵

- Άρθρο του διευθυντή της Αρχής Βασίλη Ζορκάδη, στο πλαίσιο του έργου byDefault, με τίτλο «Ενήμεροι εξ ορισμού: Προάγοντας την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων στην προστασία δεδομένων» δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα epixeiro.gr στις 11-10-2023.¹⁶

Τέλος, η Αρχή ανταποκρίθηκε σε σειρά δημοσιογραφικών ερωτημάτων από τα εξής μέσα ενημέρωσης: EPT, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Balkan Insight, Banking News, Data Journalists, Global Data Review, Handelsblatt, Inside Story, megafono.gr, Netzpolitik, New York Times, News24/7, Reporters United, Solomon κ.ά.

Ενέργειες δημοσιότητας

Η Αρχή το 2023 εξέδωσε 12 δελτία Τύπου και 4 ανακοινώσεις, τα οποία είναι διαθέσιμα στο www.dpa.gr (ενότητα «Ενημέρωση», υποενότητες «Δελτία Τύπου και ανακοινώσεις»).

Τα σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων και την Αρχή θέματα που το 2023 απασχόλησαν περισσότερο κυρίως τα ελληνικά αλλά και, σε κάποιες περιπτώσεις, τα διεθνή ΜΜΕ ήταν, με χρονολογική σειρά, τα εξής:

- Η επιβολή προστίμου στην Intellexa Α.Ε. για μη συνεργασία με την Αρχή. Βλ. δελτίο Τύπου της 16/1 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/epiboli-prostimoy-stin-intellexa-ae-gia-mi-synergasia-me-tin-arhi>
- Η ημερίδα της Αρχής με τίτλο «Επικαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις» για την 17^η Ημέρα Προστασίας Δεδομένων. Βλ. απολογιστικό δελτίο Τύπου της 10/2 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/17-i-imer-prostasias-dedomenon-apologistikiko-deltio-typou-gia-tin-enimerotiki>
- Η ανακοίνωση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Αρχής για τη σύννομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πολιτική επικοινωνία. Βλ. ανακοίνωση της 3/4 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/anakoinosi-kateythyntiries-grammes-tis-arhis-gia-ti-synnomi-epexergasia>
- Η έναρξη διαδικασίας εξέτασης τυχόν παραβίασης της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων φερομένου θύματος αξιόπινων πράξεων. Βλ. δελτίο Τύπου της 20/4 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/enarxi-diadikasias-exetasis-tyhon-parabiasis-tis-nomothesias-gia-tin-prostasia-0>
- Η συντονισμένη δράση του ΕΣΠΔ για τον ρόλο των Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων. Βλ. δελτίο Τύπου της 3/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/syntonismeni-drasi-toy-espd-gia-ton-rolo-ton-ypethynon-prostasias-dedomenon>

¹⁵ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.ieidiseis.gr/opinions/216671/xaralampos-anthopoulos-tria-pempta-para-kati>.

¹⁶ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.epixeiro.gr/article/438951>.

- Ο οδηγός για τις ΜμΕ από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων. Βλ. δελτίο Τύπου της 8/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/odigos-gia-tis-mme-apo-eyropaiko-symboylio-prostasias-dedomenon>
- Το μνημόνιο συνεργασίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Βλ. δελτίο Τύπου της 23/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/mnimonio-synergasias-tis-arhis-prostasias-dedomenon-me-tin-ethniki-arhi>
- Το μήνυμα του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου για τα 5 χρόνια GDPR. Βλ. δελτίο Τύπου της 25/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/minyma-toy-proedroy-tis-arhis-konstantinoy-menoydakoy-gia-ta-5-hronia-gdpr>
- Το μνημόνιο συνεργασίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με τη Νομική Σχολή ΕΚΠΑ. Βλ. δελτίο Τύπου της 7/7 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/mnimonio-synergasias-tis-arhis-prostasias-dedomenon-me-ti-nomiki-sholi-ekpa>
- Οι ενέργειες της Αρχής σε σχέση με δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ελλάδα. Βλ. δελτίο Τύπου της 20/7 στο [https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/energeies-tis-arhis-se-shesi-me-drastiriotites-egkatastasis-kai-hrisis](https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/energeies-tis-arhis-se-shesi-me-drastiriotites-egkatastasis-kai-chrises-kataskopeyktikou-logismikou-stin-ellada)
- Η ανακοίνωση της Αρχής για το έργο byDefault και την έναρξη της πιλοτικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Collab.dpa.gr. Βλ. ανακοίνωση της 25/9 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/ergo-bydefault-enarxi-pilotikis-leitoyrgias-tis-ilektronikis-platformas>
- Οι ενημερωτικές δράσεις του έργου byDefault. Βλ. δελτίο Τύπου της 17/10 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/ergo-bydefault-enimerotikes-driseis>
- Η βράβευση της Αρχής από την 45^η Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly Awards 2023)». Βλ. δελτίο Τύπου της 23/10 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/brabeysi-tis-arhis-apo-tin-45i-pagkosmia-syneleysi-idiotikotitas-qlobal-privacy>
- Το κοινό Συνέδριο των Συνταγματικά Κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών. Βλ. απολογιστικό δελτίο Τύπου της 7/11 στο https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ta_nea/oloklirothikan-me-epityhia-oi-ergasies-toy-koinoy-synedrioy-ton-syntagmatika
- Η ενημερωτική ημερίδα της Αρχής με τίτλο «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων - πρόσφατες εξελίξεις» με αφορμή τη 18^η Ημέρα Προστασίας Δεδομένων. Βλ. δελτίο Τύπου της 19/12 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/18i-imeria-prostasias-dedomenon-enimerotiki-imerida-tis-arhis-epikaira-zitimata>
- Η ανακοίνωση της Αρχής με την οποία διαφεύδεται ισχυρισμός που, σύμφωνα με ρεπορτάζ στα ΜΜΕ, φέρεται να διατυπώθηκε από τον διευθύνοντα σύμβουλο

του ΟΣΕ. Βλ. ανακοίνωση της 19/12 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/anakoinosi>

Δημοσίευση άρθρων

- Στο τεύχος Μαΐου 2023 του Μηνιαίου Ενημερωτικού Δελτίου του ΣΕΒ «Ρυθμιστικό Περιβάλλον και Επιχειρήσεις» φιλοξενήθηκε άρθρο του Προέδρου της Αρχής Κ. Μενουδάκου με τίτλο «5 χρόνια μετά την έναρξη εφαρμογής του, ο GDPR συγκροτεί ένα θεσμικό πλαίσιο που αποτελεί παγκόσμιο πρότυπο και διασφαλίζει την ασφαλή ροή δεδομένων, προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων».¹⁷

- Το μέλος της Αρχής, δικηγόρος, Δρ Γ. Τσόλιας, δημοσίευσε το 2023 τα εξής άρθρα: Σύντομη παρουσίαση και αξιολόγηση των ποινικού ενδιαφέροντος διατάξεων του ν. 5002/2022 για την άρση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, περιοδικό ΔΙΤΕ 2022, σελ. 494 επ.

«Το νομικό πλαίσιο άρσης του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη διακρίβωση εγκλημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5002/2022 και η απολεσθείσα ευκαιρία εκσυγχρονισμού του», περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη 2023, σελ. 242 επ.¹⁸

«Η αποδεικτική αξιοποίηση σε διοικητική διαδικασία υλικού άρσης του απορρήτου ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποκτήθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ενώπιον της Μείζονος Σύνοψης του ΕΔΔΑ» (lawspot.gr).¹⁹

«"Δευτερογενής" χρήση σε πειθαρχική διαδικασία απόρρητων δεδομένων επικοινωνίας που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο ποινικής δίκης, παρατηρήσεις στην απόφαση ΔΕΕ C-162/22", περιοδικό ΔΙΤΕ 2023, 436 επ.

- Η Κυριακή Καρακάση, ειδική επιστήμονας της Αρχής, δημοσίευσε το ακόλουθο άρθρο:

«Ζητήματα εφαρμογής του ΓΚΠΔ στη χρήση μαζικών δεδομένων στον τομέα της ενέργειας», περιοδικό ΔΙΤΕ, τ. 1/2023, σ. 24.

- Ο Κ. Λιμνιώτης, ειδικός επιστήμονας της Αρχής, συμμετείχε στην εκπόνηση του ακόλουθου άρθρου:

G. Achilleos, K. Limniotis and N. Kolokotronis, "Exploring personal data processing in video conferencing apps", Electronics (Special issue: Next Generation Networks and Systems Security), vol. 12, no. 5:1247, 2023.²⁰

17 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο https://www.sev.org.gr/wp-content/uploads/2023/05/May_Regulatory-Affairs-Bulletin.pdf.

18 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο https://www.dpa.gr/sites/default/files/2023-07/Tsolias_legal%20framework%20to%20protect%20electronic%20communications_%CE%9D.5002_22.pdf.

19 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο https://www.lawspot.gr/nomika-nea/i-apodeiktiki-axiopoisi-se-dioikitiki-diadikasia-ylikoy-arsis-toy-aporritoy-ilektronikon?lspt_destination=upgrade

20 Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.mdpi.com/2079-9292/12/5/1247>.

312 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η Ομάδα Εμπειρογνομόνων Υποστήριξης (Support Pool of Experts) του ΕΣΠΔ αποτελεί μια νέα δράση που αναπτύχθηκε για να βοηθήσει τις Αρχές Προστασίας Δεδομένων, μέλη του ΕΣΠΔ, να ενισχύσουν τις δυνατότητές τους για εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Μέσω του SPE οι εποπτικές αρχές λαμβάνουν τεχνική βοήθεια, έχοντας την ευκαιρία να αναπτύξουν κοινά εργαλεία λαμβάνοντας βοήθεια από μια ευρεία ομάδα εμπειρογνομόνων από όλη την ΕΕ, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις σε διάφορα αντικείμενα. Η αμοιβή των εμπειρογνομόνων καλύπτεται από το ΕΣΠΔ.

Η ελληνική Αρχή, μέσω της δράσης SPE και με ανάθεση σε ειδικό εξωτερικό εμπειρογνώμονα, παρέλαβε έργο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Εκπόνηση μελέτης και πρότασης για την οργανωτική δομή και τη λειτουργία του εργαστηρίου ελέγχων της Αρχής, η οποία θα χρησιμοποιηθεί από την Αρχή για την υλοποίηση του στόχου της ενημέρωσης και αναβάθμισης της υπάρχουσας υποδομής, τόσο λόγω της ανάπτυξης του τεχνολογικού περιβάλλοντος όσο και λόγω της εφαρμογής του ΓΚΠΔ.

Το έργο υλοποιήθηκε εντός του πρώτου τριμήνου του 2023 και περιέλαβε πρόταση για διαδικασίες και τεχνικές προς χρήση για διάφορους σκοπούς ελέγχων, εργαλεία λογισμικού και εξοπλισμό για την υλοποίηση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, καθώς και πρόταση για τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του εργαστηρίου. Με βάση την πρόταση αυτή, αξιοποιήθηκαν πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αρχής για την αναβάθμιση του εξοπλισμού του εργαστηρίου.

Τα αποτελέσματα του έργου είναι διαθέσιμα στο σύνολο των εποπτικών αρχών του ΓΚΠΔ.

313 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η καθημερινή απασχόληση του ΥΠΔ της Αρχής αφορούσε κατά κύριο λόγο στον έλεγχο των αιτημάτων των υποκειμένων και των υπευθύνων επεξεργασίας που απευθύνονταν στη σχετική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και η εξυπηρέτηση/κατάλληλη δρομολόγησή τους.

Στην πλειονότητά τους τα αιτήματα, τα οποία ανήλθαν σε 291, αφορούσαν σε παροχή πληροφόρησης και κατευθύνσεων για την υποβολή καταγγελίας, αλλά και ερωτήματα σχετικά με τη νομιμότητα μιας σειράς επεξεργασιών δεδομένων, για τα οποία όμως ο ΥΠΔ ήταν αναρμόδιος. Η πλειονότητα των απαντήσεων και της πληροφόρησης προς τα υποκείμενα και τους υπευθύνους επεξεργασίας σχετίζονταν με την παροχή καθοδήγησης και παραπομπής σε κατάλληλα σημεία παροχής διευκρινίσεων του ιστοτόπου της Αρχής ή και με την ενημέρωση για τις αρμοδιότητες του ΥΠΔ. Στις περιπτώσεις που τα αιτήματα αφορούσαν την άσκηση δικαιωμάτων των υποκειμένων, κυρίως πρόσβασης και αντίρρησης, αυτά απαντήθηκαν και ικανοποιήθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις που αυτό ήταν εφικτό (δικαίωμα πρόσβασης). Ως προς τα αιτήματα αντίρρησης, αυτά ήταν είτε άνευ αντικειμένου (δεν υφίστατο σχετική επεξεργασία) είτε το δικαίωμα αντίρρησης δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί εκ του νόμου. Επίσης, η δραστηριοποίηση του ΥΠΔ περιλάμβανε την άτυπη παροχή της γνώμης του όπου του

ζητούνταν, όπως σχετικά με τις νέες λειτουργίες του ΟΠΣ της Αρχής, καθώς και σε ζητήματα ασφαλείας που αφορούσαν στην υποδομή της Αρχής.

Τέλος, ένα ακόμα σκέλος δραστηριότητας αφορούσε την αναθεώρηση και επικαιροποίηση του αρχείου δραστηριοτήτων της Αρχής, του οποίου μία πτυχή αποτελεί η ενημέρωση προς τα υποκείμενα και τους υπευθύνους επεξεργασίας σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων τους από την Αρχή που είναι δημοσιευμένη στον ιστότοπό της.

Εξάλλου, ο ΥΠΔ συμμετείχε στις εργασίες και συναντήσεις του Δικτύου Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων (DPO Network) του ΕΣΠΔ και, συγκεκριμένα, στις δύο απομακρυσμένες συναντήσεις του δικτύου. Σε αυτές συζητήθηκαν πρακτικά ζητήματα σχετικά με τον μηχανισμό συνεργασίας και συνεκτικότητας και το εργαλείο IMI, το μητρώο του ΕΣΠΔ σχετικά με τις τελικές αποφάσεις του άρ. 60 ΓΚΠΔ, τα μητρώα συνεκτικότητας του άρ. 64 ΓΚΠΔ, καθώς και γενικά θέματα που απασχολούν τους ΥΠΔ και σχετίζονται με παροχή πληροφόρησης στα υποκείμενα όταν δεν συλλέγεται απευθείας από αυτά η πληροφορία, η έννοια του αποδέκτη των δεδομένων στην πράξη, καθώς και τεχνικές προσεγγίσεις στη χρήση ιχνηλατών από τις ιστοσελίδες των Εποπτικών Αρχών.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

41 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) άρχισε τη λειτουργία του την 25^η Μαΐου 2018, διαδεχόμενο την ΟΕ29, σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ συστάθηκε ως ανεξάρτητος ευρωπαϊκός οργανισμός, με κύρια αποστολή την προώθηση της συνεκτικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας 2016/680 για την επιβολή του νόμου στην Ε. Ένωση και την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών. Αποτελείται από τους προέδρους ή εκπροσώπους των εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ε. Ένωσης και τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Μόνο σε θέματα ΓΚΠΔ, ως μέλη του ΕΣΠΔ μπορούν να συμμετέχουν και οι εκπρόσωποι των εποπτικών αρχών των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), Νορβηγίας, Ισλανδίας και Λιχτενστάιν, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου ή δικαίωμα εκλογής σε θέση προέδρου ή αναπληρωτή προέδρου. Επίσης, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες του ΕΣΠΔ και η Ε. Επιτροπή, καθώς, σε θέματα ΓΚΠΔ, και η Εποπτεύουσα τις προαναφερόμενες εποπτικές αρχές των τριών χωρών του ΕΟΧ Αρχή, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Στις αρμοδιότητες και καθήκοντα του ΕΣΠΔ περιλαμβάνονται ιδίως τα ακόλουθα:

- Παροχή γενικής καθοδήγησης για την αποσαφήνιση της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων αρχών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών·
- Παροχή συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με οποιοδήποτε θέμα αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις νέες προτάσεις νομοθεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
- Έκδοση πορισμάτων συνεκτικότητας και δεσμευτικών αποφάσεων στις περιπτώσεις διαφωνίας μεταξύ της επικεφαλής και των ενδιαφερομένων εποπτικών αρχών σε διασυνοριακές υποθέσεις· και
- Προώθηση της συνεργασίας και της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το ΕΣΠΔ εκδίδει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του, η οποία δημοσιεύεται και διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Για την αποτελεσματικότερη οργάνωση των εργασιών του, το ΕΣΠΔ αξιοποιεί υποομάδες ειδικών εμπειρογνομώνων. Κατά το έτος 2023 λειτούργησαν υποομάδες ειδικών στα ακόλουθα αντικείμενα:

1. επιτήρηση συνόρων, μεταφορές επιβατών, αστυνομικός και δικαστικός τομέας (πρώην τρίτος πυλώνας),
2. συμμόρφωση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και υγεία,
3. συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων,
4. επιβολή του νόμου,
5. χρηματοπιστωτικά θέματα,
6. διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτες χώρες,
7. χρήστες πληροφορικών τεχνολογιών,
8. ομοιόμορφη ερμηνεία των βασικών εννοιών,
9. στρατηγική,
10. κοινωνικά μέσα και
11. τεχνολογικά θέματα.

Επίσης, προβλέπονται ad hoc υποομάδες ειδικών για την επεξεργασία επίκαιρων

ζητημάτων.

Σημειώνεται ότι κατά το 2023 συνέχισε τη λειτουργία του και το Δίκτυο Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, το οποίο συστάθηκε τον Σεπτέμβριο 2018 με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων και του ΕΣΠΔ. Στο δίκτυο αυτό συμμετέχουν οι υπεύθυνοι Επικοινωνίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΕΣΠΔ.

Το ΕΣΠΔ καταρτίζει ανά διετία πρόγραμμα εργασίας, το οποίο δημοσιεύεται. Το 2023, εφαρμόστηκε το πρόγραμμα εργασίας για τα έτη 2023 – 2024, το οποίο περιλαμβάνει ως κύριες εργασίες την έκδοση γνωμοδοτήσεων, κατευθυντηρίων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών για την προώθηση της κοινής ερμηνείας και αποτελεσματικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την προστασία δεδομένων στον τομέα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, την παροχή συμβουλών προς την Ε. Επιτροπή για κάθε θέμα σχετικό με την προστασία δεδομένων, τη συμβολή στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ, ιδίως σε διασυνοριακές υποθέσεις και την προώθηση της συνεργασίας και την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το έτος 2023, το ΕΣΠΔ εξέδωσε 2 κείμενα κατευθυντήριων γραμμών που παρατίθενται στη συνέχεια, συμπεριλαμβανομένου και συνδέσμου στα κείμενα αυτά, στην ελληνική τους μετάφραση, αν έχει ήδη ολοκληρωθεί κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, ή άλλως στην αγγλική εκδοχή. Επίσης, οριστικοποίησε κείμενα κατευθυντήριων γραμμών τα οποία είχε εκδώσει προηγούμενα έτη και θέσει σε δημόσια διαβούλευση.

- **Κατευθυντήριες γραμμές 1/2023 σχετικά με το άρθρο 37 της Οδηγίας (ΕΚ) 2016/680 (LED)**

https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-06/edpb-guidelines-202301_art_37_led_final_0_en.pdf

Το κείμενο αυτό παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΚ) 2016/680 (LED), ιδίως όσον αφορά τις κατάλληλες διασφαλίσεις που πρέπει να εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) LED και, κατά συνέπεια, τους σχετικούς παράγοντες για την αξιολόγηση του εάν τέτοιες διασφαλίσεις υπάρχουν. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν επομένως μια ένδειξη ως προς τις προσδοκίες του ΕΣΠΔ από τα κράτη μέλη, ως διαπραγματευόμενα μέρη, όταν εξετάζουν το ενδεχόμενο να συνάψουν ή να τροποποιήσουν μια νομικά δεσμευτική πράξη μεταξύ του οικείου κράτους μέλους και τρίτης χώρας ή διεθνούς οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο α) LED.

- **Κατευθυντήριες γραμμές 2/2023 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΚ) 2002/58**

https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-10/edpb-guidelines_202302_technical_scope_art_53_eprivacydirective_v2_en_0.pdf

Στο κείμενο αυτό εξετάζεται η εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (Οδηγία (ΕΚ) 2002/58) σε διάφορες τεχνικές λύσεις. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές επεκτείνουν τη γνώμη 9/2014 της ΟΕ του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46 την οποία διαδέχθηκε το ΕΣΠΔ σχετικά με δακτυλικό αποτύπωμα συσκευών και προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και έχουν ως στόχο την αποσαφήνιση των τεχνικών λειτουργιών που καλύπτονται από το άρθρο 5 παράγραφος 3. Η εμφάνιση νέων μεθόδων παρακολούθησης, σε

αντικατάσταση των υφιστάμενων εργαλείων παρακολούθησης (π.χ. cookies) και η δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων προκαλεί ανησυχίες σχετικά με την προστασία δεδομένων, οι κατευθυντήριες γραμμές αποσαφηνίζουν τα της εφαρμογής της διάταξης αυτής στα αναδυόμενα εργαλεία παρακολούθησης.

- **Δεύτερη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών 3/2021** σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ

<https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-032021-application-article-651a-gdpr-el>

Με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές αποσαφηνίζεται η εφαρμογή της διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του παραπάνω άρθρου. Ειδικότερα, αποσαφηνίζονται το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο και τα κύρια στάδια της διαδικασίας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΓΚΠΔ και του εσωτερικού κανονισμού του ΕΣΠΔ κατά την έκδοση δεσμευτικής απόφασης από το ΕΣΠΔ. Η εν λόγω δεσμευτική απόφαση εκδίδεται στις περιπτώσεις που η επικεφαλής εποπτική αρχή λαμβάνει ενστάσεις επί σχεδίου απόφασης από ενδιαφερόμενες εποπτικές αρχές, τις οποίες ενστάσεις είτε δεν ακολουθεί είτε δεν θεωρεί σχετικές και αιτιολογημένες. Ακόμα, με τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές αποσαφηνίζεται η αρμοδιότητα του ΕΣΠΔ όταν εκδίδει νομικά δεσμευτική απόφαση, η οποία αφορά όλα τα θέματα που αποτελούν το αντικείμενο κάθε σχετικής και αιτιολογημένης ένστασης. Επιπλέον, αποσαφηνίζονται οι εφαρμοστέες διαδικαστικές εγγυήσεις και τα εφαρμοστέα μέσα ένδικης προστασίας και ειδικότερα το δικαίωμα ακρόασης, το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο και η υποχρέωση του ΕΣΠΔ να αιτιολογεί τις αποφάσεις του, και περιγράφονται τα διαθέσιμα μέσα ένδικης προστασίας.

Επίσης, το 2023, το ΕΣΠΔ εξέδωσε 38 γνωμοδοτήσεις και 2 κοινές με τον ΕΕΠΔ γνωμοδοτήσεις, καθώς και ανακοινώσεις-δηλώσεις, δεσμευτικές αποφάσεις και εσωτερικά έγγραφα κ.ά. Συγκεκριμένα, οι 38 γνωμοδοτήσεις κατανέμονται ως εξής:

- **4 γνωμοδοτήσεις** διασφάλισης της συνεκτικότητας επί ισάριθμων σχεδίων απόφασης εθνικής εποπτικής αρχής σχετικά με τις απαιτήσεις έγκρισης της διαπίστευσης φορέα παρακολούθησης κώδικα δεοντολογίας (Γνώμη 1/2023, 2/2023, 3/2023 και 11/2023).
- **5 γνωμοδοτήσεις** διασφάλισης της συνεκτικότητας επί ισάριθμων σχεδίων απόφασης εθνικών εποπτικών αρχών σχετικών με την έγκριση των απαιτήσεων διαπίστευσης φορέων πιστοποίησης (Γνώμη 4/2023, 12/2023, 13/2023, 37/2023 και 38/2023).
- **1 γνωμοδότηση** επί σχεδίου απόφασης εθνικής εποπτικής αρχής σχετικά με σχήμα πιστοποίησης (Γνώμη 15/2023). Ειδικότερα, πρόκειται για κριτήρια πιστοποίησης του εθνικού σχήματος πιστοποίησης Brand Compliance για την Ολλανδία (https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-09/edpb_opinion_202315_brandcompliancecertificationcriterionl_en.pdf).
- **27 γνωμοδοτήσεις** επί σχεδίων απόφασης έγκρισης δεσμευτικών εταιρικών κανόνων, σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ. 1 στοιχ. στ' του ΓΚΠΔ, εκ των οποίων 18 για δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες υπευθύνων επεξεργασίας και 9 για δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες εκτελούντων την επεξεργασία. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές, το ΕΣΠΔ έκρινε ότι τα υποβληθέντα ενώπιόν του σχέδια BCRs περιείχαν όλα τα απαραίτητα στοιχεία και τις εγγυήσεις που εξασφαλίζουν ότι το επίπεδο προστασίας που κατοχυρώνει ο ΓΚΠΔ δεν υπονομεύεται όταν προσωπικά δεδομένα διαβιβάζονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία από μέλη

του ομίλου που εδρεύουν σε τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ απεφάνθη ότι τα εν λόγω BCRs μπορούσαν να υιοθετηθούν χωρίς αλλαγές και οι αρμόδιες εποπτικές αρχές προχώρησαν στην έγκριση των BCRs (6/2023, 7/2023, 8/2023, 9/2023, 10/2023, 14/2023, 16/2023, 17/2023, 18/2023, 19/2023, 20/2023, 21/2023, 22/2023, 23/2023, 24/2023, 25/2023, 26/2023, 27/2023, 28/2023, 29/2023, 20/2023, 31/2023, 32/2023, 33/2023, 34/2023, 35/2023, 36/2023).

- **1 γνωμοδότηση** σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επαρκή προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του πλαισίου προστασίας δεδομένων ΕΕ-ΗΠΑ (Γνώμη 5/2023). Στις 13 Δεκεμβρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο απόφασης επάρκειας το οποίο περιλαμβάνει το νέο πλαίσιο για τις διατλαντικές ανταλλαγές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και συγκεκριμένα το πλαίσιο προστασίας δεδομένων ΕΕ-ΗΠΑ (στο εξής: ΠΠΔ), το οποίο αντικατέστησε την προϋσχύσασα ασπίδα προστασία της ιδιωτικής ζωής ΕΕ-ΗΠΑ, την οποία το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κήρυξε ανίσχυρη, στις 16 Ιουλίου 2020, με την απόφασή του στην υπόθεση Schrems II. Το ΕΣΠΑ κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί του σχεδίου απόφασης επάρκειας, σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ιθ' του ΓΚΠΔ. Στη Γνώμη 5/2023, το ΕΣΠΑ σημείωσε ουσιαστικές βελτιώσεις στο προτεινόμενο ΠΠΔ σε σύγκριση με την προϋσχύσασα ασπίδα προστασίας, ωστόσο εξέφρασε επίσης ανησυχίες σχετικά με το επίπεδο προστασίας που παρέχεται από την απόφαση επάρκειας και κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει τις απαιτούμενες διευκρινίσεις και να εξασφαλίσει τη στενή παρακολούθηση της εφαρμογής του νέου πλαισίου, ιδίως των εγγυήσεων που αυτό παρέχει, https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-09/edpb_opinion52023_eu-us_dpf_el.pdf.

Ως προς τις κοινές με τον ΕΕΠΑ γνωμοδοτήσεις, η πρώτη εξ αυτών αναφερόταν στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πρόσθετων διαδικαστικών κανόνων σχετικά με την επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (ΕΣΠΑ-ΕΕΠΑ Κοινή Γνώμη 01/2023), https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-12/edpb_edps_jointopinion_202301_proceduralrules_ec_execsummary_el.pdf και η δεύτερη στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ (ΕΣΠΑ-ΕΕΠΑ Κοινή Γνώμη 02/2023), https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-04/edpb_edps_jointopinion_022023_digitaleuro_el.pdf.

Περαιτέρω, το 2023 το ΕΣΠΑ εξέδωσε 3 δεσμευτικές αποφάσεις, εκ των οποίων η μία επείγουσα, και οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια συνοπτικά:

- **Επείγουσα δεσμευτική απόφαση 01/2023** κατόπιν αιτήματος από την εποπτική αρχή της Νορβηγίας για τη λήψη οριστικών μέτρων σχετικά με επεξεργασία δεδομένων από την εταιρεία Meta Platforms Ireland Ltd (άρθρο 66(2) ΓΚΠΔ) https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/urgent-binding-decision-board-art-66/urgent-binding-decision-012023_en.

Η επείγουσα αυτή δεσμευτική απόφαση 1/2023 αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τη Meta Ireland Limited (Meta IE) για τον σκοπό της συμπεριφορικής διαφήμισης με βάση τις νομικές βάσεις της σύμβασης και του έννομου συμφέροντος σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Συγκεκριμένα, στις 14 Ιουλίου 2023, η νορβηγική Αρχή εξέδωσε εντολή σχετικά με την επιβολή προσωρινής απαγόρευσης, σύμφωνα με το άρθρο 66 (1) του ΓΚΠΔ, στις εταιρείες Meta IE και Facebook Νορβηγίας, όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών για συμπεριφορικές διαφημίσεις, με χρήση των νομικών βάσεων της σύμβασης ή του έννομου συμφέροντος. Η εν λόγω, περιορισμένη σε διάρκεια και γεωγραφική εμβέλεια, απόφαση ίσχυε για τρεις μήνες και είχε εφαρμογή μόνο στη Νορβηγία. Στις 26 Σεπτεμβρίου 2023, η νορβηγική Αρχή υπέβαλε αίτημα προς το ΕΣΠΔ για επείγουσα δεσμευτική απόφαση, με σκοπό την υιοθέτηση οριστικών μέτρων που θα ισχύουν για τους χρήστες σε όλες τις χώρες του ΕΟΧ. Το ΕΣΠΔ, αφού εξέτασε τον φάκελο της υπόθεσης, κατέληξε ότι η επείγουσα ανάγκη λήψης οριστικών μέτρων είναι σαφής λόγω των κινδύνων σοβαρής και ανεπανόρθωτης βλάβης που προκαλείται στα υποκείμενα των δεδομένων χωρίς την υιοθέτηση οριστικών μέτρων. Το ΕΣΠΔ διαπίστωσε συνεχή παραβίαση α) του άρθρου 6(1) ΓΚΠΔ λόγω της χρήσης των μη κατάλληλων νομικών βάσεων της σύμβασης και του έννομου συμφέροντος για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται από τη Meta IE με σκοπό τη συμπεριφορική διαφήμιση και β) της υποχρέωσης της Meta να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις των εποπτικών αρχών, και πιο συγκεκριμένα με τις τελικές αποφάσεις της επικεφαλής ιρλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων, και έδωσε εντολή στην ιρλανδική Αρχή να επιβάλει απαγόρευση επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων. Στις 7 Νοεμβρίου 2023, η ιρλανδική Αρχή υιοθέτησε την τελική της απόφαση και επέβαλε απαγόρευση στην εταιρεία Meta IE για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τον σκοπό της συμπεριφορικής διαφήμισης στηριζόμενη στις νομικές βάσεις της σύμβασης και του έννομου συμφέροντος.

- **Δεσμευτική απόφαση 1/2023** σχετικά με τη διαφορά που υπέβαλε η εποπτική αρχή της Ιρλανδίας αναφορικά με τις διαβιβάσεις δεδομένων από τη Meta Platforms Ireland Limited για την υπηρεσία της Facebook (άρθρο 65 του ΓΚΠΔ) https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/binding-decision-board-art-65/binding-decision-12023-dispute-submitted_el.

Η δεσμευτική απόφαση 1/2023 του ΕΣΠΔ αφορά την αυτεπάγγελτη έρευνα της ιρλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων σχετικά με τις δραστηριότητες επεξεργασίας του μέσου κοινωνικής δικτύωσης Facebook της Facebook Ireland Limited, και ειδικότερα σχετικά με τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτός ΕΕ/ΕΟΧ, τις οποίες πραγματοποιεί η Meta Ιρλανδίας προς τη Facebook Inc., δυνάμει των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών (άρθρο 46 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΓΚΠΔ), μετά την απόφαση Schrems II του ΔΕΕ. Αντιμετωπίζει διάφορα ερωτήματα, μεταξύ των οποίων, ειδικότερα, εάν δικαιολογούνται πρόσθετα διορθωτικά μέτρα για τη διαπιστωθείσα παράβαση,

συγκεκριμένο διοικητικό πρόστιμο και εντολή συμμόρφωσης για τα προσωπικά δεδομένα Ευρωπαίων χρηστών που διαβιβάστηκαν στις ΗΠΑ κατά παράβαση του ΓΚΠΔ.

- **Δεσμευτική απόφαση 2/2023** σχετικά με τη διαφορά που υπέβαλε η εποπτική αρχή της Ιρλανδίας όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων από την εταιρεία TikTok Technology Limited (άρθρο 65 του ΓΚΠΔ) https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/binding-decision-board-art-65/binding-decision-22023-dispute-submitted_el.

Η δεσμευτική απόφαση 2/2023 του ΕΣΠΔ σχετίζεται με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων παιδιών από την εταιρεία TikTok Technology Limited (TikTok) και ειδικότερα με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εγγεγραμμένων χρηστών πλατφόρμας TikTok που είναι ηλικίας μεταξύ 13 και 17 ετών σε σχέση με ορισμένες πρακτικές σχεδιασμού, καθώς και ορισμένα ζητήματα που σχετίζονται με παιδιά κάτω των 13 ετών. Το ΕΣΠΔ στη δεσμευτική του απόφαση ανέλυσε τις πρακτικές σχεδιασμού που εφαρμόζει η εταιρεία TikTok σχετικά με δύο αναδυόμενες ειδοποιήσεις (pop-up notifications) που εμφανίζονταν σε παιδιά ηλικίας 13-17 ετών και διαπίστωσε ότι και οι δύο αυτές ειδοποιήσεις απέτυχαν να παρουσιάσουν τις επιλογές στους χρήστες με αντικειμενικό και ουδέτερο τρόπο. Ακόμα, το ΕΣΠΔ διαπίστωσε ότι, ως αποτέλεσμα των εν λόγω πρακτικών, η εταιρεία TikTok παραβίασε την αρχή της αντικειμενικότητας βάσει του ΓΚΠΔ. Κατά συνέπεια, το ΕΣΠΔ έδωσε εντολή στην επικεφαλής ιρλανδική Αρχή να συμπεριλάβει στην τελική της απόφαση τη διαπίστωση αυτής της επιπλέον παραβίασης και να δώσει εντολή στην εταιρεία TikTok να συμμορφωθεί με τον ΓΚΠΔ καταργώντας τις εν λόγω σχεδιαστικές πρακτικές. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων επαλήθευσης ηλικίας που έλαβε η εταιρεία TikTok μεταξύ 31 Ιουλίου και 31 Δεκεμβρίου 2020, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των κινδύνων για τον υψηλό αριθμό επηρεαζόμενων παιδιών. Μεταξύ άλλων, το ΕΣΠΔ διαπίστωσε ότι η πύλη ηλικίας που χρησιμοποιήθηκε από την εταιρεία TikTok για να αποτρέψει την πρόσβαση στην πλατφόρμα από παιδιά κάτω των 13 ετών θα μπορούσε εύκολα να παρακαμφθεί και ότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν μετά την πρόσβαση των χρηστών στην πλατφόρμα TikTok δεν εφαρμόστηκαν με επαρκώς συστηματικό τρόπο. Ζήτησε δε από την ιρλανδική Αρχή να λάβει υπόψη της τα παραπάνω στην τελική της απόφαση. Η ιρλανδική Αρχή, στην τελική της απόφαση, διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι η εταιρεία TikTok παραβίασε την αρχή της αντικειμενικότητας του ΓΚΠΔ κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αφορά παιδιά ηλικίας 13 έως 17 ετών.

- Η **Δήλωση 1/2023** αναφέρεται στην πρώτη αξιολόγηση της απόφασης περί επάρκειας για την Ιαπωνία. Η δήλωση επικεντρώνεται κυρίως στην αξιολόγηση των εμπορικών πτυχών της ιαπωνικής απόφασης περί επάρκειας, καθώς το ιαπωνικό νομικό πλαίσιο έχει υποστεί ορισμένες τροποποιήσεις στον τομέα αυτό

μετά την έκδοση της απόφασης περί επάρκειας, οι οποίες οδηγούν σε περαιτέρω σύγκλιση με τον ΓΚΠΔ. Παράλληλα, το ΕΣΠΔ διατύπωσε την άποψη ότι υπάρχουν ορισμένοι τομείς που απαιτούν στενότερη παρακολούθηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τη νέα κατηγορία «ψευδωνυμοποιημένων» προσωπικών πληροφοριών στον ιαπωνικό νόμο και τη χρήση της συγκατάθεσης σε καταστάσεις ανισορροπίας ισχύος. Κατά συνέπεια, το ΕΣΠΔ εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παρακολουθεί στενά τα ζητήματα αυτά.

Επίσης, στο πλαίσιο του ΕΣΠΔ λειτουργεί και το Δίκτυο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ, DPO Network) των εποπτικών αρχών, στο οποίο συμμετέχει και η ελληνική Αρχή.

Στην ιστοσελίδα https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_en περιλαμβάνονται σύνδεσμοι για τα κείμενα όλων των κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων, ενώ στη διεύθυνση https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/opinions_en σύνδεσμοι για τα κείμενα των γνωμοδοτήσεων. Επίσης, στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΔ έχουν αναρτηθεί και άλλα έγγραφα, όπως εκθέσεις, σημειώματα απευθυνόμενα στους νομοθέτες της Ε. Ένωσης ή των κρατών μελών, απαντητικές επιστολές κ.ά. Δείτε σχετικά τη γενική ιστοσελίδα https://edpb.europa.eu/edpb_en ή και ειδικότερες, όπως https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/binding-decisions_en, https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/documents-addressed-european-commission-or-national-authorities/other-documents_en και https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/other-guidance-and-information-notes_en.

4.1.1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ - CSC

Η Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας συστάθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού Λειτουργίας του προαναφερθέντος Συμβουλίου και το άρθρο 62 για τη συντονισμένη εποπτεία από τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και τις εθνικές εποπτικές αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ή και ενωσιακή πράξη που θεσπίζει μεγάλης κλίμακας πληροφοριακό σύστημα, φορέα, γραφείο και όργανα της ΕΕ. Η Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες της τον Δεκέμβριο του 2019 και σε αυτή συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων και εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών κρατών, τα οποία δεν είναι μέλη της ΕΕ αλλά αποτελούν μέλη του χώρου Σένγκεν, όπου προβλέπεται από το ενωσιακό δίκαιο. Η αποστολή της είναι να διασφαλίζει την εναρμονισμένη και συντονισμένη εποπτεία των πληροφοριακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας της ΕΕ καθώς και των φορέων, γραφείων και οργάνων της ΕΕ, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

Το κύριο θεματικό αντικείμενο της Επιτροπής περιλαμβάνει ζητήματα συνόρων -

ασύλου – μετανάστευσης, αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας και της Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς. Ωστόσο, επί του παρόντος στην αρμοδιότητά της εμπίπτουν η εποπτεία του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI), του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (European Public Prosecutor's Office - EPPO) και της Ευρωπόλ σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 για την Ευρωπόλ, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/991 και τέθηκε σε ισχύ το 2022. Από τον Μάρτιο του 2023 εντάχθηκε στο πεδίο της Επιτροπής και η εποπτεία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, καθώς τέθηκε σε εφαρμογή το νέο νομοθετικό πλαίσιο για το κεκτημένο Σένγκεν με τους νέους Κανονισμούς SIS - Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860, Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862.

Για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της η Επιτροπή δύναται να προβαίνει σε ανταλλαγή πληροφοριών, να επικουρεί τις εθνικές εποπτικές αρχές στη διενέργεια ελέγχων – επιθεωρήσεων, να εξετάζει δυσχέρειες στην ερμηνεία και εφαρμογή ενωσιακών νομικών πράξεων με τα οποία συστήνονται μεγάλης κλίμακας πληροφοριακά συστήματα ή όργανα που υπόκεινται σε συντονισμένη εποπτεία, να διενεργεί μελέτες επί των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την άσκηση του ανεξάρτητου ελέγχου ή και την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, να προωθεί την ευαισθητοποίηση για τα δικαιώματα των υποκειμένων και να καταρτίζει εναρμονισμένες προτάσεις σχετικά με την επίλυση προβλημάτων.

Η Επιτροπή καταρτίζει διετές σχέδιο δράσεων καθώς και έκθεση πεπραγμένων κάθε δύο έτη, την οποία προωθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, προκειμένου να υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο και Επιτροπή.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο στις Βρυξέλλες. Τον συντονισμό της Επιτροπής έχει ο Συντονιστής που εκλέγεται από τα μέλη της για διετή θητεία. Πρώτος συντονιστής της Επιτροπής είχε εκλεγεί η εκπρόσωπος της εθνικής εποπτικής αρχής της Πορτογαλίας, η οποία ανανέωσε τη θητεία της για την επόμενη διετία σε εκλογές που διενεργήθηκαν τον Νοέμβριο του 2022. Κατά την τελευταία συνάντηση για το έτος 2023, επανεξελέγη κατόπιν εκλογικής διαδικασίας ο εκπρόσωπος της γερμανικής εποπτικής αρχής ως αναπληρωτής συντονιστής. Η Ελλάδα μετέχει στην Επιτροπή με εκπροσώπους της.

Κατά τη διάρκεια του 2023 πραγματοποιήθηκαν δύο εξ αποστάσεως συναντήσεις και δύο συναντήσεις με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στη διάρκεια των συναντήσεων αυτών συζητήθηκαν οργανωτικά θέματα, θέματα που ανακύπτουν ενόψει της επικείμενης εφαρμογής των νέων μεγάλων βάσεων δεδομένων όπως το Σύστημα Εισόδου-Εξόδου (EES) και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) και αντίστοιχες δράσεις που θα πρέπει να αναληφθούν σχετικά με την προετοιμασία των εποπτικών αρχών, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκήσουν αποτελεσματικά τον εποπτικό τους ρόλο, καθώς και προτάσεις σχετικά με την πρόσκληση εκπροσώπων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Ήδη κατά την τελευταία συνάντηση του έτους προσκλήθηκαν και συμμετείχαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής δύο Μη Κυβερνητικές

Οργανώσεις (ΜΚΟ) (EDRi και Access Now). Οι εκπρόσωποι των ΜΚΟ παρουσίασαν τα σχέδιά τους αναφορικά με πεδία που σχετίζονται με τις εργασίες της Επιτροπής. Τα μέλη και οι δύο ΜΚΟ αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τις δυνατότητες συνέργειας. Οι ΜΚΟ παρείχαν επίσης πολύτιμη συμβολή σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές κατά τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών.

I. Σύνορα - Άσυλο και Μετανάστευση

Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν

Όπως αναφέρθηκε, με τη θέση σε εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου τον Μάρτιο του 2023 και δυνάμει του άρθρου 71 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862 και του άρθρου 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 η συντονισμένη εποπτεία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν μεταφέρθηκε στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αρχικά συζήτησε ζητήματα της ομαλής μετάβασης και αποφάσισε να συνεχιστούν κανονικά οι δράσεις που είχαν ξεκινήσει υπό το προηγούμενο καθεστώς συντονισμένης εποπτείας.

Ειδικότερα, ενέκρινε επικαιροποιημένη έκδοση του οδηγού Σένγκεν για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ο οποίος θα δημοσιευτεί στον δικτυακό της τόπο. Επίσης, αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η δράση αναφορικά με τον έλεγχο των καταχωρίσεων, που αφορούν στο άρθρο 36 της Απόφασης SIS II 2007/533/ΔΕΥ (καταχωρίσεις για πρόσωπα και αντικείμενα με σκοπό τη διακριτική παρακολούθηση ή τον ειδικό έλεγχο) και να συγκεντρωθούν οι απαντήσεις όλων των εποπτικών αρχών στο ερωτηματολόγιο, που είχε εκπονηθεί για τον σκοπό του ελέγχου και να συνταχθεί σχετική έκθεση.

Εξάλλου, συστάθηκε συντακτική ομάδα για την αξιολόγηση της νομικής ερμηνείας της απαίτησης διενέργειας ελέγχου του SIS από τις εποπτικές αρχές, η οποία κατά τη διάρκεια του έτους εκκίνησε ήδη τις εργασίες της και παρουσίασε μια πρώτη ανάλυση του θέματος.

Η επιτροπή αποφάσισε ως πρώτη επίσημη δράση αναφορικά με το νέο νομοθετικό πλαίσιο του SIS να παρακολουθήσει, ήδη από την αρχή της εφαρμογής του, επισταμένως τις νέες καταχωρίσεις του άρθρου 40 του SIS σχετικά με άγνωστα καταζητούμενα πρόσωπα για σκοπούς ταυτοποίησης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, δεδομένου ότι περιλαμβάνουν δακτυλосκοπικά δεδομένα, που συλλέχθηκαν σε τόπους σοβαρού εγκλήματος.

Επιπλέον, κατά τη συνήθη τακτική της προγενέστερης συντονισμένης εποπτείας η Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στο χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa), που έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τη λειτουργική διαχείριση του Συστήματος, παρουσίασε μέσω γραπτών παρατηρήσεων τη γενική εικόνα της λειτουργίας του συστήματος με τις ενισχυμένες ικανότητες του SIS, στατιστικά για τους αριθμούς των καταχωρίσεων και ιδίως των νέων καταχωρίσεων του άρθρου 40, στοιχεία για την ποιότητα των δεδομένων κ.ά.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρουσίασε το νέο Σύστημα Πληροφοριών

Σένγκεν (SIS) και ενημέρωσε τα μέλη για τα υφιστάμενα εργαλεία που παρέχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη μέλη για την υποστήριξη της εφαρμογής του SIS. Στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης εκπρόσωπος της εποπτικής αρχής της Κύπρου ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η σύνδεση της Κύπρου με το SIS προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στις 25 Ιουλίου 2023.

Η Επιτροπή παρουσίασε περαιτέρω, το νέο μοντέλο αξιολόγησης του κεκτημένου Σένγκεν και ενημέρωσε τα μέλη ότι μόνο οι αξιολογήσεις που λαμβάνουν χώρα από τον Φεβρουάριο του 2023 εμπίπτουν στο σύνολό τους στο νέο πλαίσιο αξιολόγησης Σένγκεν. Επίσης, ενημέρωσαν τα μέλη σχετικά με την κατάσταση της ομάδας εμπειρογνομόνων SCHEVAL για το 2023 και τους υπενθύμισαν την πρόσκληση του 2024. Όσον αφορά τις αξιολογήσεις, η Επιτροπή σημείωσε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν χωριστές αξιολογήσεις για την προστασία των δεδομένων, το SIS/SIRENE και την αστυνομική συνεργασία, οι οποίες, ωστόσο, συνεπάγονται κάποιου είδους συντονισμό των πορισμάτων. Δημιουργήθηκε δε, σχετικά μια νέα βάση δεδομένων (KOEL) για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής επικοινωνιών μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Επιτροπή προέβη επίσης σε ανταλλαγή απόψεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την περίπτωση κατά την οποία ένα πρόσωπο υποβάλει αίτηση πρόσβασης στο SIS απευθυνόμενη ταυτόχρονα σε διάφορες αρχές και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

Τέλος, η Επιτροπή συζήτησε και ενέκρινε σχέδιο υποδείγματος επιστολής (διαβιβαστικού εγγράφου), που θα αποσταλεί στις αρμόδιες αρχές για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (DSR), σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 68 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη χρήσης του υποδείγματος καταγραφής των στατιστικών στοιχείων, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή μέσω εκτελεστικής πράξης. Παρασχέθηκαν συμβουλές για καλύτερη προετοιμασία αναφορικά με τη συλλογή και διάρθρωση των απαιτούμενων στατιστικών δεδομένων κατά τρόπο που να διευκολύνει αργότερα την παροχή των εν λόγω αριθμητικών στοιχείων κατά τρόπο σύμφωνο με τις σχετικές διατάξεις. Τα στατιστικά στοιχεία, αφού συγκεντρωθούν και ενοποιηθούν σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να αποστέλλονται στο ΕΣΠΑ.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS)

Μολονότι, το σύστημα αυτό δεν έχει τεθεί ακόμη σε εφαρμογή, η Επιτροπή ξεκίνησε προπαρασκευαστικές εργασίες δεδομένου ότι, έχει ήδη συσταθεί και ξεκινήσει τις εργασίες και συνεδριάσεις του το Συμβούλιο καθοδήγησης του άρθρου 10 του Κανονισμού ETIAS για τα θεμελιώδη δικαιώματα, το οποίο έχει συμβουλευτικό και αξιολογητικό ρόλο και στο οποίο μετέχει εκπρόσωπος της Επιτροπής. Το συμβούλιο αυτό είναι θεσμικό όργανο στο πλαίσιο του ETIAS, το οποίο συμβουλευεί το Συμβούλιο διαλογής ETIAS (το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού ETIAS), που είναι αρμόδιο για τους κανόνες διαλογής για τα πρόσωπα που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης όταν

ταξιδεύουν στην ΕΕ, τους ελέγχους σε βάσεις δεδομένων αναφορικά με κινδύνους για την ασφάλεια, επιδημιολογικούς κινδύνους και κινδύνους παράνομης μετανάστευσης. Επειδή αυτοί οι έλεγχοι εγκυμονούν κινδύνους διακρίσεων και άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων το Συμβούλιο καθοδήγησης θα παρέχει συμβουλές για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων. Σε αυτό μετέχουν επίσης ο υπεύθυνος θεμελιωδών δικαιωμάτων του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), εκπρόσωπος του συμβουλευτικού φόρουμ για τα θεμελιώδη δικαιώματα του Frontex, εκπρόσωπος του ΕΕΠΔ και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA).

Η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον αναπληρωτή Συντονιστή για τις πρώτες εργασίες του Συμβουλίου καθοδήγησης και ειδικότερα για την υιοθέτηση του Κανονισμού λειτουργίας του. Επιπλέον, συζητήθηκε η συμβολή που πρέπει να παρασχεθεί για την εκπόνηση συστάσεων αναφορικά με την αξιολόγηση των κανόνων ελέγχου σε συνάρτηση με τον αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα και πιθανές διακρίσεις, ο σημαντικός ρόλος των εθνικών μονάδων ETIAS στο σύστημα, όσον αφορά τη θέση τους ως υπευθύνου επεξεργασίας γι' αυτό το εθνικό μέρος της επεξεργασίας, και την ανάγκη διενέργειας εθνικών εκτιμήσεων επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων (ΕΑΠΔ).

II. Αστυνομική και Δικαστική Συνεργασία

Ευρωπόλ

Όπως προαναφέρθηκε στις 24 Μαΐου 2022 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8^{ης} Ιουνίου 2022 «για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, όσον αφορά τη συνεργασία της Ευρωπόλ με ιδιωτικούς φορείς, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπόλ προς υποστήριξη ποινικών ερευνών και τον ρόλο της Ευρωπόλ στην έρευνα και την καινοτομία». Ο κανονισμός αυτός τελικά ετέθη σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2022.

Ο Κανονισμός αυτός, μεταξύ άλλων, μεταβάλλει εκ νέου τη δομή εποπτείας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Ευρωπόλ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του εν λόγω Κανονισμού, η συντονισμένη εποπτεία διασφαλίζεται βάσει του άρθρου 62 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Συνεπώς, η αρμοδιότητα της εποπτείας πλέον ανήκει στην Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας (CSC) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ).

Στη διάρκεια του έτους αυτού η Επιτροπή συνέχισε τη συντονισμένη δράση για το ζήτημα της επεξεργασίας δεδομένων ανηλίκων, δράση που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Εργασιών της για το διάστημα 2022-2024. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο ετήσιας άσκησης που έχει ήδη συμφωνηθεί από την Επιτροπή Συνεργασίας της Ευρωπόλ, ο ΕΕΠΔ ζήτησε από την Ευρωπόλ να χορηγήσει στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων ανηλίκων. Στη συνέχεια, βάσει αυτών των στοιχείων, τα μέλη της Επιτροπής των οποίων τα αντίστοιχα κράτη μέλη είχαν υποβάλει/συνεισφέρει δεδομένα ανηλίκων στην Ευρωπόλ, προέβησαν στον έλεγχο της νομιμότητας των διαβιβάσεων αυτών.

Επίσης, στη διάρκεια του 2023 η Επιτροπή δημοσίευσε ενημερωτικό οδηγό για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων σε σχέση με την Ευρώπη, υπό το πρίσμα της τροποποίησης του Κανονισμού Ευρώπη. Ο εν λόγω Οδηγός περιγράφει τις κατηγορίες και την ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων μεταξύ της Ευρώπη και των κρατών μελών, τα δικαιώματα των υποκειμένων των οποίων τα δεδομένα τυγχάνουν επεξεργασίας από την Ευρώπη, και, τέλος, τον τρόπο άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων σε κάθε κράτος μέλος.

Επιπλέον, εντός του έτους αυτού, η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον ΕΕΠΔ σχετικά με τη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων της Ευρώπη για σκοπούς διασταυρούμενου ελέγχου (cross-checking), σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Κανονισμού Ευρώπη. Ο ΕΕΠΔ ενημέρωσε επιπρόσθετα την Επιτροπή για τα κύρια ευρήματα της έκθεσης της ετήσιας επιθεώρησης που πραγματοποίησε στην Ευρώπη το 2022, καθώς και για ορισμένα ευρήματα της ετήσιας επιθεώρησης του 2023 για τα «Ονομαστικά Αρχεία Επιβατών» (passenger name records).

Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)

Αναφορικά με την εποπτεία του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), την Επιτροπή απασχόλησε η εξέταση της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο των κοινών ομάδων έρευνας που δρουν στο ευρύ πλαίσιο της Eurojust και που αφορούν τρίτες χώρες και βασίζονται σε πληροφορίες και δεδομένα που συγκεντρώνονται σε εθνικό επίπεδο. Περαιτέρω, η Επιτροπή συνέχισε τις συζητήσεις, αφενός, για την εποπτεία του συστήματος σε εθνικό επίπεδο και, αφετέρου, για την ανάληψη ειδικότερης δράσης αναφορικά με τη διερεύνηση σε εθνικό επίπεδο του ισχύοντος καθεστώτος στην επεξεργασία των δεδομένων στο αντιτρομοκρατικό μητρώο της Eurojust.

Επίσης, τα μέλη ενημερώθηκαν για τα βασικά συμπεράσματα ελέγχου που διενέργησε ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων στην Eurojust και τη συμμόρφωση στις Συστάσεις που είχαν επιβληθεί.

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (European Public Prosecutor's Office - EPPO)

Στον τομέα αρμοδιότητας για την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, και σε συνέχεια της συζήτησης και πρότασης να οργανωθούν και πραγματοποιηθούν στο μέλλον κοινές επισκέψεις του Ευρωπαϊού Επόπτη για την Προστασία Δεδομένων και των εθνικών εποπτικών αρχών στις ευρωπαϊκές εντεταλμένες εισαγγελικές αρχές, που λειτουργούν σε κάθε κράτος μέλος προκειμένου να συλλεγούν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πραγματοποιήθηκε μια κοινή δράση με τη συνεργασία του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων την εποπτική αρχή της Πορτογαλίας και το τοπικό γραφείο της Ευρωπαϊκής Εντεταλμένης Εισαγγελίας στη Λισαβόνα με σκοπό να εξετασθεί μεταξύ άλλων η ενοποίηση των συστημάτων και να προωθηθεί η ευαισθητοποίηση σε τοπικό επίπεδο, καθώς και να οριοθετηθούν τα

καθήκοντα και οι αρμοδιότητες μεταξύ των εποπτικών αρχών και του ΕΕΠΔ.

Εξάλλου, ο Ευρωπαίος Επόπτης για την Προστασία Δεδομένων ενημέρωσε την Επιτροπή για τον έλεγχο που διενέργησε στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία τον Απρίλιο του 2023.

III. Ψηφιακή Ενιαία Αγορά - Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI)

Και το έτος αυτό η Επιτροπή ασχολήθηκε με την ολοκλήρωση του σχεδίου συστάσεων αναφορικά με την υποχρέωση διαφάνειας των υπεύθυνων επεξεργασίας στο πλαίσιο δράσης σχετικά με την εξέταση της ενημέρωσης, που παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στο IMI σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για τα πρόσφατα αιτήματα προς τους εθνικούς συντονιστές του IMI (NIMIC) σχετικά με την εφαρμογή της προστασίας των δεδομένων στο IMI. Στο πλαίσιο αυτό εκπρόσωπος της Επιτροπής, αφού τόνισε τη μεγάλη σημασία που αποδίδεται στην προστασία προσωπικών δεδομένων στο IMI, παρουσίασε άσκηση ανταλλαγής πληροφοριών που διενεργήθηκε με τους εθνικούς συντονιστές του IMI και σχετικό έγγραφο που εκπονήθηκε και περιλαμβάνει τους εθνικούς περιορισμούς ή και εξαιρέσεις των δικαιωμάτων των υποκειμένων. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής ανέφερε ότι την ολοκλήρωση της άσκησης αυτής θα ακολουθήσουν συζητήσεις, εκπαιδεύσεις και σεμινάρια με συμμετοχή εμπειρογνομόνων στην προστασία προσωπικών δεδομένων πιθανόν από τη ΓΔ Grow της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή και τον ΕΕΠΔ και υποσχέθηκε να κοινοποιήσει τα γενικά πορίσματα.

Τέλος, ο ΕΕΠΔ ενημέρωσε την επιτροπή σχετικά με τον έλεγχο που διενέργησε στο IMI στις εγκαταστάσεις της ΓΔ Grow της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες, ο οποίος πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2023.

42 ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

4.2.1. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών (ΤΣΠ) συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 515/1997 του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαρτίου 1997 «περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Ιουλίου 2008, καθώς και με την Απόφαση 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30^{ης} Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς».

Το ΤΣΠ περιλαμβάνει αποκλειστικά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού του. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) 515/1997, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, τα δεδομένα αυτά κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) εμπορεύματα, β) μεταφορικά μέσα, γ) επιχειρήσεις, δ) πρόσωπα, ε) τάσεις απάτης, στ) διαθέσιμη εμπειρογνωμοσύνη, ζ) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ειδών, η) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ρευστών διαθεσίμων.

Σκοπός του ΤΣΠ είναι αφενός η αμοιβαία συνδρομή και συνεργασία των αρμόδιων διοικητικών αρχών των κρατών μελών για την καταπολέμηση του φαινομένου της απάτης στα πλαίσια της τελωνειακής ένωσης και της κοινής αγροτικής πολιτικής, μέσω της ταχύτερης διάθεσης των πληροφοριών (πρώην 1^{ος} πυλώνας της ΕΕ), αλλά και αφετέρου η συνδρομή στην πρόληψη, έρευνα και δίωξη σοβαρών παραβάσεων των εθνικών νόμων (πρώην 3^{ος} πυλώνας της ΕΕ). Το ΤΣΠ επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να καταχωρίσει δεδομένα, ζητώντας από άλλο κράτος μέλος να προχωρήσει σε μία εκ των ακόλουθων προτεινόμενων ενεργειών: α) παρατήρηση και αναφορά, β) διακριτική παρακολούθηση, γ) ειδικοί έλεγχοι και, δ) επιχειρησιακή ανάλυση.

Αυτοί οι δύο διαφορετικοί σκοποί του συστήματος εξυπηρετούνται από δύο βάσεις δεδομένων, λογικά χωρισμένες μεταξύ τους. Αντίστοιχα, διαφορετικά είναι και τα καθεστώτα εποπτείας της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους δύο αυτούς διακριτούς σκοπούς του ΤΣΠ.

Αναλυτικότερα, για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 1^ο πυλώνα, σύμφωνα με το άρθρο 37 του υπ' αριθ. 515/1997 κανονισμού, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, οι εθνικές Αρχές Προστασίας Δεδομένων είναι αρμόδιες να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία και η χρήση των δεδομένων που περιέχονται στο ΤΣΠ από τις αντίστοιχες αρμόδιες εθνικές αρχές του εκάστοτε κράτους μέλους δεν παραβιάζουν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Ειδικότερα, όμως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 παρ. 4 του ανωτέρω κανονισμού, έχει συσταθεί η Ομάδα Συντονισμού για την Εποπτεία του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών (Customs Information System Supervision Coordination Group - εφεξής «η Ομάδα»). Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος με βάση την παρ. 3α του ίδιου άρθρου επιβλέπει τη συμμόρφωση του ΤΣΠ προς τον κανονισμό (ΕΚ) 45/2001, συγκαλεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο συνάντηση με όλες τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων που είναι αρμόδιες για θέματα εποπτείας του ΤΣΠ.

Το 2023, η Ομάδα συνεδρίασε δύο φορές, μία φορά διαδικτυακά και την άλλη διά ζώσης στην έδρα του ΕΕΠΔ. Στις εν λόγω συνεδριάσεις τα μέλη ενημερώθηκαν για την πρόταση που η Ε. Επιτροπή εξέδωσε στις 11/05/2023 για «Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ευθυγράμμισή της με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Σύμφωνα με την εν λόγω πρόταση, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της απόφασης 2009/917/

ΔΕΥ του Συμβουλίου θα υπόκειται πλέον στο πρότυπο συντονισμένης εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725.

Στη διάρκεια του 2023, η Ομάδα συνέχισε, επίσης, τη συζήτηση για την αποτίμηση της εκπαίδευσης σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχεται σε υπαλλήλους των αρμόδιων εθνικών αρχών σε κάθε κράτος μέλος με πρόσβαση στο ΤΣΠ, καθώς και τη συζήτηση για το πρόγραμμα εργασιών της επόμενης χρονικής περιόδου.

Για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 3^ο πυλώνα, έχει συσταθεί η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Τελωνείων (Customs Joint Supervisory Authority), στην οποία συμμετέχει η Αρχή και η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες. Η ΚΑΕ Τελωνείων συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 25 της Απόφασης 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30^{ης} Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς». Είναι αρμόδια να εποπτεύει τη λειτουργία του ΤΣΠ, να εξετάζει τυχόν προβλήματα εφαρμογής ή ερμηνείας του συστήματος αυτού και να συνδράμει τις εθνικές ελεγκτικές αρχές στην άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων, κυρίως μέσω της εξεύρεσης και υιοθέτησης κοινών λύσεων στα προβλήματα που ανακύπτουν.

Η ΚΑΕ Τελωνείων δεν συνεδρίασε το 2023.

4.2.2. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ (VIS)

Η Αρχή συμμετέχει με τακτικό μέλος της ή το αναπληρωματικό του στη Συντονιστική Ομάδα για την εποπτεία του συστήματος VIS, η οποία συνεδριάζει στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων στις Βρυξέλλες, τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τον Ευρωπαίο Επόπτη. Η Ομάδα αποτελείται από ένα μέλος – εκπρόσωπο από κάθε εθνική αρχή προστασίας δεδομένων και τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΚ) 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (Κανονισμός VIS).

Αντικείμενο της Ομάδας αυτής είναι η διασφάλιση κοινής προσέγγισης και αντιμετώπισης των ζητημάτων που ανακύπτουν στη λειτουργία της βάσης δεδομένων VIS και η ενιαία εποπτεία του συστήματος στο πεδίο της προστασίας προσωπικών δεδομένων κατά την εφαρμογή τόσο του Κώδικα Θεωρήσεων (Κανονισμός (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 για την θέσπιση Κώδικα Θεωρήσεων) όσο και του προαναφερθέντος Κανονισμού VIS.

Η κεντρική βάση αυτή αναπτύχθηκε σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου 2004/512/ΕΚ για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), προκειμένου να βελτιώσει την εφαρμογή της κοινής πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων, της προξενικής συνεργασίας, και να προσδιορίσει τις προϋποθέσεις και διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων στο πλαίσιο έκδοσης θεωρήσεων για διαμονή μικρής

διαρκείας και να καταπολεμήσει την άγρα θεωρήσεων. Στη βάση αυτή καταχωρίζονται και τηρούνται, μεταξύ άλλων, βιομετρικά και αλφαριθμητικά δεδομένα. Τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από το 2011, ενώ η ανάπτυξη του συστήματος ολοκληρώθηκε περί το τέλος του 2015.

Στη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Κατά την πάγια πρακτική της Ομάδας πραγματοποιήθηκε ενημέρωση από την Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στον χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa), που έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τη λειτουργική διαχείριση του Συστήματος. Η ενημέρωση περιλαμβάνει παγίως γενική παρουσίαση του επιπέδου της τεχνικής επίδοσης και λειτουργίας του συστήματος αλλά και κάποια στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη γενικότερη χρήση που γίνεται από τα κράτη μέλη, τα δεδομένα που εισάγονται και την ποιότητα τους και την πρόσβαση των χρηστών.

Σύντομη ενημέρωση παρείχε, επίσης, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις εξελίξεις και την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πεδίο των εφαρμοστικών και εκτελεστικών νομοθετικών πράξεων, που απαιτούνται κατόπιν της αναθεώρησης του Κανονισμού VIS με τους νέους Κανονισμούς (ΕΕ) 2021/1133 για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την πρόσβαση σε άλλα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ για τους σκοπούς του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (Διαλειτουργικότητα) και 2021/1134 για τη μεταρρύθμιση του Συστήματος Πληροφοριών Θεωρήσεων, η οποία περιλαμβάνει αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο του VIS, όπως τη μείωση του ορίου ηλικίας των παιδιών που δύνανται να δακτυλοσκοπηθούν από τα 12 έτη στα 6, την ένταξη των μακροχρόνιων θεωρήσεων στο ρυθμιστικό πεδίο του συστήματος και την αποθήκευση στο σύστημα ταξιδιωτικών εγγράφων για σκοπούς επιστροφής αλλοδαπών.

Εξάλλου, και το έτος αυτό εκπρόσωπος της Επιτροπής κλήθηκε σε συνεδρίαση της Ομάδας, προκειμένου να παρουσιάσει τις νεότερες εξελίξεις αναφορικά με τη έκδοση ψηφιακών θεωρήσεων, που επισπεύδει η Επιτροπή, η οποία σταδιακά θα αντικαταστήσει την έγχαρτη μορφή της αποσκοπώντας στην εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος τόσο για τους ταξιδιώτες όσο και για τα προξενία. Στόχος είναι να πραγματοποιείται όλη η διαδικασία επιγραμμικά με τη δημιουργία μιας κεντρικής πλατφόρμας που θα χρησιμοποιείται από όλα τα κράτη μέλη. Ήδη στα τέλη του έτους είχε επιτευχθεί συμφωνία της Επιτροπής και του Συμβουλίου και ψηφίστηκαν οι δύο νέοι Κανονισμοί που προβλέπουν και ρυθμίζουν την ψηφιοποίηση της διαδικασίας έκδοσης θεωρήσεων, οι οποίοι θα τεθούν σε εφαρμογή, αφού ολοκληρωθούν οι απαραίτητες τεχνικές διεργασίες.

Η Ομάδα συνέχισε και το έτος αυτό με συζητήσεις και βελτιώσεις στο κοινό πλάνο ελέγχων, όπως είχε ήδη προβλεφθεί στο νέο σχέδιο δράσης για τα έτη 2019-2021 σε συνέχεια των σχετικών εργασιών από τα προηγούμενα έτη. Το κοινό πλάνο ελέγχων εκπονείται επί τη βάσει σχετικού πλάνου ελέγχου για την ασφάλεια δεδομένων που είχε υιοθετηθεί στο παρελθόν από την Ομάδα Συντονισμένης Εποπτείας για το SIS II. Είχε δε οριστεί υποομάδα που έχει αναλάβει να προετοιμάσει το πλάνο ελέγχων. Στο τέλος

του έτους η Ομάδα προχώρησε στην υιοθέτηση του ερωτηματολογίου.

Περαιτέρω, στη διάρκεια του έτους αυτού η Ομάδα ολοκλήρωσε την εξέταση του θέματος της πρόωρης απαλοιφής δεδομένων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25 του Κανονισμού VIS, το οποίο αποτελούσε επίσης μέρος του σχεδίου δράσης για τα έτη 2019-2021. Σκοπός της δράσης αυτής ήταν να ερευνηθεί εάν και με ποιον τρόπο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τη σχετική διάταξη του Κανονισμού για την πρόωρη απαλοιφή των δεδομένων. Η έρευνα αυτή διενεργήθηκε με τη μέθοδο ερωτηματολογίου. Κατόπιν της συγκέντρωσης των απαντήσεων που παρείχαν τα μέλη της Ομάδας συντάχθηκε σχετική έκθεση, η οποία υιοθετήθηκε και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Ομάδας.

Εξάλλου, αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσε και η επιλογή των επόμενων θεμάτων – δράσεων με τα οποία θα ασχοληθεί η Ομάδα βάσει του Σχεδίου Δράσης για την περίοδο 2022-2024. Εν τέλει αποφασίστηκε να δοθεί προτεραιότητα στην ολοκλήρωση της δράσης για την πρόωρη απαλοιφή των δεδομένων και της εκπόνησης του κοινού πλάνου ελέγχων.

Τέλος, εκπονήθηκε η Έκθεση Πεπραγμένων της Ομάδας για τα έτη 2021-2022 και υιοθετήθηκε προκειμένου να σταλεί στα Ευρωπαϊκά Όργανα.

43 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ)

Η Διεθνής Σύνοδος των Αρχών και Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων, η οποία λαμβάνει χώρα κάθε έτος το φθινόπωρο, χωρίζεται σε δύο μέρη: α. την Ανοικτή Σύνοδο που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επισήμων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων και εκπρόσωποι του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και της ερευνητικής κοινότητας, και β. την Κλειστή Σύνοδο, στην οποία μετέχουν μόνο οι Αρχές ή οι Επίτροποι Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται και υιοθετούνται σχετικές με το αντικείμενο της Συνόδου Διακηρύξεις. Η Διεθνής Σύνοδος μετονομάστηκε σε Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly – GPA).

Η 45^η Διεθνής Σύνοδος 2023 διοργανώθηκε από την εποπτική αρχή των Βερμούδων, το χρονικό διάστημα 15-20 Οκτωβρίου 2023. Οι εργασίες της Κλειστής Συνόδου, στις 18-20 Οκτωβρίου, περιλάμβαναν συζητήσεις για μια σειρά θεμάτων, όπως ο αντίκτυπος της τεχνολογίας στην προστασία δεδομένων, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και της διακυβέρνησης στη διασφάλιση δικαιωμάτων και η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν οι εκθέσεις των ομάδων εργασίας και έγιναν δεκτές ως πλήρη μέλη της Παγκόσμιας Συνέλευσης οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων της Βραζιλίας, του Νίγηρα και της Νιγηρίας, ενώ δόθηκε καθεστώς παρατηρητή, μεταξύ άλλων, στις αρχές της Αγκόλας, των Μπαρμπάντος και του Παναμά. Εγκρίθηκαν, τέλος, ψηφίσματα αναφορικά με τα ακόλουθα θέματα:

- Τεχνητή νοημοσύνη σε θέματα εργασίας
- Κατάρτιση παγκόσμιων προτύπων προστασίας προσωπικών δεδομένων
- Δεδομένα υγείας και έρευνα

- Δημιουργία βιβλιοθήκης της Διεθνούς Συνόδου
- Συστήματα παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης
- Σύσταση ομάδας εργασίας με αντικείμενο την δια-τομεακή προοπτική φύλου στην προστασία δεδομένων
- Θέσπιση βραβείου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ιδιωτική ζωή.

Οι εργασίες της Ανοιχτής Συνόδου πραγματοποιήθηκαν το διήμερο 16-17 Οκτωβρίου, επικεντρώθηκαν δε σε θέματα, όπως ενδεικνυόμενες πολιτικές προστασίας δεδομένων σχετικά με την ανάπτυξη τεχνολογιών, αναφερόμενα από τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και σχετικά με τη σχέση μεταξύ χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και προστασίας δεδομένων, καθώς και σε εργαλεία διαβίβασης δεδομένων και την αναγκαιότητα συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων.

Σημειώνεται επίσης ότι η 45^η Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly) απένειμε στην ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων το βραβείο κατηγορίας People's Choice Award για την εργαλειοθήκη συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ που ανέπτυξε η Αρχή για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) στην προσπάθειά τους να συμμορφωθούν με τον ΓΚΠΔ.

Όλα τα έγγραφα που εγκρίθηκαν στην 45^η Κλειστή Σύνοδο της Παγκόσμιας Συνέλευσης Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αναρτήθηκαν στον ιστότοπο της GPA: <https://globalprivacyassembly.org/>. Περισσότερες πληροφορίες για τις διεθνείς συνόδους και τα κείμενα των διακηρύξεων-ψηφισμάτων που υιοθετήθηκαν βρίσκονται στην ιστοσελίδα <https://globalprivacyassembly.org/document-archive/adopted-resolutions/>.

Η 46^η Διεθνής Σύνοδος 2024 πρόκειται να διοργανωθεί από την εποπτική αρχή του Jersey, στις 28 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2024.

44 ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η Εαρινή Σύνοδος των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων ήταν μέχρι το 2022 μια κλειστή σύνοδος, υπό την έννοια ότι το δικαίωμα συμμετοχής περιοριζόταν στις πιστοποιημένες αρχές, ήτοι στις εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων της ΕΕ, καθώς και άλλων χωρών, όπως της Ελβετίας και της Νορβηγίας, τον Ευρωπαϊό Επόπτη, εκπροσώπους της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και σε αρχές που πιστοποιήθηκαν ως μόνιμοι παρατηρητές. Οι εκπρόσωποι της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και αρχές που έχουν το καθεστώς του μόνιμου παρατηρητή δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Για πρώτη φορά, το 2023, η Σύνοδος χωρίστηκε σε ένα κλειστό και ένα ανοικτό μέρος.

Το 2023, η 31^η Εαρινή Σύνοδος πραγματοποιήθηκε στην Ουγγαρία, στις 10-12 Μαΐου, αποτελούμενη από την κλειστή και την ανοιχτή σύνοδο. Εγγράφηκαν 138 μέλη για την κλειστή σύνοδο και περίπου 358 μη μέλη για την ανοιχτή σύνοδο, από 39 χώρες.

Η κλειστή σύνοδος ασχολήθηκε με τέσσερα θέματα: Νέες Τεχνολογίες, Δίκαιο Ανταγωνισμού, Δικαστικές Αποφάσεις και Βέλτιστες Πρακτικές / Μελέτες Περιπτώσεων

στη Συνεργασία για την επιβολή της νομοθεσίας μεταξύ χωρών του ΕΟΧ και χωρών εκτός του ΕΟΧ. Το πάνελ σχετικά με τις νέες τεχνολογίες εξέτασε τις επιπτώσεις της τεχνολογίας στα άτομα και γενικά στην κοινωνία, ενώ το πάνελ για το δίκαιο του ανταγωνισμού επικεντρώθηκε στην αλληλεπίδραση μεταξύ του δικαίου του ανταγωνισμού και της προστασίας δεδομένων, επιδιώκοντας να εντοπίσει το περιθώριο αμοιβαίας υποστήριξης. Ένα ακόμη πάνελ συζήτησε βέλτιστες πρακτικές / περιπτώσιολογικές μελέτες σχετικά με τη συνεργασία για την επιβολή της νομοθεσίας μεταξύ των χωρών του ΕΟΧ και των χωρών εκτός του ΕΟΧ. Επίσης, παρουσιάστηκαν οι σημαντικότερες σχετικές με την προστασία δεδομένων αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Όπως προαναφέρθηκε, για πρώτη φορά στην Εαρινή Σύνοδο δόθηκε η δυνατότητα συμμετοχής και σε υπευθύνους επεξεργασίας, στο ανοικτό μέρος της συνόδου. Το θέμα που συζητήθηκε στο ανοικτό αυτό μέρος της συνόδου αφορούσε στη σχέση των υπευθύνων προστασίας δεδομένων (DPOs) και των εθνικών εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων, εμπειρίες και πρακτικές σε εθνικό επίπεδο.

Εγκρίθηκαν τρία ψηφίσματα, το πρώτο αφορούσε την ανάγκη ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων και του δικαίου του ανταγωνισμού, με το οποίο τα μέλη δεσμεύονται να ενεργούν με ενιαίο τρόπο και να ενισχύσουν τη συνεργασία για την επίτευξη προόδου στην προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Τα άλλα δύο ψηφίσματα αναφέρονταν στη διαπίστευση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων του Αγίου Μαρίνου ως μέλους της Συνόδου και στην αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού της Διάσκεψης.

Η εποπτική αρχή προστασίας δεδομένων της Λετονίας ανέλαβε τη φιλοξενία και την οργάνωση της Εαρινής Συνόδου 2024.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Εαρινής Συνόδου 2023, [https:// springconference2023.hu/](https://springconference2023.hu/).

45 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (CASE HANDLING WORKSHOP)

Η Αρχή συμμετέχει στην Ομάδα εργασίας για την ανταλλαγή εμπειριών από την εξέταση ζητημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop) που διοργανώνεται κάθε χρόνο από κράτη μέλη και εποπτικές αρχές στην Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων χωρών εκτός ΕΕ όπως το Μαυροβούνιο, η Αλβανία, η Τουρκία, η Σερβία, η Κροατία κ.λπ.) και πραγματοποιείται ως μέρος της Συνόδου των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων (Εαρινή Σύνοδος). Η Ομάδα αποτελεί ένα εσωτερικό φόρουμ συνεργασίας (εργαστήριο) μεταξύ όλων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της ΕΕ, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη συζήτηση πρακτικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό καταγγελιών και αιτημάτων σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Τα θέματα προηγούμενων εργαστηρίων περιλαμβάνουν το δικαίωμα στη λήθη από τις μηχανές αναζήτησης, την επεξεργασία δεδομένων από

ιδιωτικούς ερευνητές, τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης, τη πιστοληπτική βαθμολόγηση και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ελληνική Αρχή είχε φιλοξενήσει τη συνάντηση της ομάδας τον Νοέμβριο του 2006.

Η φετινή εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Νοεμβρίου 2023, διοργανώθηκε και φιλοξενήθηκε από την ελβετική Ομοσπονδιακή Αρχή στη Βέρνη της Ελβετίας. Περισσότεροι από 80 εκπρόσωποι, δύο εκ των οποίων από την ελληνική Αρχή, από 37 αρχές προστασίας δεδομένων, εκ των οποίων 27 ευρωπαϊκών χωρών και της Ελβετίας, έλαβαν μέρος στη διήμερη εκδήλωση, που αποτελούνταν από 13 ξεχωριστά εργαστήρια, τα οποία διοργανώθηκαν από διάφορες αρχές προστασίας δεδομένων. Το αντικείμενο των εργαστηρίων ήταν ανοιχτά ερωτήματα και προκλήσεις από την πρακτική της ευρωπαϊκής προστασίας δεδομένων εθνικής και διασυνοριακής σημασίας. Ζητήματα που τέθηκαν ήταν η διακριτική εξουσία των αρμόδιων εποπτικών αρχών όσον αφορά το εύρος ή το βάθος των ερευνών που πραγματοποιούνται ως απάντηση σε καταγγελίες, ο τρόπος αντιμετώπισης προδήλως αβάσιμων ή υπερβολικών αιτημάτων (Άρθρο 57 (4) ΓΚΠΔ), ο χειρισμός διασυνοριακών καταγγελιών, μια εισαγωγή στην έννοια της βλάβης σχετικής με την προστασία δεδομένων, μια εισαγωγή στα βασικά στοιχεία της διεθνούς συνεργασίας για την επιβολή της νομοθεσίας, με βάση το Εγχειρίδιο Συνεργασίας Επιβολής της GPA (GPA Enforcement Cooperation Handbook), τα παραπλανητικά μοτίβα σχεδίασης και η Επισκόπηση της Οδηγίας 03/2022 του ΕΣΠΑ σχετικά με τα παραπλανητικά σχέδια, η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη διαχείριση παραβιάσεων δεδομένων και οι μελέτες περιπτώσεων, η αντιμετώπιση του ζητήματος της ανίχνευσης προσώπου και των συνεπειών του όσον αφορά την προστασία δεδομένων, παρουσίαση εργαλειοθήκης σχετικά με τις βασικές διασφαλίσεις προστασίας δεδομένων για τη συνεργασία επιβολής μεταξύ των αρχών προστασίας δεδομένων του ΕΟΧ και των αρμόδιων αρχών προστασίας δεδομένων τρίτων χωρών, η αντιμετώπιση του νόμου Cloud των ΗΠΑ, η παρακολούθηση GPS στις εργασιακές σχέσεις και τέλος τα αποτελέσματα του Συντονισμένου Πλαισίου Επιβολής (Coordinated Enforcement Framework) του ΕΣΠΑ στον Δημόσιο Τομέα σε ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο, ενότητα που παρουσιάστηκε από την ελληνική Αρχή.

Οι γόνιμες συζητήσεις και η ενεργός συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων επέτρεψαν μια εποικοδομητική ανταλλαγή και παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες για το καθημερινό έργο των ευρωπαϊκών Αρχών προστασίας δεδομένων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2025

Ο Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

